

Snežnik

Banka Koper

TISKOVINA

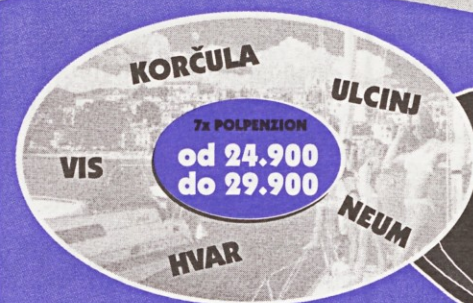
POŠTINA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA

OTROŠKO RAJANJE V VRTCU

Otroci so se igrali: frizerski salon, šaljive in tekmovalne igre, igrice na računalniku, ogledovali so si slikanice, izdelovali papirnate rože in punčke iz cunj, gradili s konstruktorji, likovno ustvarjali z različnimi tehnikami, se igrali v peskovniku, rajali, peli, ter spoznali nekaj starih pozabljenih gibalnih in prstnih iger.

STR. 11

RELAX **RELAX**[®]
SPECIALIST ZA ADRIATIC**POLETJE
2002****POZOR!!! NEVERJETNE CENE**7x POLPENZION
V JULIJU ŽE OD...**ODLOČITE
SE ZDAJ!**

KORČULA

ULČINI

VIS

HVAR

NEUM

7x POLPENZION
od 24.900
do 29.900U hotelih označenih
z rdečim srcem
otrok 2-12 let
z dvema odraslima
GRATIS

KAŠTEL STARI

RAB

NEUM

KLEK

KORČULA

BIOGRAD

VRSAR

ULČINI

HVAR

ROVINI

NOVI VINODOLSKI

STARI GRAD

KRALJEVICA

VIS

UMAG

CRIKVENICA

7x POLPENZION
od 31.900
do 34.900Privlačna ponudba
paketov z in prevozom!Pokličite za brezplačen katalog
AKCIJE in UGODNOSTI!!!

TUDI "LAST MINUTE" PROGRAMI: TUNIZIJA, GRČIJA, TURČIJA...

Pričakujemo Vas:
RELAX POSTOJNA
Tržaška 39, Postojna
Tel. 05/72 101 90

NAGRADNA IGRA

ČASOPISA SNEŽNIK IN LOKALNE TELEVIZIJE TV GALEJA

STR. 3

STR. 5

PRIZNANJE PLAMI-PUR

Podjetje Plama-Pur je za urejenost delovnega okolja prejela priznanje s pečatom gostoljubnosti

STR. 7

ZAKAJ MORA BITI SREDNJA ŠOLA V DOMAČEM KRAJU?

Potreba po srednji šoli je naša dolgoletna želja, oziroma nuja! Žal pri tem projektu do sedaj nismo bili uspešni. Kdo, kdaj in zakaj nosi za to odgovornost ni toliko pomembno kot dejstvo, da je sedaj srednja šola tik pred vrati, le vrata ji moramo odpreti!

POPOTOVANJE PO NAŠIH VASEH - VAS JASEN

STR. 18-19

LETOS KONČNO DO GEOGRAFSKE ZAŠČITE BRKINSKEGA SLIVOVCA

O geografskem poreklu Brkinskega slivovca smo se pogovarjali z g. Brankom Grahorjem, predsednikom odbora za pripravo elaborata o geografski zaščiti avtohtonega žganja s tradicionalnim poimenovanjem, ki deluje v sklopu Društva brkinskih sadjarjev.

STR. 9

OTVORITEV REŠEVALNE POSTAJE

STR. 2

KAJ MENIJO BISTRŠKI POLITIKI NA TEMO CEST IN CESTNIH POVEZAV Z NAŠIM KRAJEM

STR. 13-15

Pred pričetkom izdelave projekta za izvedbo del bo potrebno z občino Ilirska Bistrica in upravo tovarne Lesonit razrešiti še dilemo v zvezi s prestavitvijo regionalne ceste Podgrad – Ilirska Bistrica, ki sedaj deli tovarno Lesonit.

UGOVOR ZOPER OBTOŽNICO

STR. 25

Pričakujem, da boste najprej rešili kazensko ovadbo zoper Lipolt Franca, saj je bila ta prej vložena in je za državo tudi pomembnejša saj obravnava sum utaje davkov. Na takšne vrste kaznivih dejanj, pa je občutljiva tudi Evropska Unija, v katero se vključujemo. Prav izid tega postopka, bo jasno povedal, kako pošten in časten je zasebni tožnik?

SKUPAJ SMO MOČNEJŠI,
BOLJŠI IN USPEŠNEJŠI -
OBLETNICI BISTRŠKIH
MEDIJEV

STR. 16-17

TABORNIŠKA POMLAD

STR. 20

Taborniška pomlad je vedno naporna. Večina akcij se namreč dogaja prav v tem letnem času. Da pa se Ruševci ne bi slučajno kakšen dan dolgočasili, vedno poskrbimo še za dodatne akcije in druženja, ki so lokalnega značaja.

BESEDA UREDNIKA

Maja meseca so se v Bistrici dogajale velike stvari. Tako so se odprli novi prostori Banke Koper, nova Reševalna postaja, nov Center za živili Ilirija, novi prostori Centra za socialno delo, zgodila se je nova gledališka igra, državno prvenstvo v karateju, državno tekmovanje slovenskih godb in multimedijki – oprostite bimedijki dogodek, ko smo praznovali rojstni dan časopis Snežnik in lokalna televizija TV Galeja.

Za Snežnik pa se je zgodil še večji dogodek, saj nam bo Občina Ilirska Bistrica podelila priznanje občine za 10-letno delo. Ne bi rada preveč polemizirala, ker nasprotna stran nima možnost odgovora, ne morem pa mimo dejstva, da občinska uprava, z županom na čelu, vodi do časopisa dvoletno politiko. Na eni strani podeljuje priznanje, po drugi strani pa zavlačuje z razpisi za sofinanciranje časopisa. Celo tako daleč smo prišli, da je župan vložil zasebno tožbo proti meni zaradi razžalitve. Nesmisel je še večji saj je župan s spornim člankom, dobil samo odgovor na svoje provokacije, kar pa je seveda v svoji tožbi pozabil navesti.

Če k vsemu temu dodam še težave TV Galeja je očitno, da si želi oblast medije podrediti in ko se ti uprejo, odgovori na grob in skrajno neprimeren način.

Mislím da o neodvisnosti tiska v našem kraju ne moremo govoriti in nesmiselno bi bilo to tudi tukaj trditi. Zametki nekega neodvisnega novinarstva so šele v povelju in s takšnim ustrahovanjem bodo tam tudi še nekaj časa ostali.

Kar je od zgoraj navedenega res in kaj ni, presodite sami in vesele občinske praznike vsem občankam in občanom.

Urednica
mag. Milena Urh

Novo društvo

Odločili smo se, da ustanovimo novo Društvo obtožencev Ilirska Bistrica. Potreba, da se organiziramo v društvo je nastala takrat, ko se je število članov toliko povečalo, da smo začutili potrebo po skupnem druženju. Član društva lahko postane vsak, ki ga toži isti zasebni tožilec, kakor ostale člane društva. Razmišljamo tudi o tem, da bi se združevali v zvezo in članstvo razširili tudi na tiste, ki tožijo našega zasebnega tožnika. V sklopu društva delujejo tudi sekcije, ki se razlikujejo po vrsti prava po katerem nas že prej omenjeni zasebni tožilec toži. Ostalo nam je še nekaj nerazrešenih stvari kot je predsednik društva, mislimo pa da bi kriterij moralo biti število tožb. Tukaj se mnenja rahlo razlikujejo, saj nekateri predlagajo, da bi bil kriterij število strani tožbe. Kakor koli že, ko bomo razrešili problem predsednika in zakonitega zastopnika društva, bomo društvo registrirali, nam pa pristojni organ ne bo hotel statuta overiti, dokler ne navedemo točnega imena tistega sorodnega društva na katerega bo prešlo premoženje našega društva, ko vse tožbe zastarajo. Ko bomo našli podobno društvo bo tudi to urejeno, saj se nam zdi nesmiselno, da bi premoženje zapustili ravno lokalni skupnosti.

OTVORITEV NOVE REŠEVALNE POSTAJE

V petek, 24. maja, je uradno odprla vrata obnovljena reševalna postaja v sklopu Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica.

Nova reševalna postaja je delno novogradnja, delno pa so obnovljeni stari prostori. Reševalna postaja je sestavljena iz garaže za reševalna vozila, nad njo pa so dnevni in nočni bivalni prostori za delavce reševalne postaje in dežurno ekipo.

Nova reševalna postaja se razteza na skoraj 300 m² prostora in je delo domačega izvajalca.

Z njo je Zdravstveni dom dosegel standarde po Pravilniku o nujni medicinski pomoči, ki vključujejo zahtevo po vsaj enem dobro opremljenem reševalnem vozilu poleg ostalih, ureditvi ambulante za nujno

medicinsko pomoč, prostorih za dežurno ekipo...

Direktorica Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica, ga. Ivica Smajla, ni skrivala zadovoljstva ob novi

pridobitvi, v svojem nagovoru pa ni pozabila naštetih vseh, ki so ji zvesto stali ob strani. Skupaj z županom sta prerezala trak, kulturni in zabavni program pa je popestrila pevska skupina Prem.

OBNOVLJENA POSLOVNA ENOTA
BANKE KOPER

Prenovljena poslovalnica banke Koper v Ilirski Bistrici

V ponedeljek, 20. maja, je Banka Koper svečano odprla prenovljeno poslovno enoto v Ilirski Bistrici.

Vodja bistriške poslovne enote ga. Anica Dolgan Stare je poudarila, da se veseli ponovnega odprtja, tudi zato, ker je prijetneje delati v lepem okolju, še bolj pa zato, ker bodo njihovim

komitentom ponudili kvalitetne, hitre in strokovne storitve v novih, prenovljenih prostorih.

Obnova prostorov je dolo bistriških obrtnikov in arhitektov. V prenovljene prostore so vdahnili novo življenje arhitekt Leon Belčušič ter izvajalci, obrtna podjetja Kovačič, Rojc Prosen in Skok.

Predsednik uprave banke Koper, g. Vojko Čok

Predsednik uprave Banke Koper, g. Vojko Čok je predstavil pomen in vlogo banke v poslovnem in družbenem okolju ter z velikim zadovoljstvom popeljal številne prisotne na ogled novih prostorov.

PRAZNIK VAŠKE
SKUPNOSTI TOMINJE

V soboto 18. maja se je v Tominjah zbralo kar nekaj vaščanov, da počastijo praznik svoje vasi, ter da se spominijo grozovite morije, ki se je zgodila med II. svetovno vojno, ravno na ta dan, leta 1944. Organizator prireditve sta bila Krajevna skupnost Harije in Kulturno društvo Alojz Mihelčič iz Harij, seveda ob izdatni pomoči vaščanov vasi Tominje.

V knjigi: Brkini 74 piše:

»Tuljenje ljudi, grozno, blazno vpitje je med prasketajočim ognjem in dimom spremljalo to strahotno dejanje!«

Tistega daljnega, a ne pozabljenega dne je bilo v Tominjah pobitih 30 moških in 3 ženske. Med žrtvami so bili 4 mladoletniki in 4 nad 70 let stari. Večina pobitih so bili očetje številnih nepreskrbljenih otrok. V vasi je pred vojno živelo 224 ljudi, zato je predstajalo nekaj čez štirideset vojnih žrtev kar 18,3% vseh prebivalcev.

Na spominski slovestnosti, ki je sledila maši v vaški srkvi, se je Alenka Penko spomnila vseh pobitih in mučenih vaščanov, mešani pevski zbor v sklopu KD Alojz Mihelčič in Harij je zapel nekaj pesmi, recital pa sta zaključila Valentin Urh in Jagodnik Tanja.

Tominjci upajo, da bo njihov praznik postal tradicionalen in vedno bolj obiskan.

LOKALNI ODBOR SMS TUDI FORMALNO
USTANOVLJEN

Po nekaj manj kot dveh letih delovanja Stranke mladih Slovenije, pa od 18. maja 2002 tudi formalno ta stranka preko svojega lokalnega odbora širi svoje ideje tudi v Ilirski Bistrici. Inicijativni odbor SMS Ilirska Bistrica je aktiven že precej časa, sama ideja in vsebine, ki jih SMS promovira, pa so tu prisotne že od samega začetka. V lokalnem odboru SMS Ilirska Bistrica želijo doprinesti pozitivne učinke v življenju v Ilirski Bistrici, na Južnem Primorskem in v celotni Republiki Sloveniji, saj verjamejo, da je le s trajnim regionalnim razvojem, podprtim v ambicijah lokalnih okolij možen resničen premik na nacionalni ravni.

Na ustanovnem zboru je bila vidna močna udeležba s centrale stranke. Od 25 članov Sveta stranke, jih je bilo na ustanovitvi LO SMS Ilirska Bistrica kar 6. Med njimi poslanec Peter Levič, podpredsednik stranke Tadej Slapnik,

glavni tajnik stranke Jože Vozelj in tudi edini častni član SMS Zvijezdan Mikič.

Sestava izvršnega odbora LO SMS Ilirska Bistrica: predsednik: Igor Štemberger, podpredsednica: Jride Mršnik, tajnik: Roman Gustinčič, člani: Gregor Frank, Klaudio Štemberger

Sestava nadzornega odbora LO SMS Ilirska Bistrica: predsednik:

Andrej Poljšak, člani: Kristina Boštjančič, Barbara Žigman

Prioritete SMS na nacionalni ravni so problemi, ki zadevajo zlasti mlajšo populacijo, čeprav tudi ostalih generacij nikakor ne smemo zanemarjati. To so šolstvo in izobraževanje, stanovanjska politika, zaposlovanje... Kot nalašč so to tudi najbolj pereče teme v Ilirski Bistrici.

Regijski park Snežnik

KAKŠEN TURIZEM NA OBMOČJU
REGIJSKEGA PARKA SNEŽNIK?

Turizem - poleg kmetijstva - šteje med dejavnosti, ki naj bi z ustanovitvijo regijskega parka največ pridobile. Turistično gospodarstvo lahko pričakuje večji obisk in daljšo turistično sezono, večje državne in tuje investicije v infrastrukturo za obiskovalce, olajšano trženje zaradi pomoči pri promociji in drugo.

ČESA SI V PARKIH ŽELIJO
TURISTI?

Zanimivi so odgovori na anketo, ki so jo lani izvedli v Krajinskem parku Logarska dolina, saj so nam lahko v pomoč tudi pri načrtovanju turizma v regijskem Regijskem parku Snežnik.

Kje bi turisti najraje bivali? Daleč najbolj priljubljene so turistične kmetije in planinski domovi (Logarska dolina je privlačno izhodišče za gorske vzpone), sledijo kampiranje in penzioni. Na dnu priljubljenosti so končali počitniški domovi in hoteli.

Najbolj moteči so promet, hrup motornih vozil, parkiranje zunaj urejenih parkirišč. Stvari, ki jih turisti najbolj pogrešajo, pa je parkovna infrastruktura: koši za odpadke, sanitarije (več in bolj čiste), kašipoti, označbe razdalj, lesene klopi in ter mize ob pešpotih. Želijo si tudi zaporo prometa motornih vozil in organiziran nadomestni prevoz.

Kot športe, ki so najbolj primerni za park, so turisti navajali planinstvo, opazovanje narave, sprehajanje, ogled naravnih znamenitosti, tek na smučeh, jahanje, tek v naravi, prosto plezanje, alpinizem, vožnja s sanmi s pasjo vprego in sodelovanje pri kmečkih opravilih. Po mnenju turistov pa v park ne sodijo veselice in ples na prostem, tenis, fitness, golf in skoki z elastično vrvo.

Žal - po naših informacijah - za območje predvidenega regijskega Regijskega parka Snežnik anketiranje med turisti še ni bilo izvedeno. Delno sliko o željah obiskovalcev si lahko ustvarimo na podlagi razgovorov pogovorov na turističnih informacijskih točkah. V poletnih in jesenskih mesecih lanskega letala smo izvedli intervjuje v večini turističnih informacijskih točk na Postojnskem in Pivškem. Podatke je zbrala študentka geografije Tina Kim iz Zagorja. Poleg turističnih informacijskih centrov, turističnih društev, organizacij je obiskala nekaj turističnih kmetij, skupno 11 naslovov. Sodelovanje je zavrnila le ena turistična organizacija. Z območja občine Ilirska Bistrica je obiskala Društvo PIŠKOTEK Knežak in gostilno na Mašunu.

Z intervjuji smo zbrali vrsto dragocenih podatkov o željah obiskovalcev, o sedanji ponudbi na področju naravoslovnega turizma in povpraševanju po njem. Poglejmo si nekatere: obiskovalci ne marajo masovnega turizma, želijo si majhnih skupin z vodičem, ki se posveti

posamezniku (npr. alternativni ogledi Postojnske jame). Želijo biti del doživetja, iščejo nekaj novega (npr. načrtovana speleobiološka razstava). Zanimajo jih jame v bližini, športni ribolov, kolesarjenje (tudi po gozdu). Glede pešpoti so izkušnje različne: ponekod poročajo o precejšnjem zanimanju, drugje pravijo, da ga je malo.

KAKŠEN RAZVOJ TURIZMA
PREDLAGAMO ZA REGIJSKI
PARK SNEŽNIK?

V parku naj bi bili kot nastanitvene kapacitete zaželeni kmečki turizem, družinski penzioni, oddajanje sob, kampi ipd. Če bi se pokazala potreba po gradnji večjih nastanitvenih kapacitet (večji hoteli - nad 60 ležišč), naj bi te usmerili na obrobje parka, na primer v občinska središča. Prednosti tovrstnega razvoja za domačine vidimo v manjših potrebnih investicijah, ki bi jih zmogli tudi npr. posamezniki. Tovrsten razvoj bi tudi manj posegel v obstoječa naselja in bil zato manj moteč za domačine.

V naravovarstveno najpomembnejših delih parka (na območju občine Ilirska Bistrica je to predvsem območje strnjenih gozdov, iz katerega pa so izločeni Mašun in Sviščaki) predlagamo okolju prijazen turizem in rekreacijo, ki omogoča doživljanje in spoznavanje narave ter povzroča čim manj hrupa. Prednosti tovrstnega razvoja za domačine vidimo zlasti v značaju naravoslovnega turizma. Ta namreč ne pozna izrazite poletne in zimske sezone, temveč je razporejen preko pretežnega dela leta (na primer opazovanje ptic). Nudi tudi možnosti za razvoj široke paleteraznovrstne turistične ponudbe, sem štejemo zlasti vodenje, domači domače pridelki pridelke in izdelki izdelke, trženje kulturne dediščine ipd.

KAKŠNE BODO OMEJITVE
ZARADI PARKA?

Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo osnutek uredbe o regijskem Regijskem parku Snežnik in jo aprila 2002 poslalo v razpravo drugim ministrstvom. Poglejmo, kakšne omejitve katerih členih uredbe obravnava prinaša turizmu.

Za območje celotnega parka smo predlagali dve omejitvi s področja določili za turizma. Tako ne bi bilo dovoljeno graditi novih turističnih nastanitvenih objektov izven ureditvenih območij naselij. Novi turistični objekti naj bodo postavljeni v sklopu naselij ali na njihovem obrobju, ker s tem manj bremenijo naravo in kraju prinašajo več dohodka. Zaželeno je tudi prenova obstoječih stavb v naseljih.

Zunaj vasi naj bi bilo šotore, bivalne prikolice ali avtodome dovoljeno postavljati le na za to določenih območij. Do sprejetja načrta upravljanja pa bi lahko organizirane skupine obiskovalcev parka (npr.

taborniki, skavti, študenti...) taborile do 3 tedne izven za to določenih mest, če bi s tem soglašali upravljavec parka, lastnik zemljišč, inobčina in upravljavec parka.

Strožje so zahteve, ki jih predlagamo v območju strnjenih gozdov so predlogi v uredbi strožji, primerno drugačnemu okolju, kjer že sedaj veljajo drugačna pravila kot pa na primer v naseljih. Tu želimo zlasti preprečiti pritisk (motoriziranih) obiskovalcev in rekreacijskih objektov oz. naprav, ki bi zahtevali poseg v prostor. Območje strnjenih gozdov zajema osrednji del Javornikov in Snežnika. Iz območja so izvzeti Mašun in Sviščaki. Tu naj ne bi gradili novih objektov, povečevali obstoječih ali jim spreminjali rabo, razen če je to predvideno v načrtu upravljanja. Na primer: od obstoječih lovskih in gozdarskih koč (npr. Okroglina, Leskova dolina), se lahko nekatere v načrtu upravljanja namenijo za potrebe informiranja ali turistične rekreacije (opazovanje živali, učno-naravoslovni turizem), ki se izvaja vodeno v majhnih manjših skupinah.

Tu naj tudi ne bi gradili turistično-rekreacijskih objektov in naprav ter urejali novih smučarskih prog, če bi bila ureditev poseg v prostor. Dovoljeno bi bilo, na primer, urejati tekaške proge po obstoječih gozdnih poteh, ne pa graditi novih smučišč z vlečnicami za alpsko smučanje.

Na območjih naravnih rezervatov naj se turisti ne bi gibali izven obstoječih cest in poti. Na območju občine Ilirska Bistrica so to Snežnik-Ždrocle, Goljak (16 ha) in Zatrep-Planinc (607 ha). V stroge naravne rezervate pa naj sploh ne bi vstopali. Na Bistrškem je to Obramec (44 ha), kjer pa že sedaj ni poti.

TURIZEM IMA PRILOŽNOST

Težnje v razvoju turizma v zadnjih desetletjih kažejo, da je turizem priložnost za razvoj podeželja. Prej so turisti obiskovali skoraj izključno mesta in znana letovišča, sedaj pa se priložnost ponuja tudi podeželju. In veseli nas, da tudi na Bistrškem turistično gospodarstvo vidi korist v sodelovanju z bodočim parkom. Tako na primer na Mašunu želijo postati info točka točka za park. Društvo Piškotek pa že sedaj podpira ustvarjalnost in samoiniciativnost domačinov, na primer s predavanji o obnovi kmetij oz. propadajočih stavb, podjetniškim krožkom o kmetijstvu in turizmu. Želijo tudi promovirati športe, za katere imajo naravne pogoje (pohodništvo, kolesarjenje,...) in nenazadnje tisto, kar imajo (neokrnjena narava, čist zrak, mir). Prepričani smo, da bo tako zavezništvo med parkom in turizmom koristilo obema. Nenazadnje take primere že lahko spremljamo tudi drugod v Sloveniji. Na primer v sosednjem parku Škocjanske jame.

Breda Ogorelec
Agencija RS za okolje

NAGRADNA IGRA ČASOPISA
SNEŽNIK IN LOKALNE
TELEVIZIJE TV GALEJA

Časopis Snežnik in lokalna televizija TV Galeja nagrajujeta pet izbranih srečnežev, ki bodo pravilno odgovorili na naslednje vprašanje:
"Kateri bencinski servis je bil v lanskem letu izbran za najboljši bencinski servis?"

Odgovore pošljite do 20. junija na enega od naslednjih naslovov:

Časopis Snežnik
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
e-mail: ga-commerce@siol.net

ali
Televiza Galeja
Gregorčičeva 2, 6250 Ilirska Bistrica
e-mail: info@siol.net

MOGOČE ZADNJA VIZITA
NA BISTRŠKEM

Bistrške ulice so zaživele izpod kopit koj in plesa ter pesmi nabornikov in njihovih spremljevalcev

Na sončen sobotni dan, 25. maja, se je na bistrških ulicah zbralo nekaj tisoč ljudi, da bi mogoče še zadnjič uživalo v tradicionalni "viziti".

Voz iz Kočanije

Letnik 1984 se je izkazal kakor že veliko generacij pred njim. Sedem okrašenih vozov iz Kočanije, Šembij, Knežaka, Dolnjega Zemona, Vrbova, Prema in Trnova je ponovno oživilo bistrške ulice z običajem, ki se je v naših krajih ohranil dlje in bolj živo, kakor kjerkoli drugje po Sloveniji.

Prav Trnovci so v spomin na zadnjo bistrško vizito in dolgoletno tradicijo naborništva v naših krajih posadili spominsko lipo na Hribu svobode.

Organizatorji prireditve so bili Turistično društvo Ilirska Bistrica, Občina in Uprava za obrambo.

Prireditve je popestril koncert Pihalnega orkestra Ilirska Bistrica.

Včasih so izdelovali pralne stroje z življensko dobo 20 let...
Tudi danes jih!

Miele
VSE DRUGO JE KOMPROMIS

ZASTOPA OSCAR

elektrotrgovina in servis
Maistrova 17, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05 / 71 41 101

Veljavni zakon o delovnih razmerjih v 19. členu določa, da je pripravnik vsak, ki prvič začne opravljati delo. To pomeni, da je

je pripravništvo obvezno za vse iskalce prve zaposlitve. Izjema so le vajenci, ki so zaključili 3-letno izobraževanje v dualni organizaciji. Vajenci imajo v času šolanja dovolj praktičnega izobraževanja pri delodajalcih, zato so dovolj usposobljeni za samostojno opravljanje dela.

Tudi po novem zakonu o delovnih razmerjih bo pripravništvo še vedno obvezno, vendar ne več za iskalce prve zaposlitve. Obvezno bo za tiste poklice, za katere bosta to specifično zahtevala zakon ali kolektivna pogodba.

Do sprejetja novega zakona o delovnih razmerjih torej velja, da je pripravništvo obvezno, če seveda tisti, ki začne opravljati delo, ni vajenec, ki je zaključil 3-letno izobraževanje v dualni organizaciji. Delodajalec mora s pripravnikom skleniti ustrezno pogodbo o zaposlitvi, v kateri so določene vse pravice in obveznosti pripravnika in mu določi mentorja, ki mora imeti najmanj enako stopnjo strokovne izobrazbe kot pripravnik ter vsaj tri leta delovnih izkušenj. Pripravnik opravlja pripravništvo po ustreznem programu. Po izteku pripravniške dobe opravi pripravniški izpit pred ustrezno komisijo. Izpit mora biti opravljen najkasneje do izteka pripravniške dobe.

Čas trajanja pripravništva je odvisen od pripravnikove stopnje strokovne izobrazbe. Za tiste s IV. in V. stopnjo izobrazbe (srednja strokovna izobrazba) traja največ šest mesecev, za VI. stopnjo (višja strokovna izobrazba) največ devet mesecev, za VII. oz. višjo stopnjo (visoka strokovna izobrazba) pa največ 12 mesecev. Pripravniška doba se lahko na mentorjevo pobudo skrajša, vendar največ za polovico. Lahko pa se seveda podaljša, če pripravnik ni zaposlen za polni delovni čas, če je opravičeno odsoten z dela itd. Pripravniška doba se v takih primerih podaljša za toliko, kolikor je trajala opravičena odsotnost z dela.

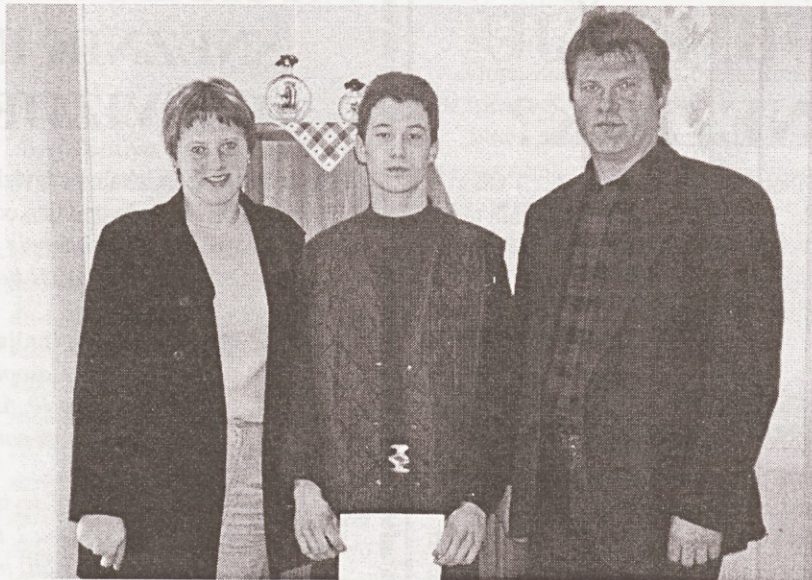

Delodajalci, člani Obrtne zbornice Slovenije, naj se v vezi s pripravo in organizacijo pripravniškega izpita obrnejo na Območno obrtno zbornico, katere člani so. Območne obrtne zbornice so namreč pooblaščenice in zadolžene, da svojim članom pomagajo pri organizaciji in izvedbi pripravniških izpitov

Pripravniki, ki so opravljali pripravniški izpit v letu 2000, 2001 in deloma v letu 2002:

Frizerski salon Ana, Ana Križman s.p., Helena Karen, frizer, pod mentorstvom Ane Križman; Frizerski salon Anita, Anita Šlosar s.p., Edita Novak, frizer, pod mentorstvom Anite Šlosar; Avto Martinčič, Franc Martinčič s.p., David Pugelj, avtoklepar, pod mentorstvom Franca Martinčiča, Aleš Samsa, avtoklepar, pod mentorstvom Franca Martinčiča; VIS, Stanko Majdič s.p., Milan Petrovič, strojni tehnik, pod mentorstvom Stanka Majdiča; Strojno ključavničarstvo Frank, Valter Frank s.p., Tomšič Denis, strojni tehnik, pod mentorstvom Valterja Franka, Janez Seles, strojni tehnik, pod mentorstvom Valterja Franka; DAIBO, Franc Danilo Ivančič s.p., Mitja Ivančič, organizator dela, pod mentorstvom Bojana Ivančiča; In blue, Patrik Križman s.p., Nataša Tomšič, frizer, pod mentorstvom Ane Križman; Prins d.o.o., Anica Prosen, ekonomski tehnik, pod mentorstvom Mete Sedmak, Adrijana Iskra, ekonomski tehnik, pod mentorstvom Mete Sedmak; Območna obrtna

PRIPRAVNIŠTVO OBVEZNO, IZJEMA SO LE VAJENCI

zbornica Ilirska Bistrica, Gordana Ujčič, ekonomski tehnik, pod mentorstvom Alenke Penko; Avtoservis Valter Smrdelj s.p., Simon Ceglar, avtomehanik, pod mentorstvom Valterja Smrdelja; Frizerski salon Estetica, Katarina Hrenovec s.p., Eva Zejnulović, frizer, pod mentorstvom Katarine Hrenovec, Veronika Šabec, frizer, pod mentorstvom Katarine Hrenovec, Andreja Grlj, frizer, pod mentorstvom Katarine Hrenovec; Kalister avto, Marjan Kalister s.p.

Blaž Gombač, avtomehanik, pod mentorstvom Marjana Kalistra; Gostilna s prenočišči Potok, Emilija Deželak s.p., Jana Zevnik, natakarica, pod mentorstvom Emilije Deželak;

Frizerski salon Erika, Erika Novak s.p., Sabina Brne, frizer, pod mentorstvom Erike Novak; Kopija, Marinko Maljevac s.p., Katja Brožič, ekonomski tehnik, pod mentorstvom Jožeta Žnideršiča; Elektroinstalacije in meritve, Stanislav Skok s.p., Matjaž Kontelj, elektrotehnik - energetik, pod mentorstvom Simona Skoka, Marko Mršnik, električar - energetik, pod mentorstvom Andreja Roliha; Izvršitelj David Rebec s.p., Metka Jagodnik, poslovni tajnik, pod mentorstvom Davida Rebeca; Instalacije, Stojan Kovačič s.p., Denis Barba, monter vodovodne instalacije, pod mentorstvom Kovačič Stojana.

Alenka Penko

Kupite 4 gume Michelin in
pojdite na počitnice zastonj!

kalister
avto

V nagradnem žrebanju lahko dobite eno od naslednjih nagrad:

10 x potovanje za dve osebi
30 x jakna Formula 1
100 x majica Formula 1

Ob nakupu štirih Michelinovih gum boste prejeli kupon, ki ga izpolnite s svojimi podatki. Skupaj z računom oz. njegovo fotokopijo ga odpošljete v kuverti, ki jo boste prav tako prejeli pri vašem prodajalcu. Nagradna igra traja od 5. aprila do 30. junija 2002. Kuponi, prejeti do zaključka nagradne igre, bodo vključeni v žrebanje, ki bo 12. julija 2002. Nagrajenci bodo o dobitkih obveščeni po pošti, seznam nagrajencev pa bo visel tudi na prodajnih mestih, ki so sodelovala v nagradni igri.

**NAJBOLJŠE LASTNOSTI SO
TISTE, KI TRAJAJO**

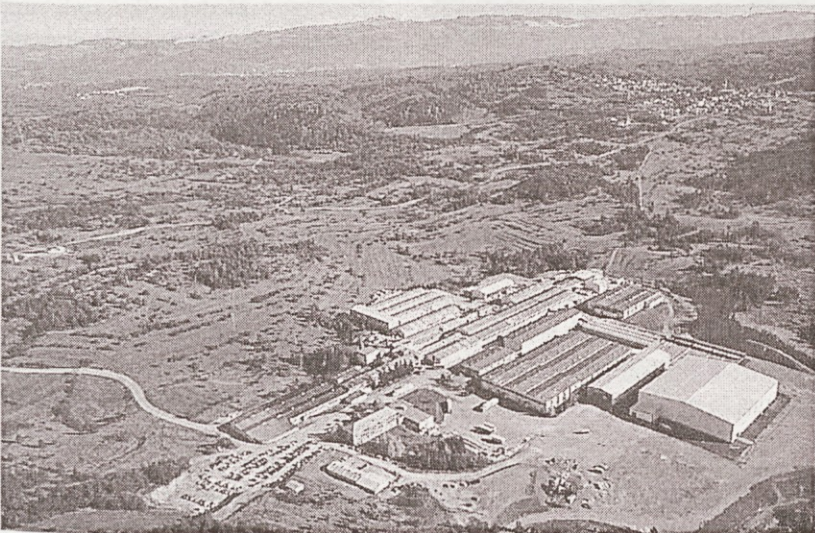
PRIZNANJE PLAMI-PUR

Podjetje Plama-Pur je za urejenost delovnega okolja prejela priznanje s pečatom gostoljubnosti

Že osmo leto zapored so na Gospodarski zbornici Slovenije v okviru projekta »UREJENO DELOVNO OKOLJE« in vseslovenskega projekta »MOJA DEŽELA – LEPA IN GOSTOLJUBNA«, ki ga koordinira Turistična zveza Slovenije, izbrali najlepše urejena proizvodna podjetja.

drugim zapisali:

»Plama - pur, delniška družba iz Podgrada, si šele utrjuje mesto v klubu večjih in uspešnejših evropskih proizvajalcev in predelovalcev mehkih poliuretanskih pen, na planoti slovenskega krasa, sredi surove lepote Brkinov. Zaradi krhkega naravnega ravnovesja na prostoru, kjer se nahajajo, svoja znanja in ne majhna finančna sredstva vlagajo v tehnologijo, ki ne ogroža narave in človekovega okolja. Njihovi izdelki, te

Komisije so v prvem krogu obiskale 120 slovenskih podjetij. V ožji izbor se je uvrstilo 21 podjetij, od katerih je 10 podjetij dobilo priznanja, 11 pa jih je bilo za urejenost pohvaljenih.

Pri ocenjevanju urejenosti delovnega okolja so upoštevali naslednje elemente:

-skrb za označevanje in dostop do podjetja (ocenjuje se postavitev napisov, oznak in tabel, smerokazov v kraju ...)

-zunanja urejenost, skladnost in izgled proizvodnih in drugih objektov ter naprav (izgled fasad, streh, ...)

-urejenost in izgled funkcionalnih površin (dvorišča, dovozne ceste in poti, dohodni, parkirišče...)

-urejenost, snažnost in prijaznost delovnega okolja za zaposlene, v smislu kvalitete/standarda delovnih mest (funkcionalna urejenost in prijaznost - glede na delovne postopke ter "psihofizična" urejenost in prijaznost - glede na potrebe zaposlenih -n.pr. avtomati za pijačo, klopi za počitek med odmorom...)

-urejenost in prijaznost okolja za poslovne partnerje oziroma stranke (gostoljuben sprejem, urejenost lokacij, kjer se gibljejo stranke, informativni material o podjetju...)

-odlaganje in odvažanje odpadnega materiala in smeti (tako v objektih kot na zunanjih funkcionalnih površinah ...)

-ekologija (okolju prijazne tehnologije, ukrepi...)

-hortikulturna urejenost (zelenice, ocvetličnost, prijaznost delovnih prostorov...)

-celostni vtis.

Podjetje Plama-pur je na državnem tekmovanju urejenosti delovnega okolja med velikimi podjetji dosegla tretje mesto in prejela Priznanje s pečatom gostoljubnosti.

V obrazložitvi so ocenjevalci med

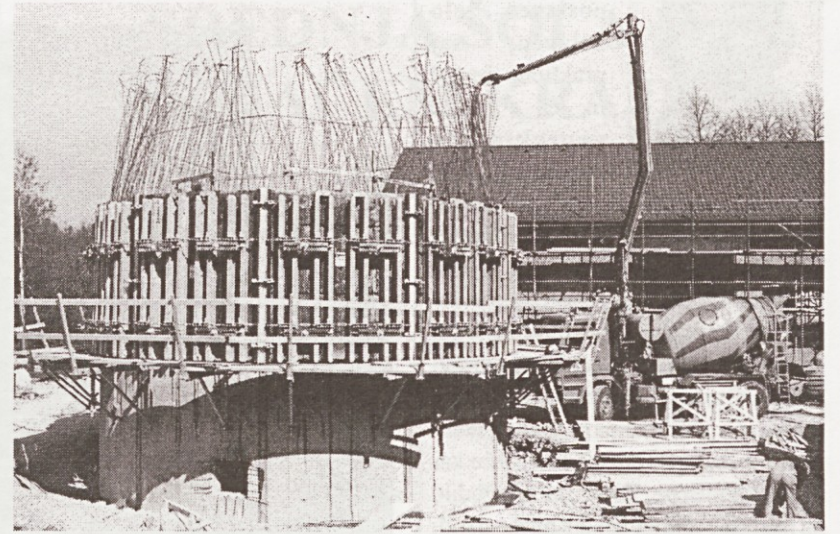
ČISTILNA NAPRAVA - PHARE PROGRAM

Gradnja čistilne naprave v Ilirski Bistrici, ki se financira iz program Phare, dobro napreduje.

Delavci ilirskobistriške enote Primorja so že zgradili biološki reaktor oziroma bazen (42 m x 22 m x 6 m), ki predstavlja osrednji del čistilne naprave. Poleg tega so potrebni še zgoščevalci blata, biofilter, lovilnik maščob in peskolov.

Pod streho je tudi že upravna stavba s skoraj 300 kvadratnimi metri tlorisne površine. Toda še prej je bilo treba zgraditi skoraj 9 kilometrov dostopnih cest, 300 metrov vodovoda s črpališčem v globini 13 metrov in cevovodom poldrugi meter pod strugo reke Reke.

Za izvedbo črpalnega jaška in cevovoda je bilo potrebno izkopati

13.000 m³ materiala. Zunanja ureditev obsega še vso notranjo, meteorno in fekalno kanalizacijo, elektrokabelsko kanalizacijo in tlačne vode.

Čistilna naprava naj bi začela obratovati še pred koncem leta, saj zaradi ugodnih vremenskih razmer vsa dela potekajo v skladu z načrti.

OMREŽNI PLIN V ILIRSKI BISTRICI

Spoštovane občanke in občani!

Za vse, ki ste minulo zimo po stopnicah tvorili premog, prevažali plin v jeklenkah ali pokurili pol pokojnine s termopečjo, prinaša pričujoča vest več kot le dobro novico, prinaša koristno novost in prijazno spremembo. Plin prihaja v Ilirsko Bistrico skozi velika vrata. Plinovodno omrežje, zgrajeno za distribucijo mešanice UNP - propan / butan je položeno že skoraj po celotnem mestu.

Uporaba plina v gospodinjstvih

Kot vir energije je omrežni plin učinkovitejši od kurilnega olja, premoga in lesa. Z obnovitvijo ogrevanja v starogradnji prihranimo stroške ogrevanja. Uporaba plina je še toliko bolj zanimiva, ker prehod na ta vir finančno spodbuja država z ugodnimi posojili.

Plin ima pred drugimi kurivi poleg najpomembnejšega tako imenovanega ekološkega elementa kar precej prednosti. Tako na primer 7 do 15-krat manj onesnažuje okolje kot katerikoli drugi energent.

Njegova poraba se tam, kjer se z njim že oskrbujejo, plačuje "za nazaj" na podlagi porabljene oziroma izmerjene količine na števcu. In nenazadnje je cena plina vse bolj konkurenčna vsem ostalim virom energije, v zadnjem času pa še posebno kurilnemu olju.

Ogrevanje

Plin je gorivo, ki zaradi svojih specialnih lastnosti pri pravilnem načrtovanju in racionalni uporabi omogoča varno ekonomično obratovanje. Pri njegovi uporabi za ogrevanje, pripravo sanitarne tople

vode in kuhanju se bistveno zmanjšajo potrebe po drugih vrstah energije predvsem v precejšnji meri se zmanjša poraba električne energije.

Pri kurjenju s plinom sta dve možnosti za ogrevanje stanovanj: lokalno ogrevanje s plinskimi pečmi in centralno radiatorsko ogrevanje. Zadnje čase se uporaba teh peči spet povečuje, ker imajo nove peči že vrsto izboljšav v primerjavi s starimi. Tako imajo na primer zajem zraka in odvod dimnih plinov neposredno skozi steno. Postaviti jih je moč na primer pod okno brez priklopa na dimnik. Imajo tudi tako imenovano modularno regulacijo od 25 do 100 odstotkov obremenitve. Njihov obratovalni čas se lahko tudi programira. Pri tovrstnem sistemu ogrevanja tudi ni distribucijskih izgub in ni potrebna pomožna energija.

Plinski kotli so lahko kombinirani (možnost uporabe tudi drugih goriv) ali pa so izdelani samo za kurjenje s plinom. Imajo plinske tlačne gorilce ali pa atmosferske gorilnike. Za stanovanjske objekte in strešne kotlovnice so zaradi takšnega obratovanja posebno primerni atmosferski kotli.

Seveda vas zanima, koliko stane priključek na omrežje. Za izvedbo omenjenih del bo uporabnik koncesionarju plačal enkratni prispevek v višini:

-90.000,00 SIT v za individualni priključek,
-74.000,00 SIT za stanovanjsko enoto.

Naj vas še enkrat spomnimo, kakšne prednosti vam ponuja uporaba omrežnega plina:

- Zvidika ekologije je plin okolju prijaznejše gorivo, saj pri izgorevanju tudi do 15-krat manj obremenjuje okolje.

-Odveč je skrb, ali je energenta dovolj nazalogi.

-Ker klasična kotlovnica ni več

potrebna, prihranimo na prostoru.

Montaža plinskih instalacij je enostavna, izkoristek popolno avtomatiziranega ogrevalnega sistema pa izredno visok.

V Petrolu smo prepričani, da je plin darilo tega tisočletja. Potrudili se bomo, da ga bo za vse dovolj.

Za vse informacije v zvezi s priklopom na plinovod in podpisom pogodbe o izvedbi priključka in dobavo plina vam je na voljo predstavnik Petrol Plina v Ljubljani oz. v Plinski postaji Sežana. V Ilirski Bistrici prav tako lahko dobite neposredne informacije na sledečih naslovih:

Vse splošne informacije o priklopu omrežja ter tehnične informacije o izvedbi priključka ter izdelava dokumentacije dobite lahko na:

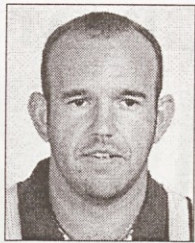
STANOVANJE d.o.o.
Bazoviška 12
6250 ILIRSKA BISTRICA

Gospod Mežnar Branko
Tel./ Fax.: 05 714 50 86
GSM 041 740 503

PROJING d.o.o.
Prešernova ulica 6
6250 Ilirska Bistrica
Gospod Sašo Boštjančič
Tel/ Fax.:05 714 14 54
GSM: 041 786 744

PETROL PLIN, d.o.o.
Dunajska 50
1000 Ljubljana
Tel.: 01 4714 544

Plinska postaja Sežana
PARTIZANSKA CESTA b.š.,
p.p. 249
6210 SEŽANA
GSM: 041 628 872
Tel.: 05 473 1573

Pretekli mesec je bil za poslance zelo delaven, saj praktično že cel mesec neprekinjeno zasedamo. Pod streho smo

spravili paket zakonov s področja državne uprave. Največ razburjenja pa je povzročal Zakon o sistemu plač v javnem sektorju. V Stranki mladih Slovenije smo v drugi obravnavi zakona rekli, da predlog zakona načeloma podpiramo ob pogoju, da se vlada s sindikati pogaja in doseže kar najširši konsenz. To se žal ni zgodilo in zakona v stranki mladih nismo mogli podpreti. Dogodki iz zadnjih tednov so nas prepričali, da se zakon sprejema tako rekoč zaradi lepšega, ne pa zato, ker bi na pošten in učinkovit način postavil temelje plačne ureditve v javnem sektorju. Če bi, potem takšnega nasprotovanja med zaposlenimi ne bi bilo. Da je tako, se ni čuditi. Desetletna napačna politika in popuščanje določenim skupinam mnogokrat z namenom pridobivanja naklonjenosti s proračunskim denarjem, se mora sanirati z dvema izrednima sejama in to v razmiku 72 ur. Predlagatelji trdijo, da zakon pomeni transparentnost, ni pa jasnega odgovora na vprašanje, kakšna bo bodoča masa plač. Ravno tako ni odgovora ali ta zakon omogoča, da se bo rast plač v javnem sektorju in gospodarskem sektorju izenačila. V soodvisnosti teh dveh sektorjev, je bilo že veliko povedanega. Predpostavljamo, da bo zakon gotovo še večkrat spremenjen in to še pred samo uveljavitvijo. Tako bo mogoče služil le vladi za izboljšanje pogajalskih izhodišč. To pa ni pošteno, čeprav je res, da določene skupine uporabljajo podobno taktiko in temu v Stranki mladih Slovenije nasprotujemo. Gotovo ima zakon precej določb, ki so na mestu in spadajo v ta zakon. Tudi že samo dejstvo, da bi zakon nadomestil čez 50 predpisov, ki urejajo področje plač, je gotovo napredek, vendar sam zakon kot celota ni ustrezen in nesprejemljiv za vsaj večino tistih, ki se jih zakon neposredno dotika. Največja farsa pa je prav gotovo uvrščanje novinarjev RTV Slovenije v zakon o plačah v javnem sektorju. Vsem je jasno, da so mediji tisti, ki ustvarjajo javno mnenje. Ustvarjajo ga tako danes kot so to počeli že celih 10 let. In doslej vladajoča struja z njimi ni imela nobenih težav, ker so predstavljali veter v jadra vladni jadnici. Zdaj pa, ko so začeli opozarjati na napake, na glas opozarjati, tudi na tiste, tipa nakup vladnega letala, zdaj jih je pa treba dati na štrikce, treba jih je začeti kontrolirati in, če ne gre drugače, vsaj prek plač. Poslanci Stranke mladih Slovenije temu močno nasprotujemo in menimo, da je to velik korak nazaj v demokraciji. Kot kaže, se bo moralo zamenjati še kar nekaj generacij, tako politikov kot tudi novinarjev, da bo ta naša, žal še vedno zelena demokracija vsaj malo dozorela.

Zakon o državni upravi je bil druga manj razburljiva, zato pa nič manj pomembna tema preteklega meseca. Zakon daje možnost, da se končno tudi javna uprava reformira in da ni več izgovorov, da volja je, da pa zadeve še niso sistemsko urejene. Pomembno se

IZ POSLANSKIH KLOPI ...

nam zdi, da tudi ta zakon, čeprav bo to materijo urejal posredno tudi zakon o javnih uslužbencih, sledi cilju razmejiti funkcionarje, torej politične, od uradnikov, strokovnjakov. Pozitivno je tudi to, da se bo zmanjšalo število funkcionarjev na najvišjih nivojih, v okviru tistega, da bomo ločili politično funkcijo od uradniške in tudi na ta način bo prišlo do racionalizacije državne uprave. Seveda pa se bo mogoče tudi v tej smeri končno lotiti zmanjševanja trenda birokracije v državni upravi in si ob tem želimo, da bi državna uprava postala čim bolj prijazna do državljanov, v pomoč, ne pa, kot je sedaj, ko državljanji nekako z odporom opravljajo svoje zadeve, tako na občinah kot na upravnih enotah. Nenazadnje zakon predvideva pomembne novosti tudi na področju organizacije davkarije, ki bo po novem, če bo zakon v taki obliki potrjen še v tretji obravnavi, davčne izpostave postavil v pristojnosti upravnih enot in nobene bojzani ne bo več, da bi nam izpostavo davkarije v Ilirski Bistrici ukiniteli.

Lotili smo se tudi lastninjenja zavarovalnic. Predlog zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic smo poslanci podprli in sicer ne le zaradi časovne stiske, temveč predvsem zato, ker je ta predlog verjetno še najbližje rešitvi in se približuje ciljem, ki jih zasleduje zakon. Leta 1990 so se takratne zavarovalne skupnosti, ki so bile po svoji zasnovi in organizaciji vzajemne zavarovalnice, preoblikovale v delniške družbe po sistemu prenosnega preoblikovanja. Bistvo tega postopka je, da se ustanovi nova delniška družba in se nanjo prenesejo pravice, obveznosti in premoženje, članom bivše skupnosti pa se razdelijo delnice sorazmerno z njihovim vložkom. Takšno preoblikovanje in lastninjenje so si izmislili avtorji takratnega jugoslovanskega zakona o zavarovalništvu. Tako bi se morale lastniniti naše sedanje zavarovalnice, vendar v desetih letih lastninjenja ni bilo, zaradi različnih interesov, med katerimi pa ni zaslediti dejanskega interesa bivših zavarovancev v zavarovalni skupnosti. Pri obravnavi predloga zakona smo se prepričali, da je ugotavljanje lastninskih deležev v največji slovenski zavarovalnici zelo zahtevna naloga, ki si jo mnogi

predstavljajo po svoje. Izbor strokovne institucije, kot je slovenski inštitut za revizijo, ki bo ugotavljal delež nenominiranega kapitala, v Stranki mladih Slovenije ocenjujemo kot solidno rešitev. Dejstvo je tudi, da je metod vrednotenja več, vendar menimo, da je potrebno glede na predstavljena strokovna mnenja ubrati srednjo pot s politično odločitvijo. Zato je bil Državni zbor še posebej pred pomembno in zahtevno nalogo, nad katero visi tudi morebitna preverba na ustavnem sodišču. Po našem mnenju je edina prava pot glasovati za zakon, ki vsebuje princip enakopravnega obravnavanja tako družbenega kot zasebnega kapitala. Pozabiti tudi ne smemo, da bi se s sprejemom tega zakona lahko zmanjšal javni dolg, kar pa pomeni manjše breme za davkoplačevalce, kar je seveda naš poglavitni cilj. Po našem mnenju je zato zadnji čas, da se s sprejetjem omenjenega zakona proces privatizacije zavarovalnic zaključijo ter pozabi na stare zamere, ker nam zakon ponuja pravično rešitev in omogoča zavarovalnicam vzpostavlanje okolja, v katerem bodo lahko uspešno poslovale tudi v prihodnje. Zdajšnje razmere namreč niso v korist nikomur, ampak so kvečjemu v posmeh stoletni tradiciji slovenskega zavarovalništva.

Nov Zakon o obrambi postavlja temelje za preoblikovanje slovenske vojske v profesionalno obrambno silo in je v tej smeri pozitiven. Omogoča pa tudi možnosti udeležbe naših vojakov, tako profesionalcev kot tudi rezervistov, da so lahko v posebnih razmerah napoteni na vojaške operacije, ne le mirovne misije, v tujino. V Stranki mladih Slovenije ocenjujemo, da je predlog sprememb zakona o obrambi posredno povezan z vključevanjem Slovenije v zvezo Nato, zlasti v tistem delu, ki se dotika napotitve slovenskih rezervistov na vojaška posredovanja v tujino. Ker se poslanci Državnega zbora o tako pomembni odločitvi, kot je referendumski pobuda o vključitvi v zvezo Nato, še pred spreminjanjem zakona o obrambi niso želeli pogovarjati, poslanci Stranke mladih Slovenije pri sprejemanju takih odločitev nismo želeli sodelovati in smo pred glasovanjem zapustili sejno dvorano.

Igor Štemberger

Politika

POBUDE IN VPRAŠANJA SVETNIKA ZLATKA JENKA

1. Dajem pobudo, da na naslednji seji poda poročilo Komisija po zakonu o nezdružljivosti javne funkcije s pridobitno

dejavnostjo.

Obrazložitev:

V skladu s sklepom OS je bila ustanovljena komisija, ki pa po mojih informacijah ni bila sklicana niti ni opravila dela, ki ji ga določa zakon. Tako svetnike kot občane zanima, ali je bil morda na tem področju kršen zakon tako pri občinskih svetnikih, kot pri drugih občinskih funkcionarjih.

2. Sprašujem, zakaj se naša občina ni prijavila na javni razpis financiranja malih projektov Ministrstva za gospodarstvo objavljen 1.3.2002 v Uradnem listu RS, št.19.

Obrazložitev:

Po tem razpisu je nosilec projekta in prejemnik sredstev občina. Gre za sofinanciranje malih projektov na območjih ob meji z R Hrvaško. Ker imamo tudi v naši občini programe povezovanja ljudi na lokalni ravni in razvojnih dejavnosti čezmejnega značaja ter za te namene tudi rezervirana proračunska sredstva, je takšno ravnanje občine najmanj nerazumljivo.

3. Zanima me, kako in na kak način se je naša občina vključila ob dogodku slavnostne prisega vojakov slovenske vojske?

Obrazložitev:

Enako kot lansko leto je svečana prisega tako ali drugače pripeljala v našo občino več tisoč ljudi. Verjetno smo vsi, tako občani kot gostje, pričakovali spremljajoče prireditve in primerno gostinsko ponudbo, saj bodo obiskovalci v nasprotnem primeru odnesli s seboj o našem mestu kar klavrn vtis. Ob tem kaj tako ravnanje pomeni v smislu turistične promocije in pospeševanja podjetništva naše občine, se lahko samo zamislimo. Svetel primer za uspešno sodelovanje ob takšnih dogodkih nam je lahko občina Vrhnika.

4. Prebivalci Pograda, okoliških vasi in zaposleni plaminih družb sprašujejo ali morda po novem sodijo v kozinsko občino?

Obrazložitev:

Županova izjava za časopis Profit med uspešne občinske gospodarske panoge uvršča lesno-predelovalno, kmetijsko, predelovalno industrijo, prevoznitvo in storitve. Naštel je skoraj vsa področja razen dejavnosti Plame-pur, ki dejansko sodi med najbolj uspešne gospodarske družbe v naši občini. Verjetno gre zgolj za županov "spodrslijaj", saj si ni mogoče predstavljati, da je to storil namerno. Menim da si prizadeti zaslužijo vsaj opravičilo, če že ne tudi objave popravka v navedenem časopisu.

5. Zanima me, katere investicije smo prijavili na razpis MOP-a v lanskem novembru iz naslova sofinanciranja izgradnje komunalne infrastrukture?

Obrazložitev:

MOP je objavilo javni razpis za zbiranje predlogov za izdelavo programa sofinanciranja izgradnje objektov in naprav obveznih javnih služb varstva okolja iz državnega proračuna za leti 2002 in 2003 v višini skoraj 990 milijonov tolarjev. Glede na velike načrte in potrebe naše občine na področju izgradnje komunalne infrastrukture, bi vsekakor morali kandidirati za sredstva državnega proračuna iz omenjenega razpisa.

6. Zanima me, ali je res oziroma ali drži informacija, da se je župan zelo agažiral pri članih nadzornega sveta ILIRIJA d.d. z namenom preprečiti vključitev omenjenega podjetja v program sanacije Kmetijske zadruge Brkini?

7. Zanima me ali je potekala prodaja delnic Cestnega podjetja Koper d.d. v skladu z zakonom? Ali so bila pri prodaji upoštevali zakonska določila o zbiranju najboljšega kupca na podlagi javne ponudbe? Glede na to, da je šlo za managerski prevzem, me zanima kdo je imel interes v prodajo delnic (v lasti naše občine) vključiti posredniško firmo Borznik d.o.o., ki je delnice preprodala firmi AEGIS d.o.o.?

9. Slišijo se govornice, da bomo preplastili Plac (Titov trg) ne da bi prej uredili infrastrukturo, rešili problem poplavljanja ob visokih vodah, oziroma ureditev speljali v skladu z idejno rešitvijo celotne ureditve placa.

Ali to drži?

POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1. ponedeljek v mesecu Igor Štemberger (SMS) in vsak 3. ponedeljek v mesecu Vojko Čeligoj (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanci imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec dr. Aleksander Merlo (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

KULTURNA DEDIŠČINA IN LOVCI NA TURISTE

Na potepu za kulturno dediščino zdajšnjega bistriškega vsakdanjka, pomembnem delu gospodarske ali bolj turistične ponudbe vsake resne skupnosti, ne moremo prezreti dejstva o podhranjenosti našega kulturnega prostora, ki se kot jara kača vleče za nami in pred nami. In kaj najbolj zbode? To, da si veselo razlagamo ter dopovedujemo, kako nas zabavajo mrzlična nakupovanja po konkurenčnih bistriških trgovskih hišah ter kulture polni hrami. Kruha in iger, torej. A obstaja razlika, saj na policah trgovin še ugledaš kakšno popularno marko, ki nas poskuša zavesti s svojo slano ceno, pri kulturnih dobrinah pa smo obsojeni na domačijske kulturniške enolončnice.

Občasno nam zapašejo, ne da ne, a to je premalo za bolj pokončno in samozavestno držo pri naših sosedih, s katerimi se glede na kvaliteto tovrstne ponudbe vse težje primerjamo (z boljšimi; recimo s Sežano). Obsojeni smo pač na tretjeligaško kulturniško ponudbo (izvzemši svetle izjeme na mladinski sceni), ker si navsezadnje ne zaslužimo več in je primerno žepu delavskega in nižjega srednjega razreda. Nihče od oblastnikov si pretirano ne beli glave, ker nimamamo prvorazrednega kulturnega prostora za predstavitev pomembnejših domačih in tujih ustvarjalcev (obnova Premeškega gradu se vleče v nedogled; prvovrstna muzejska zbirka z domicilom na Premu pa menda polni depoje Notranjskega muzeja v Postojni).

Ob pomanjkanju vizije razvoja občine, ambicioznih projektov, ki bi mobilizirali širšo politično in strokovno javnost, niti ne more biti boljše. Medtem, ko so v sosednjih okoljih slovenske Istre ter na Krasu že pred časom pripravili problemske analize (Pilotni projekt Kras, Strategija regionalnega razvoja slovenske Istre), podlago za pripravo regionalnega razvojnega programa za Južno Primorsko 2001-2006 in tudi Državnega razvojnega programa za navedeno obdobje, pri nas spet lovimo zadnji vlak. Bistriški razvojni program naj bi napisali v Regionalnem razvojnem centru v Kopru, saj ga očitno nismo sposobni napisati sami,

kljub temu, da imamo lasten razvojni center in ljudi (zunanje strokovnjake), ki so pripravljene sodelovati pri njegovem nastajanju. Vsaj na področju naravne in kulturne dediščine, pomembnem delu analize, bi se lahko vključili z lastnimi strokovnimi močmi. A kaj, ko so nekateri še zmerom navajeni, da jim za pomembne odločitve napišejo recept neke zunaj; navsezadnje pa se tako spretno izognemo tudi lastni odgovornosti in kritiki razvojnih možnosti.

Država se je očitno prebudila, saj je sprejela vrsto ukrepov, s katerimi naj bi dobili prave lastnike kulturnih spomenikov, glede pomembnosti in prioritete razdeljene na spomenike državnega in lokalnega pomena. Tudi nekaterim posameznikom v mestu že do sedaj ni bilo vseeno (primer Triglav puba, Pucove hiše z žago, žage in mlina pri Joškotovih v Spodnji Bitnji, pomembnih podjetniških podvigov za občino ...) kaj se godi z našo dediščino, občina pa se je mirne duše požvižgala na Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter zbrisala staro Šketovo hišo z oblička zemlje. Da je šlo za degradacijo ambienta na Placu ne gre zgubljati besed, kakor se jih očitno ne splača trošiti na račun realizacije že zaprašenih študij nove ureditve trga (ki upošteva nekdanjo veduto središča trškega naselja).

Vse navedeno spremlja pomanjkljiva inventarizacija in kategorizacija kulturne dediščine (kar je razvidno že iz omenjenega občinskega odloka); niti duha ne sluha

ni o Severjevi hiši (narejeni po načrtih arhitekta Janeza Jagra; z arhivom posestva iz sredine 18. stol.), trnovskem samostanu z več kot sto let starim vrtom, trnovski kapelici, gradu Turn nad Zgornjo Bitnjo ...

Nadaljevali bi lahko z zgodbo o nikoli realiziranem turistično-popotniškem vodniku po občini, dogodivščinah popotnika pri iskanju prenočišča, neasfaltirani cesti do Sviščakov, nerazpoznavni politiki občine do revitalizacije starega mestnega jedra, Hodnikovega mlina, Premeškega gradu in drugih črnih točk razvoja. Za občinske može so to verjetno bolj lepotne napake, kljub temu, da nas na turistični karti (Slovenske turistične organizacije za leto 2001) praktično ni. V ostri konkurenci in še ostrejših kriterijih smo izpadli iz predloga (STO) za uvrstitev na turistično signalizacijo slovenskih avtocest (možnosti ima le označba za bodoči Regijski park Snežnik; izvoz Postojna).

Prihaja čas sajenja rožic in oblub, zato se pripravimo na recitatorje v stilu: priložnost je v turističnem produktu, najhitreje se razvijajoči se gospodarski panogi, la, la ...

Zavedanje lastne preteklosti in zgodovinskega spomina smo pokazali tudi ob 700 letnici prve (v dokumentih zabeležene) omembe Bistrice v pisnih virih, ki je šla mimo kot da se to nas ne tiče. Drugod bi to izkoristili z velikim pompom, nam pa očitno peša spomin. Bolje rečeno volja do dela in zahtev časa. Nekaterim, če smo bolj natančni. **Roman Gustinčič**

ZAKAJ MORA BITI SREDNJA ŠOLA V DOMAČEM KRAJU?

Potreba po srednji šoli je naša dolgoletna želja, oziroma nuja! Žal pri tem projektu do sedaj nismo bili uspešni. Kdo, kdaj in zakaj nosi za to odgovornost ni toliko pomembno kot dejstvo, da je sedaj srednja šola tik pred vrati, le vrata ji moramo odpreti! Sprejem novele zakona o srednjem šolstvu nam kot obmejni in demografsko ogroženi občini daje možnost odprtja dislociranega oddelka srednje šole doma.

Na to dejstvo sem opozoril že takoj drugi dan po sprejemu novele (na seji občinskega sveta 5.7.2001) ter pričakoval maksimalno angažiranje vseh zainteresiranih subjektov pri tem projektu. Vključno z občinsko upravo in vseh tistih, ki smo tako ali drugače v predvolilnem obdobju obljubljali občanom srednjo šolo.

Na vprašanje zakaj je pomemben projekt pristop in oblikovanje tima, ki naj ta projekt spelje v življenje lahko najdemo odgovor pri številnih nalogah, ki se jih lotimo v naši občini stihijsko, neplansko in velikokrat zaradi tega neuspešno. Moja pobuda gre v smeri oblikovanja nove občinske komisije za ustanovitev srednje šole, v kateri bi morali imeti mesto poleg občinske uprave tudi šolniki, svetniki in oba poslanca.

In kateri so argumenti ZA srednjo šolo v naši občini? Naj jih naštejemo nekaj:

- smo edina od večjih občin, ki nima nobene srednje šole,
- sistem vpisa na univerzo sahteva predhodno šolanje na gimnazijah oziroma srednjih šolah, na katerih se šolanje zaključuje z maturou,
- po objavljenih rezultatih anket bi se v naslednjem šolskem letu na gimnazijo vpisalo 35 osmošolcev, na srednjo ekonomsko šolo pa 24 učencev,
- če bi bila srednja šola v domačem kraju, bi se vanjo vpisalo še dodatnih 40 učencev (kar predstavlja skupno po normativih več kot 3 oddelke),
- imamo dovolj domačih profesorjev, ki bi se lahko vključili v pedagoški proces,
- z vzpostavitvijo šengenske meje lahko pričakujemo priseljevanje mladih družin,
- po nekaj letih upadanja, se število rojstev povečuje,
- srednja šola pomeni novo in bolj mlado dušo kraju, nove zaposlitve, možnost omejitve bega kadrov,
- resorno ministrstvo je bilo na začetku naklonjeno naši zahtevi po srednji šoli, še več obstaja celo možnost pridobitve višješolskih programov.

Presenetljivo dober odziv je tudi s strani staršev in učencev ob novici, da obstaja možnost vpisa v gimnazijo in srednjo ekonomsko šolo v domačem kraju. Skoraj vsi bi se, ne glede na že uveljavljene šole v sosednjih občinah, vpisali v šolo ali enoto druge šole doma. Le manj kot desetina jih ima v zvezi s tem določene zadržke, ki se nanašajo predvsem na kvaliteto bodoče šole. Pri

tem je pričakovati določeno mero nezaupanja, ki pa nima nobenega pravega vzroka, saj naši profesorji že sedaj poučujejo drugod. Mlajši pedagoški kader je praviloma bolj usposobljen in prilagodljiv, program pa je tako ali tako enak za vse šole ne glede na to, kje se nahajajo. Torej je ta bojazen odveč.

Kako se je spremenil uveljavljen dober renome sosednjih gimnazij je vidno že od takrat naprej, ko so iz samostojnih gimnazij postale del srednješolskih centrov. Zaradi prostorske stiske poskušajo omejevati vpis. Zadnja leta tudi niso sposobne sestaviti takšnega urnika pouka, da bi bili učenci ves čas na šoli. Običajno dijaki "proste ure" (- praznine) zapoljujejo tako, da posedajo do in med poukom v raznih gostinskih lokalih.

Kaj pomeni srednja šola za učence in starše? Predvsem enako dostopnost - možnost šolanja, kot jo poznajo tam, kjer te šole so. Pomeni cenejše šolanje, manj stroškov za vozovnice, prehrano in domove. Pomeni uro ali dve več spanja za dijake, organiziran prevoz iz vasi do šole, več časa za učenje in druge aktivnosti mladih, ki jih sedaj pobere vožnja ali bivanje izven kraja šolanja. Kljub temu, da si želimo čim zgodnejše osamosvojitve naših otrok jih (ob šolanju in bivanju drugod) zelo pogosto pogoltno negativni vplivi mest in slabe družbe v svet zasvojenosti od drog. Ravno zaradi tega si želi vsak izmed staršev imeti otroke vsaj še kakšno leto v dobi odraščanja "na oče".

Vsak pričakuje, da zaključijo šolanje, da se jih veže na domači kraj, če je le mogoče. Nenazadnje pomeni šolanje doma velik denar prihranek. Slišati je, da samo strošek vozovnice, za avtobus do Postojne ali Sežane za dva otroke, predstavlja več kot polovico plače dobro plačanega kvalificiranega delavca v gospodarstvu. In kje so še ostali stroški šolanja? Ti bistveno presega znesek povprečne plače v naši občini!

Prav gotovo bi se delovanje srednje šole močno odrazilo v življenju naše občine. Kaj pomeni to za kulturno in športno življenje naših mladih, je že druga zgodba. Ali bomo uspeli izkoristiti tudi sedanjo prebukiranost srednjih šol v Sežani in Postojni v prid ustanovitvi šole v domačem kraju, je veliko odvisno tudi od pritiska javnosti - od vseh občanov. Seveda bodo sosednje občine storile vse, da bi nam ustanovitev šole pri nas preprečile ali vsaj otežile. Je pač tako, da vsak ščiti svoje interese.

Če zaključim - zakaj je torej potrebna srednja šola? Najmanj zato, ker si jo naši dijaki in njihovi starši poleg tega, da jo potrebujejo, tudi zaslužijo!

Do srednje šole ni lahka pot!

Zlatko Jenko

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel. 05/71-41-344

ODPRTO: od ponedeljka do sobote
od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 10 VHS

1. HARRY POTTER - mladinski
2. PLANET OPIC - znanstvena fantastika
3. IZGUBLJENE DUŠE - grozljivka
4. POSLEDNI PLES - drama
5. ŽIVETI V PEKLU - triler
6. TRAFFIC - triler
7. STEKLENA HIŠA - triler
8. PRINCESKIN DNEVNIK - komedija
9. SHREK - animirani film
10. VRAŽJI NICKY - komedija

Poletna akcija od 1. 6. 2002 dalje:
Ob izposoji treh video kaset dobite še dve brezplačno!

KVALITETA
-UGODNE CENE-

EURO MB

NIZKE GRADNJE

041/682-549
041/652-769

Dvojna dioptrija

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Meni se pogosto dogaja, da kdaj nepričakovano pobrem motiv za svojo zgodbo dobesedno kar na cesti ali v trgovini in jo potem malo predelano pripravim za javno uporabo. Tokrat je prišla za spremembo po žici, ko mi je po dolgem času zazvonil telefon in to ravno sredi kosila. Vem, da boste rekli, da ni to nič nenavadnega. Zame je, ker se običajno vedno zmedem in ne vem, kako naprej s sogovornikom, če ta mečka in mi hoče po ovinkih kaj povedati.

Tokrat ni bilo tako, ker mi je mili ženski glasek, ki je prišel iz tiste sitaste skodele, ki ji pravimo telefonska slušalka, takoj, ko sem jo dvignil, v hipu spraval k poslušanju.

» Veste, sem od zavarovalnice... predvidevamo, da ste starejši občan, ki bi ga mogoče zanimala naša najnovejša ponudba paketnega življenjskega zavarovanja, ki vključuje tudi pogrebno in posmrtnino ter ostale usluge, ki jih je sedanji pokojninski zakon ukinil. Posebno ugodnost predstavlja takojšnje izplačilo že teden dni po vaši smrti...« Ob tem zagotovilu mi je povsem pobralo še tisto malo zgovornosti, ki jo imam.

Skušal sem pretrgati ta besedni plaz, ki me je vse bolj zagrinjal.

» Ampak jaz ne mislim še nekaj časa umreti!, « sem obupano zastokal, ko da mi ponuja mrliški list v hrambo. » In sploh, kako mi morete govoriti o ugodni ponudbi, če velja za po smrti, sem skušal protestirati proti nasilnemu krajsanju moje življenjske dobe. «

» Kako da ni ugodna? Ne mislite vendar samo nase, ampak tudi na druge, « se tisti glasek, ki je postajal vse ostrejši, ni pustil zмести mojemu sebičnemu razglabljanju o nepomembni podrobnosti, kdo bo pokasiral mojo življenjsko zavarovalnino, ko bom škripnil. Saj je vseeno, glavno je da me zavarujejo. To je njihov namen.

» Veste, na vašem področju smo opravili neko raziskavo in ljudje so pokazali kar precejšnjo mero zanimanja za našo ponudbo. Čudim se vaši ležernosti, da ne poskrbite zase. Napredka ne morete zaustaviti. Takšno pač je življenje, da sedaj tudi smrt tržimo. To je del posla...«

» Že, že, ampak ne ravno na meni in to že zdaj, ko sem še živ!«, sem zamrmral ves prepaden in odložil slušalko, ne da bi se poslovil.

Ko sem to čez nekaj dni zgrožen zaupal prijatelju Toniju, se je samo namuznil nad mojo nevednostjo v poslovnem obnašanju.

» Kaj se zgražáš, če ti ponujajo pošteno kupčijo, je v nasprotju z mojimi pričakovanji odločno odrezal svojo resnico. « Punca je imela čisto prav. Na smrt moraš gledati tudi s poslovne strani in jo čim bolj vnovčiti, tako, kot delnice. « Ničesar nisem razumel, ampak ga samo gledal.

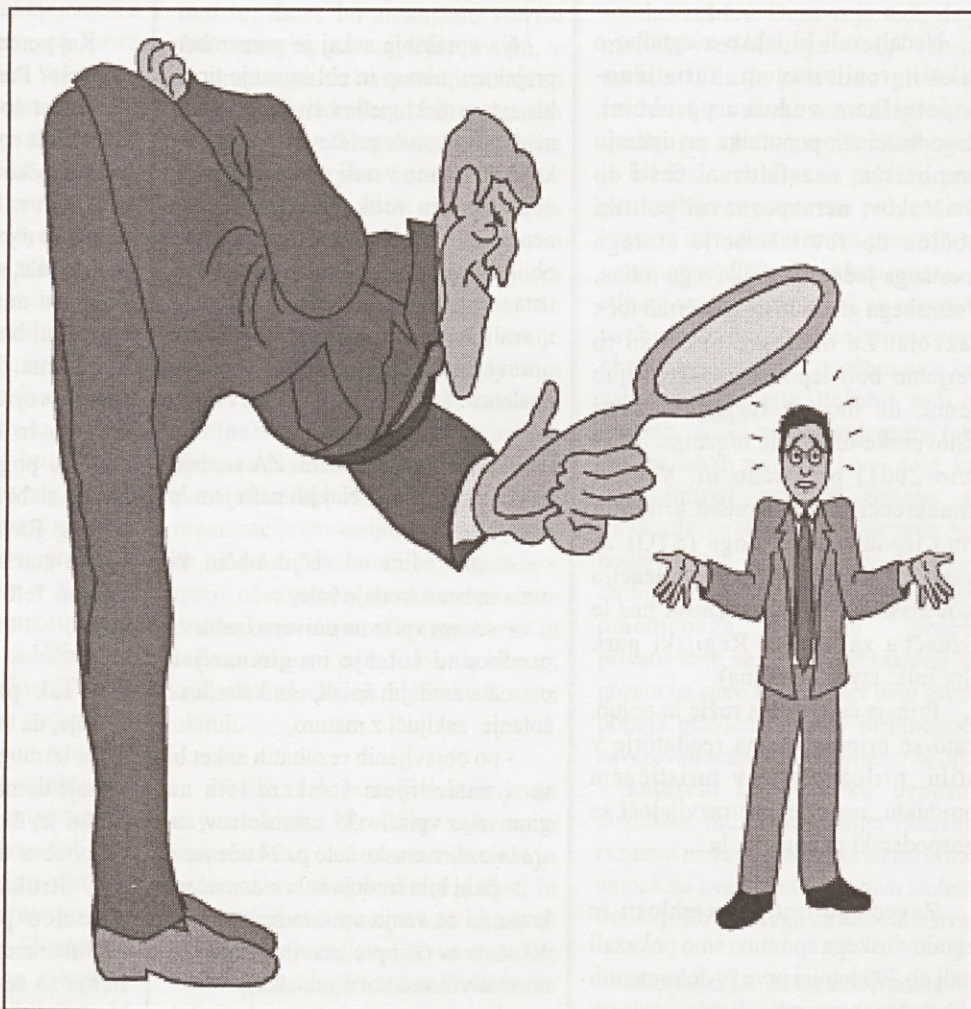
Skoraj bi bil pozabil na to neprijetno telefonsko dogodivščino, če ne bi nekaj tednov zatem na borjaču pred nakupovalnim centrom uzrl kup vreč z zemljo. Spet boste rekli, da ni to nič nenavadnega, ker jo zmeraj prodajajo za razne vrtnarske namene. Ampak moj pogled je kot magnet pritegnil napis na vreči, ki me je v

» Saj je vseeno, čigava, ko si mrtev. Zemlja je zemlja, « je dalje trmoglavil in me tako čudno pogledal, kot, da je z mano nekaj hudo narobe..

» Ampak zakaj pa se potem bojujemo za rodno grudo, če je vseeno, katera je?«, nisem mogel odnehati. » Lahko bi uknili vojne in prodajali zemljo sosedom. To bi imelo enak učinek na njihovo zavest, kot, če bi njim zasedli deželo. Predvsem pa bi imeli manj žrtev in namesto stroškov bojevanja dvojni dobiček!«

» Pesniki ste pa res čudni tiči, « je zatarnal. » Predvsem pa nikoli zadovoljni s tistim, kar vidite! Vedno sumite, da je za običajnim videzom še kaj skrito!«

Odtaval sem v trgovino po nameravanem nakupu in na policah se mi je med prikupnimi artikli neprestano vtihotapljal napis Graberde. Na poti

trenutku povezal s tisto telefonsko ponudbo. Na papirju je s črnimi črkami pisalo kot na nagrobniku: Grab(n)erde. Ob tem me je po hrbtu neprijetno zmrazilo in vse mogoče predstave so mi šinile skozi možgane. Mar je tudi ta zemlja za grobove del tiste vabljive ponudbe zavarovalniškega paketa za bodoče mrličje? Kaj pa če je vse res, da zdaj, ko prihaja Evropa, ne bi bilo umestno ležati v domači brkinski zemlji, ker bi se človek počutil odrinjenega od tokov globalizacije?

Morali se bomo torej prilagajati prav v vsem, če bomo hoteli biti enaki in to celo pod zemljo, ki bo morala biti iste znamke po celi uniji vsaj na vrhu, kjer rastejo rože. Ob tej nepričakovani ugotovitvi sem povsem otrpnil.

» Kaj pa tako gledaš?, « me je iz mračnega razmišljanja zbudil začuden glas znanca za mojim hrbtom. » Saj je samo zemlja. Saj, « sem zbegano odvrnil. » Zemlja, ampak čigava? «

domov sem razmišljal o teh neobičajnih vprašanih, ki so se mi porodila ob pogledu na tiste nesrečne vreče z zemljo pred trgovino. Res je zmeraj kaj zadaj za tistim, kar gledamo, če to priznamo ali ne. To izkrivlja videz tistemu, kar vidimo, ker je njegov odsev v nalomljenem zrcalu, ki si ga skušamo tako namestiti pred svoje oči, da bi videli hkrati še od zadaj. To pa ni mogoče, zato se vrtimo okoli predmeta svojega gledanja in vidimo samo tisto, kar nam je trenutno pred očmi. Morda je tako bolje za nas, ker bi se sicer dolgočasili, če bi nam bilo že ob rojstvu vse razkrito...

Naj vam ta ugotovitev ne skali pogleda na cvetočo naravo, ki se ravna po svojem koledarju. Poskusite jo posnemati in morda se vam bo zdelo življenje privlačnejše in manj zapleteno...

Joško Stegu

PRIMORSKA POJE 2002

Komorni deklški zbor Vox Ilirica

V aprilski številki Snežnika z dne 30. aprila 2002 je pri naštevanju sodelujočih bistriških pevskih zborov na letošnji reviji Primorska poje pomotoma izpadel Komorni deklški zbor Vox Ilirica iz Ilirske Bistrice. Zborovodkinji profesorici Mariji Slosar Lenarčič in vsem pevkam zbora se za storjeno napako opravičujemo.

Imenovani pevski zbor je z odličnim nastopom 21. aprila v Podnanosu dokazal, da po kvaliteti sodi v sam vrh bistriškega pa tudi

primorskega petja. Zbor je edini naš večkratni nagradjenec na tekmovanju radijskih posnetkov. Dodajmo, da je zbor uspešno predstavljal naše zborovsko petje tudi v tujini, o čemer smo lahko prebrali tudi v našem časopisu.

Glavni namen članka iz zadnje številke Snežnika je bil prikazati delež bistriške občine v tej veliki pevski manifestaciji. Škoda, da se je niso udeležili prav vsi bistriški pevski zbori.

Dimitrij Grlj

22. TEKMOVANJE SLOVENSКИH GODB – TRETJA IN PRVA TEŽAVNOSTNA STOPNJA

V Ilirski Bistrici je 11. in 12. maja potekalo 22. tekmovanje slovenskih godb. Tekmovanje je potekalo v organizaciji Zveze slovenskih godb, s

Hriberšek, dr. Suppan iz Avstrije in g. Marin iz Madžarske.

Skupno je žirija podelila kar 14

Bistriški pihalni orkester

pomočjo Društva pihalni orkester Ilirska Bistrica, ki ga vodi g. Janez Kim.

V uvodnem nagovoru je predsednik Zveze slovenskih godb, g. Ervin Hartman, poudaril, da še nikoli doslej ni bilo na tekmovanju slovenskih godb toliko sodelujočih kot tokrat, saj je bilo prijavljenih kar 1.600 udeležencev.

Na tokratnem tekmovanju so se s predpisano obvezno skladbo, v prvi težavnostni stopnji spomnili 100-letnice rojstva znanega slovenskega skladatelja Danila Švare.

Tekmovanja se je udeležilo 28 orkestrrov, ki so v tekmovalnem delu najprej izvedli uvodno skladbo, nato obvezno skladbo in nakoncu še skladbo po lastni izbiri. Intonacijo, zvok, ritem... je spremljalo budno in strokovno oko tekmovalne žirije v sesatvi: Tomaž Habe (predsednik) ter člani prof. Alojz Zupan, Jože

zlatih in ravno toliko srebrnih plaket. Bistriški pihalni orkester pod taktirko legendarnega Josipa Grgasovića – Grge, je prejel srebrno plaketo za doseženih 82,5 točk.

VABILO

V torek,
4. junija 2002
ob 18.00 uri,
Vas vabimo v dvorano
Glasbene šole
Ilirska Bistrica na
**KONCERT UČENCEV
GLASBENE GIMNAZIJE
KECSKEMÉT IZ
MADŽARSKE**

LETOS KONČNO DO GEOGRAFSKE ZAŠČITE BRKINSKEGA SLIVOVCA

Želje, da bi izdelki iz naših krajev postali prepoznavni širšemu krogu uporabnikov so živi že dolgo časa. Končno pa je skupina zanesenjakov pripeljala ideje, želje in potrebe do končnega cilja - to je - dokončno oblikovanega Pravilnika o označbi geografskega porekla Brkinski slivovec. Ta pravilnik določa pogoje za uporabo označbe geografskega porekla Brkinski slivovec in sicer geografsko območje pridelave, način pridelave in predelave, označevanje, vsebino vloge za priznanje ter način kontrole. Predvideno je, da bo pravilnik objavljen še pred poletnimi počitnicami.

O geografskem poreklu Brkinskega slivovca smo se pogovarjali z g. **Brankom Grahorjem**, predsednikom odbora za pripravo elaborata o geografski zaščiti avtohtonega žganja s tradicionalnim poimenovanjem, ki deluje v sklopu Društva brkinskih sadjarjev. V odboru so poleg g. Grahorja - predstavnika Bistriške občine še predstavniki ostalih občin, ki bodo zajemale to geografsko zaščito:

Šiškovič Igor iz Slivja - predstavnik občine Hrpelje-Kozina;

Morelj Marjan iz Buj - predstavnik občine Pivka;

Prunk Miro iz Dolnjih Vrem - predstavnik občine Divača ter

Milena Štolfa - predstavnica Kmetijsko svetovalne službe iz enote Sežana.

Območje dejansko zajema še en majhen del Sežanske občine, ampak ker se je to področje naknadno razširilo, v odboru ni njenega predstavnika.

Kako je prišlo do ustanovitve odbora za pripravo elaborata o geografski zaščiti avtohtonega žganja s tradicionalnim poimenovanjem?

Odbor je bil ustanovljen na občnem zboru Društva brkinskih sadjarjev, 2.3.2001 v Motovunu, zaradi skupne priprave elaborata o zaščiti geografskega porekla za »Brkinski slivovec«.

Podlaga temu predlogu je bilo ocenjevanje žganja v Slivju v letu 2000. Ob tej priložnosti so predstavniki kmetijskega zavoda iz Maribora (ocenjevalna komisija) soglašali z mnenjem prisotnih, da bi bilo potrebno izpeljati geografsko zaščito našega avtohtonega žganja. V tem trenutku so se začeli naši skupni napor, od zbiranja dokumentacije in informacij dalje, da

GEOGRAFSKO OBMOČJE PRIDELAVE SLIVOVCA

Upravna razdelitev območja

bi čim prej realizirali zastavljeno.

Kaj sploh pomeni geografsko poreklo?

Geografsko poreklo označuje območje v katerem se lahko izdelki pridelujejo oziroma, ko se določen proizvod prideluje iz surovin, ki po svojih značilnostih odstopajo od drugih podobnih.

Na primer:

Če posadimo drevo domače češpe na koprščini, ki ima podobno sestavo tal ampak drugačno klimo, dobimo sadež z drugačnimi lastnostmi, ki daje drugačno žganje. Vsi Brkinci, ki že desetletja živijo na Obali vam bodo to potrdili.

Kateri so bili cilji izdelave elaborata?

Cilji izdelave elaborata so bili: uradna registracija imena SLIVOVEC, določitev geografskega območja pridelave in določitev tehnoloških usmeritev za pridelavo kakovostnega žganja, v cilju odprave napak, ki se pojavljajo pri žganjekuhi.

Kaj pomeni uradna registracija imena SLIVOVEC?

Žganje s tem imenom se prideluje izključno iz domače češpe. Njena značilnost je precej visoka sladkorna stopnja in prisotnost različnih kislin, ki

oblikujejo značilno aromo. Aroma je bistveni razpoznavni znak napram drugim podobnim žganjem. Podobno kakor se teran razlikuje od refoška.

Poimenovanje SLIVOVEC se uporablja v teh krajih že več kot 150 let; pisnih dokumentov ni, se pa je ime ohranilo po ustnem izročilu. Najstarejši pisani vir je ohranjena originalna etiketa, ki jo hrani družina Ivančič iz Čelja, ki je danes stara približno 70 let. Na tej nalepki je celotno besedilo napisano v italijanščini razen imena »slivovec«. Ker je to poimenovanje še danes prisotno in živo med ljudmi, se nam je zdelo smiselno, da se ga tudi uradno registrira.

Katera geografska območja sta zajela v Pravilniku?

Karta geografskega območja je obvezni sestavni del elaborata. Potrebno je bilo zelo natančno preučiti celotno območje, kjer so se oziroma se še danes ukvarjajo z žganjekuho.

Veliko truda je bilo vložnega, da se pregleda, prehodi in natančno določi vsa obrobna območja predelave.

Geografske enote, ki so navedene v 3. členu Pravilnika zajemajo: Brkine, Reško dolino, Košansko dolino, Jelšansko podolje, Novokrajsko dolino, Matarsko podolje, Podgrajsko podolje, Rodiško podolje, Lokavsko podolje, Divaški prag in Bržanijo.

Katere so tehnološke usmeritve?

Dosedanja ocenjevanja so pokazala, da se največ napak pojavlja pri fermentaciji sadja in prepoznavnem začetku kuhanja. Prisotnost metilnega alkohola je zaenkrat še precejšen problem, ki pa se postopno rešuje.

Žganje, ki bo pridobljeno na tradicionalen način - z enkratnim kuhanjem v kotlu na kapo - bo lahko označeno z dopolnilnim napisom »klasična predelava«.

Kaj bodo morali proizvajalci navesti v vlogi za pridobitev pravice do uporabe označbe BRKINSKI SLIVOVEC?

Postopek se prične na podlagi vloge proizvajalca na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vloga bo morala vsebovati:

- podatke o vlagatelju;
- podatke o nasadih (parcelna št., k.o., starost nasada, gostota dreves, sorta, ekspozicija, nagib, povprečna višina dreves), če nasadov ne obdeluje vlagatelj, bo potrebno k vlogi priložiti dokumentacijo, ki dokazuje kje bo surovina pridobljena;
- podatke o opreми za predelavo češp v žganje;
- podatki o dosedanjem obsegu proizvodnje;
- podatki o predvidenem obsegu proizvodnje v bodoče;

Sedaj ko ste dosegli svoj cilj, kaj boste počeli v prihodnje?

Po uveljavitvi Pravilnika o označbi geografskega porekla brkinski slivovec, se bo terensko delo še-le začelo. Bistveno je, da se usposobi proizvajalce in obnovi nasade z domačo češpo. Te nasade bi morale tudi občine subvencionirati. Pričakujemo tudi finančno podporo od vseh štirih občin za do sedaj opravljeno delo. Ta Pravilnik bo tudi podlaga za nastavev »rodovniških knjig« za avtohtono žganje in pot našemu slivovcu v Evropo. Dolgotrajnost priprave tega pravilnika je pogojena tudi zaradi upoštevanja evropske regulative, ki ureja to področje.

Za letošnje leto je predvideno, da bo brkinski slivovec predmet sporazuma med Ljubljano in Brusljem.

Odbor, na čelu z g. Grahorjem, je zagotovo uspešno opravil svoje poslanstvo in prav bi bilo, da mu poleg nas čestitajo tudi drugi.

BALASTY d.o.o.
Diskont
Vilharjeva 24, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/710-10-00
Fax: 05/710-00-01

OBRATOVALNI ČAS POSLOVNIH ENOT	Ponedeljek - Petek	Sobota	Nedelja	Telefon
Balasty d.o.o., Vilharjeva 24, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 21.00	8.00 - 21.00	8.00 - 12.00	05 710 10 00
Pod Vrti, Maistrova 8, 6250 Il. Bistrica	7.00 - 19.00	7.00 - 19.00		05 710 06 61
Jablanica, Jablanica 32a, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 12.00		05 714 45 30
	16.00 - 19.00			
Koseze, Koseze 8a, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 13.00		05 714 45 26
	15.00 - 19.00			
Harije, Harije 68, 6250 Il. Bistrica	8.00-12.00	8.00 - 13.00	8.00 - 11.00	05 714 59 22
	15.00-19.00			

Nudimo vse za piknike
izposojamo tudi mize in klopi.

**VELIKO ARTIKLOV
PO AKCIJSKIH CENAH!**

Vsem občanom in občankam
želi kolektiv trgovine Balasty
vesel občinski praznik!

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:

Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00
Dežurstva		
Delavnik		
od 19:00 do 21:00		

OPTIKA

Gregor Primc
Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

**Sprejemamo
naročila za
okulistične
preglede
na telefon
05/71-00-510**

OHRANIMO ZDRAVO OKOLJE I.DEL

Pred enaintridesetimi leti so v San Franciscu določili 22. april kot rojstni dan Zemlje. To je največji in najpomembnejši okoljski praznik.

Svetovni dan Zemlje je namenjen ozaveščanju ljudi, izvajanju različnih aktivnosti, predvsem pa razvoju odgovornosti vsakega posameznika za čisto in zdravo okolje.

Če se danes pozorno ozremo okoli sebe, le težko najdemo neokrnjeno, čisto okolje. Narava umira molče in stoje. Reke so postale umazane, nekatere celo mrtve, zrak onesnažen, gozdovi bolni, hrana pogosto zastrupljena ... Dokler ne bo prišlo v človekovo zavest spoznanje, da nobeno živo bitje ne more živeti samo zase, zanj ni rešitve.

V okviru pomladnih prireditev na šoli smo tudi mi organizirali ekološki teden. To je bil sklop različnih aktivnosti, ki so potekale v mesecu aprilu. Izvedli smo jih učenci in učitelji z namenom, da predstavimo potek in

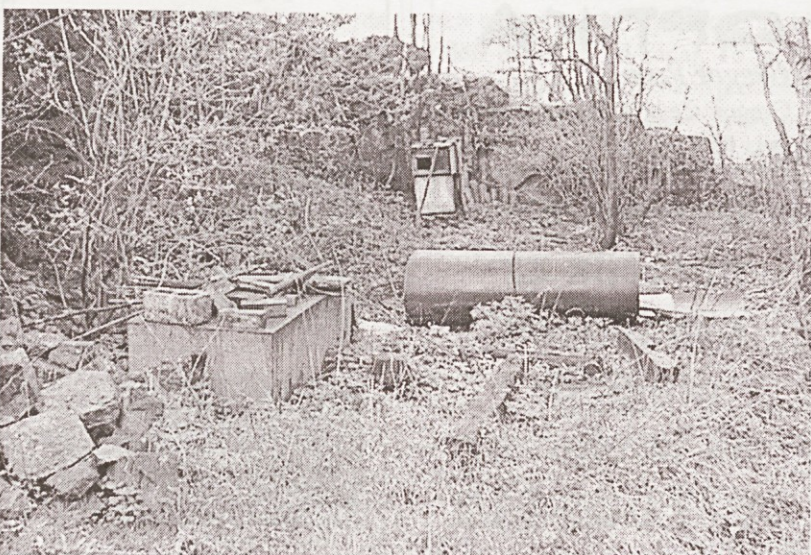
predvsem starih avtomobilov. Veliko so delali tudi na osveščanju ljudi. Ugotavljali smo, da se otroci veliko bolj zavedajo pomena neokrnjene narave kot odrasli.

Letos smo se tako podali na ogled prej zabeleženih smetišč z veliko optimizma in upanja, da jih ni več. Bili smo razočarani, saj so se odlagališča pojavila na drugih lokacijah. Akcije raznih društev, ki skrbijo za naravo, so zamrle. Morda so upali, da so se ljudje naučili dovolj. Žal so se zmotili. Dobili smo informacije, da bi Krajevne skupnosti lahko dobile občinska sredstva za odvoz, če bi le zaprosile zanje. Zanimalo nas je, kakšni so načrti Krajevne skupnosti v zvezi s to problematiko.

Predstavnikom KS Kuteževo, KS Zabiče in vaških odborov

Trpčane in Podgraje smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Ali poznate problematiko varovanja okolja na področju vaše vasi? Kaj je najbolj aktualno?
2. Ali imate v vašem kraju divjia odlagališča smeti in odpadka?
3. Koliko divjih odlagališč ste uredili (očistili) v zadnjih treh letih?

rezultate celotnega dela. Ob dnevu Zemlje smo izdali bilten "OHRANIMO ZDRAVO OKOLJE".

V njem smo opisali dogajanje v tem tednu, objavili rezultate anket, podali svoja razmišljanja in ideje. S tem projektom smo tudi mi prispevali k skrbi za Zemljo, čeprav je naše delo le kamenček v mozaiku.

Divjia odlagališča odpadkov

Pred dvema letoma smo v okviru projekta Škocjanskih jam evidentirali, slikali in označili na zemljevidu vsa odlagališča odpadkov ob reki Reki in pritokih v našem okolišu. Takrat smo ugotavljali, da ljudje odložijo predvsem velike odpadke (štedilnike, pralne stroje, avtomobile) kar ob reki. Kljub temu smo bili veseli kar vidnega napredka glede na leta nazaj, saj je bilo organiziranih veliko akcij ribičev, lovcev, tabornikov in učencev šole, ki so vsako leto počistili in odpeljali kar dobršen del smetišč. Organiziran je bil odvoz nekaterih velikih odpadkov,

4. Ali imate v vaši vasi organizirano zbiranje in odvoz tudi večjih kosovnih odpadkov (stari avtomobili, štedilniki...)?

5. Kako imate v vasi urejene zadeve okrog kanalizacije, priključkov na greznice?

6. Ali za vašo vas ali KS načrtujete ureditev kanalizacije, morebitno čistilno napravo?

-Na prvo vprašanje so vsi odgovorili, da poznajo problematiko okolja njihove vasi. V Kuteževem največ denarja namenijo prav za urejanje kanalizacij in za sanirane divjih odlagališč. V Podgrajah mislijo, da niso postavljeni kontejnerji na pravih mestih, v Trpčanah pa vidijo največji problem v obnovi vodovoda.

-Tudi večjih divjih odlagališč v vseh štirih vaseh ni. V Trpčanah je le manjše odlagališče gradbenega odpada, v Kuteževem so trenutno brez divjih odlagališč, v Zabičah in Podgrajah pa je ostalo nekaj manjših.

-V zadnjih treh letih so v Trpčanah sanirali odlagališče med Trpčanami in Jablanico, v Kuteževem so sanirali odlagališči pod Trpčanami in v Vikniku, očistili so jarek na Prevalu ter organizirali odvoz vseh zapuščenih avtomobilov. V Zabičah so očistili štiri do pet odlagališč in v Podgrajah tri.

-Razen v Podgrajah imajo vse tri vasi urejen odvoz večjih kosovnih odpadkov.

-Vse vasi imajo primerno urejeno kanalizacijo, priključke na greznice pa imajo le nekatere novejša stanovanjske hiše.

Po izgradnji čistilne naprave na Topolcu je načrtovana čistilna naprava pod vasjo Trpčane, ki bo namenjena za vasi Trpčane, Zabiče, Podgraje in Kuteževo.

OŠ Podgora Kuteževo

OBISK PRIMOŽA SUHODOLČANA NA OŠ DRAGOTINA KETTEJA

V četrtek, 4.4.2002 je osnovno šolo Dragotina Ketteja ob zaključku bralne značke predmetne stopnje (5.-8. razred) obiskal otroški in mladinski pisatelj Primož Suhodolčan (Peter Nos, Kolesar naj bo, Košarkar naj bo, Ranta vrača udarec, Živalske novice 1,2).

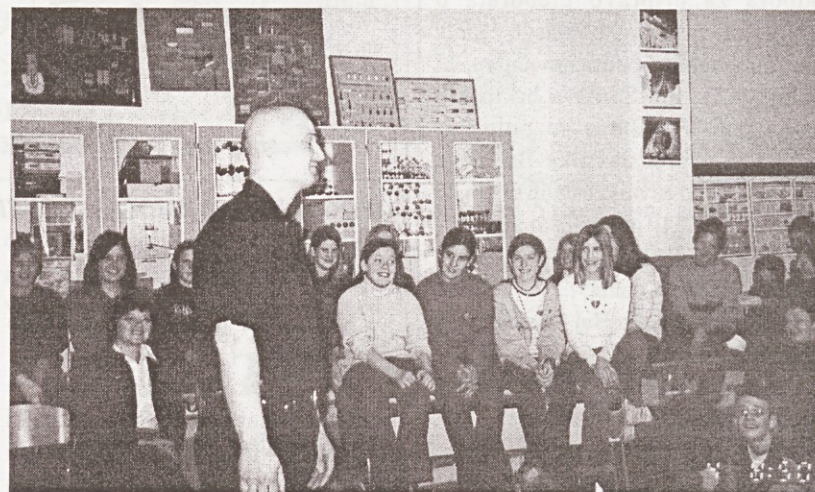
Po šolski malici se je v učilnici kemije zbralo 73 učencev višje stopnje, ki so čez nekaj minut z navdušenim aplavzom sprejeli medse Primoža Suhodolčana.

Potem, ko se nam je predstavil, nam je začel govoriti o svojih knjigah, ampak nam nato obljubil, da o knjigah danes niti več besedice. In tako je tudi

šole. Še nekaj časa nas je tako zabaval, nato pa je zazvonil šolski zvonec, ob katerem smo vsi planili k mizi, za katero se je usedel POPEK (takšen je njegov vzdevek med prijatelji) ter nam dal svoj avtogram. Nekaterim se je podpisal na listke, drugim na roke, meni in moji prijateljici pa celo na šolske torbe. Medtem smo opazili tudi, da Popek piše tako z levo, kot tudi z desno roko.

Pred odhodom nam je narisal zanimivo sličico, ki zdaj krasi pano modrega hodnika.

V spominu nam bo ostal kot pisatelj, ki je zelo zanimiv in zna ljudi spraviti v smeh.

bilo. Pripovedoval nam je zgodbe iz svojega življenja, nekatere fante preizkusil v petju podoknice ter tistim, ki so najhitreje zaključili bralno značko, podaril nagrade. Tudi mi smo imeli majhno presenečenje zanj. Poklonili smo mu stekleničko brkinske slivovke ter sliko, ki jo je naslikala učenka naše

Upamo, da je bilo tudi njemu všeč na naši šoli. Glede na to, da je naš sprejem komentiral kot: odličen, fantastičen, mislimo, da mu je bilo pri nas zelo všeč in upamo, da se še kdaj vrne na našo šolo.

Anja Zorc, 5. b OŠDK

PAPIR, PAPIR, PAPIR, ...

Na OŠ Dragotina Ketteja smo ob dnevu Zemlje, 22. aprilu, zbrali 8833 kg starega papirja.

Naši šolarji so se podali v akcijo z velikim navdušenjem. Počistili so mnogo kleti in podstrešij. Pri tem so jim pomagali starši, sosedje, dedki in babice. V šoli se je nagrmadilo toliko papirja, da so ga morali s tovornjaki kar trikrat odpeljati v tovarno.

V akciji so se izkazali mlajši in starejši šolarji. Na razredni stopnji moramo pohvaliti učence 3.b razreda, ki so zbrali 1216 kg papirja, na predmetni stopnji pa učence 8.a, ki so ga zbrali kar 1893 kg.

V tem šolskem letu je bila to že naša druga zbiralna akcija. Učence in vse občane želimo spodbujati k pravilnemu ravnanju z odpadnim materialom in tako ohraniti lepše in zdravo okolje.

Koordinatorica EKO šole
Anica Brožič

V sklopu načrtovanih vzgojnih dejavnosti smo v vrtcu pri OŠ Antona Žnideršiča pripravili veselo prireditev »SONCE SE SMEJE« za vse otroke, ki so vključeni v vrtec in tisti, ki bodo šele prišli. Namen tega veselega popoldneva je bilo sproščeno otroško rajanje in igra ob različnih vzgojnih aktivnostih v navzočnosti staršev in pomoči starih staršev.

Naše dejavnosti in koticiki so bili pripravljene v stavbi in dvorišču vrtca. Otroci so se igrali: frizerski salon, šaljive in tekmovalne igre, igrice na računalniku, ogledovali so si slikanice, izdelovali papirnate rože in punčke iz cunj, gradili s konstruktorji, likovno ustvarjali z različnimi tehnikami, se igrali v peskovniku, rajali, peli, ter spoznali nekaj starih pozabljenih gibalnih in prstnih iger.

Za obratovanje frizerskega salona in modnih pričesek je poskrbela mama Sandra s pomočjo vzgojiteljic in pomočnic. Pri izdelovanju lutk in rož iz papirja je bilo potrebno vložiti precej ročnih spretnosti in estetskega videza. Za spodbujanje jezikovnih zmožnosti otrok je bilo poskrbljeno s pestro izbiro slikanic in otroških igrice na računalniku.

Pri likovni delavnici so se otroci likovno izražali na način, ki ga v svojem razvoju obvladajo in razumejo. Izbirali so tehniko, barvo, ter svoje izdelke razstavili.

OTROŠKO RAJANJE V VRTCU

Z različnim gradbenim materialom in konstruktorji so oblikovali hiše, stolpe, prometna sredstva... Zelo priljubljene so bile otrokom šaljive in tekmovalne igre, saj so z njimi merili svojo spretnost in moč. Pri teh igrah bi najraje vsi zmagali in si prislužili kakšno nagrado. Ampak zmaga vedno najmočnejši, najhitrejši. Mlajši otroci so si izbrali igre v peskovniku. Z lopatkami, kanglicami in mivko so ustvarjali različne figure: gradove, in ceste. Malo večje otroke so pritegnile stare rajalne igre: Ringa raja, Bela lilija, Rdeči tulipan, Jaz sem zajček dolgoušček in druge. Stare že pozabljene igre smo se naučili s pomočjo naših babic in dedkov. Kajina babica ga. Nija Šircelj nas je naučila igrice, ki se je najraje spominja »Škarjice brusit«.

Erikov dedek g. Danilo Pugelj nas je naučil pastirske igre »Zbijanje koze«. Na pomoč sta nam priskočila še drugi dedek iz Kopra in babica Marta, ki sta poskrbela za vse potrebne rekvizite (lesena rogovila, drevesca, žoga iz cunj). Igra nas je vse pritegnila, posebno osnovnošolske otroke. Sarina babica ga. Marija Valenčič je otroke naučila staro igro »Trilo«, ki se je včasih igrala na makadamskih dvoriščih. Z barvno kredo smo narisali v velik pravokotnik šest manjših pravokotnikov. Prvi igralec je vrgel košček opeke v levo polje in začel skakati po eni nogi po desni starni. Skočiti je moral v vsako polje in pobrati opeko. Če je skočil na črto ali spustil obe nogi je sledilo »fuč«. Igra je nadaljeval drugi igralec.

Za igro z vrstico in prepletanje motivov je skrbela Ančina babica ga. Lučka Logar. Čeprav se bomo morali truditi otroci in odrasli za boljšo spretnost naših prstov.

Igrali smo se tudi s kamenčki. Za to igro smo potrebovali pet kamenčkov. Štiri smo postavili na mizo, enega je igralec vrgel v zrak. Medtem je moral hitro pobrati enega z mize in uloviti tistega v zraku. Nato smo pobrali z mize dva, tri in štiri kamenčke. Če to otrokom ni uspelo je igro nadaljeval naslednji igralec. Igra s kamenčki je vodila Rokova in Ninina ga. Marica Renko. Na pobudo sveta staršev smo organizirali tudi

zbiranje igračk, ki so jih otroci prerasli in jih podarili v dobrodelne namene.

Po končanih igrah je sledilo presenečenje, na oder je stopila dinamična in nasmehana otroška pevka Romana Krajčan, ki je otrokom prepevala živahne pesmice, se z njimi pogovarjala in rajala. Naš namen je bil uresničen, če smo pri otrocih zbudili željo po igranju in veselje v njihovih očeh.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam finančno in materialno pomagali: Občina Il. Bistrica, Banka Koper, Vipa banka, Ilirika, Ilirija, Irbis, Primorje, Društvo prijateljev mladine, vsem staršem in vsem tistim, ki so pomagali pri organizaciji in izvedbi prireditve.

Vzgojiteljica: Vida Barak

NOGOMETNA IN NAKUPOVALNA MRZLICA

V šoli smo obravnavali pesmico

Miroslava Košute »Stegnjeni prst« in ta je bila iztočnica za ustvarjanje na temo nogometa oziroma nakupovanja, ki sta v tem času še kako aktualna. Nastalo je veliko zanimivih besedil, nekaj najbolj posrečenih ponujamo v branje tudi vam, dragi bralci Snežnika. Pa veliko veselja in razumnosti vam želimo, če vas zajame ena ali druga mrzlica.

Učenci 6.a in 6.b razreda OŠ Antona Žnideršiča
Z učiteljico Heleno Pirih-Rosa

NOGOMETNA MRZLICA

Vsak, ki na nogomet kaj da,
ima nogometno žogo in TV doma.
Vsi smo za nogomet,
saj nogometno prvenstvo je spet!

Ačimovič, Zahovič, Rudonja,
Čeh in ostali, so že v Korejo
odpotovali.
Vsi smo za nogomet,
saj nogometno prvenstvo je spet!

Mi pa pred televizorji sedimo
in za naše pesti držimo.
Vsi smo za nogomet,
saj nogometno prvenstvo je spet!

Ko veliki cirkus bo končan,
račun s težavo bo poravnal.
Vsi smo za nogomet,
saj nogometno prvenstvo je spet!

Tina Možina, 6.b

NAKUPOMANIJA

Se v Kopru Supernova
odpira in vse ostale
trgovine zastira.

Vse tja hiti in kupuje kar v tri dni.
Ni važna cena, ni važna potreba,
kupiti je treba!

Naj bo sosed nevoščljiv,
saj v nakupovalni meki še ni bil.

Ne nogomet, ne sprehodi,
nakupovanje nov slovenski je hobi.

Jernej Možina, 6.a

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA
tel 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX
zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

Društvo se predstavi

KDOR BO POMOČ ŽELEL JO BO TUDI DOBIL! - DRUŠTVO POT

Tudi v Ilirski Bistrici bomo nekaj naredili v zvezi z vse večjo problematiko uporabe drog med mladimi.

Zato smo imeli 08.05.2002 v prostorih KS Ilirska Bistrica ustanovni zbor Društva "POT" pomoč zasvojenim od nedovoljenih drog in njihovim bližnjim, kot smo poimenovali novonastajajoče društvo.

Sedaj smo nekateri vključeni v program društva "PO MOČ" v Sežani, kjer nam nudijo:

- individualno obravnavo zasvojenim in njihovim bližnjim
- delo v skupinah za samopomoč
- delo v likovni delavnici
- malico in tople napitke
- terapevtsko delo z psih. in psihijatrom

- brezplačno pravno pomoč
- vključevanje v skupino staršev, ki poteka v Sežani

- in skupino staršev v Ilirski Bistrici.
Ker pa je takih, ki so že stopili na pot brez droge (na tak ali drugačen način), in tudi takih, ki bi to želeli vse več, smo se odločili, da jim ponudimo pomoč tu, pri nas doma.

Ustanoviti društvo ni mačji kašelj. Smo pa naredili prvi korak. In bili smo presenečeni.

1. Udeležba na ustanovitvenem zboru je bila nad pričakovanji

2. Prišli so občinski možje z županom na čelu in tudi drugi iz lokalne skupnosti, ki so že sedaj

delovali na področju problematike drog v naši sredini

3. Vsi so nam ponudili takšno ali drugačno pomoč

-časne prostore -CSD
-sofinansiranje programa- župan in upajmo, da kmalu tudi stalne prostore

-prostovoljno pomoč pri izvedbi programa pa še marsikdo

4. In ne nazadnje, prišli so tudi mladi, ki jim bo program namenjen

Sporočilo maladih zasvojenih nam na ustanovitvenem zboru in vsem v naši lokalni skupnosti je:

BODITE STRPNI Z NAMI IN NAŠIM PROGRAMOM

Namen programa je nuditi podporo osebam, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog in njihovim bližnjim, s programom seznaniti in vanj vključiti čim več ljudi, ki to podporo potrebujejo; pomoč pri integraciji tistim, ki so zaključili višjeprazne programe in imajo psihosocialne težave in oblikovati strpnější odnos družbe do ljudi, ki imajo težave zaradi uživanja nedovoljenih drog.

Uporabniki našega programa bodo:

1) osebe, ki so prenehale z jemanjem nedovoljenih drog in sedaj abstinirajo

2) osebe, ki so prenehale z jemanjem nedovoljenih drog in sedaj abstinirajo s pomočjo metadona

3) osebe, ki se trudijo abstinenco vzpostaviti

4) njihovi bližnji in svojci

Vsem so skupne težave: posledice uživanja prepovedanih drog

Skupina staršev deluje v Ilirski Bistrici v prostorih CSD v Levstikovi ul. že več kot dve leti pod vodstvom g. Rezičke Vidovič in dipl. soc. del. Martine Javornik v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Vanjo je vključenih od 4 do 10 staršev 1x tedensko po 3-4 ure.

Nekateri starši obiskujejo skupino za starše 2x mesečno v Sežani, poslužujejo pa se tudi uslug psihologinje in individualnih pogovorov.

Pomoč vodstva društva "PO MOČ" iz Sežane bomo potrebovali tudi v prihodnje. Njihovo znanje in izkušnje so nam dale vse, kar danes imamo. Za potrebe društva "POT" v Ilirski Bistrici moramo najprej poiskati ustrezne kadre in jih nato še usposobiti za delo s to ciljno skupino.

Naš cilj je izvajati celodnevni program, saj nekateri uporabniki delajo, psihosocialno in drugo pomoč pa bi potrebovali tudi v popoldanskem času.

2. Cilji programa:

-Informiranje o škodljivih posledicah uživanja nedovoljenih drog uživalcev drog, njihovih staršev

in širše javnosti
-Vključevanje uporabnikov v višjeprazne programe

-Preventivno delo z mladimi
-Vrstniška samopomoč

-Vključevanje uporabnikov programa v dejavnosti prostega časa, ki jih nameravamo izvajati

-Usposabljanje prostovoljcev za podporo uporabnikom v času kriz in sodelovanje v dejavnostih prostega časa

-Vključevanje uporabnikov v iskanje zaposlitve, zaposlovanje, vzpodbujanje k nadaljevanju prekinjenega in nadaljnega izobraževanja

Pogoj za vstop v program bo spoštovanje skupnih dogovorov, pravil, ki jih določijo skupaj z terapevti.

Uporabniki, ki se bodo vključili v skupino za samopomoč, podpisajo dogovor o sodelovanju, s čemer se zavežejo k spoštovanju pravil skupine (prostovoljna vključitev, nenesilje, molčečnost izven skupine...). S kršenjem le-teh pa se sodelovanje v skupini prekine, razen če se člani odločijo drugače.

Za vstop v program ni obvezno biti član društva, ki program izvaja.

Navedla sem le nekaj podatkov iz našega programa, čeprav se bo dogajalo še marsikaj lepega.

za skupino staršev
Nives Kmetec

B O R Z A

Vabimo vas, da si ogledate ponudbo različnih poslovnih partnerjem iz Evrope. Mogoče boste našli kaj zanimivega.

V-maj-06	Litvijsko-danski joint-venture, ki izdeluje čistila za gospodinjstva, išče uvoznike in trgovske zastopnike.
V-maj-07	Litvijski proizvajalec lesenega in oblazinjenega pohištva išče poslovnega partnerja za sodelovanje: vzpostavitev joint-venture, financiranje širitve dejavnosti in izdelavo po naročilu.
V-maj-08	Poljsko podjetje ponuja dodelovalne posle za izdelavo pohištva.
V-maj-09	Belgijsko podjetje išče distributerja za svojo programsko opremo: ULTIMA (program za izdelavo 3D prostora) in IKEM (sistem za vodenje dokumentov).
V-maj-10	Latvijsko zdravilišče s termalnimi vreli in zdravilnim blatom išče partnerje za joint-venture ali drugo obliko poslovnega sodelovanja.
V-maj-11	Bolgarsko podjetje prodaja bakelitne, vodotesne prijemke za kable.
V-maj-12	Priznan proizvajalec vina in prehranbenih izdelkov iz Španije išče agente in uvoznike.
V-maj-13	Bolgarsko podjetje prodaja kino dvorano v Bolgariji.
V-maj-14	Slovaški distributer ponuja usnje in krzno za izdelavo oblačil.
V-maj-15	Estonsko podjetje ponuja svoj know-how za vzpostavitev podjetja za opravljanje meritev vod. Njegov sistem je pridobil certifikat ISO 9001-2000.
V-maj-16	Italijanski proizvajalec magnetov ponuja svoje izdelke.
V-maj-17	Švedski konstruktor plovil išče partnerja za joint-venture za trženje novega, 5m čolna, ki so ga sami razvili.
V-maj-18	Belgijsko podjetje želi licencirati svojo novo IC design tehnologijo za ESD zaščito.
V-maj-19	Francoski inštitut, ki razvija laserje išče partnerja v industriji za nadaljni razvoj novih naprav.
V-maj-20	Švedsko podjetje izdeluje analogne in mešane ASIC naprave.
V-maj-21	Francosko podjetje je razvilo sistem za zaščito CD-jev in DVD-jev pred piratskim presnemavanjem. Iščejo partnerja za proizvodnjo.
V-maj-22	Slovaško podjetje želi sodelovati pri dinamični analizi in optimizaciji izdelčnih parametrov z uporabo sistemskega orodja za simulacijo ADAMS.
V-maj-23	Avstrijsko podjetje je razvilo učinkovit in cenovno ugoden sistem za proizvodnjo visokokvalitetnih vlaken; želi tržiti svoj izdelek za proizvodne aplikacije.
V-maj-24	Italijanski razvojni center želi sodelovati pri razvoju tehnološke uporabe laserjev za rezanje in varjenje številnih materialov, na okolju prijazen način.
V-maj-25	Švicarsko podjetje išče partnerje za razvoj postopka za nekontaktno natančne meritve hitrosti na giblivi mreži.
V-maj-26	Francoski inštitut išče partnerje za nadaljni razvoj in nove aplikacije algoritma za zmanjšanje stopnje interference v DDS (Direct Digital Synthesiser).

PROGRAM

»LEONARDO DA VINCI«

Program Leonardo da Vinci je namenjen poklicnemu izobraževanju in usposabljanju. Del programa predstavljajo projekti mobilnosti, v katerih posamezniki s pomočjo sredstev programa opravljajo praktično delo v tujini.

Namen mobilnosti je pridobivanje novih izkušenj in znanja

- izboljšanje jezikovnih spretnosti
- povečanje zaposljivosti
- mednarodno sodelovanje
- izboljšanje dostopa do vseživljenjskega izobraževanja in usposabljanja
- enake možnosti za vse osebe
- inovativnost v poklicnem izobraževanju...

Program sofinancira potne stroške, nastanitev, zavarovanje ter morebitno jezikovno, pedagoško in kulturno pripravo. Del sredstev pripada tudi organizaciji, ki pripravi projekt, saj se posamezniki kot fizične osebe ne morejo prijaviti, dobijo pa sredstva, ki jim pripadajo.

Vsako leto gre na ta način v tujino na prakso okoli 300 slovenskih udeležencev: dijakov, študentov, mladih delavcev, učiteljev, mentorjev, nekaj je tudi nezaposlenih oseb.

Program poudarja načelo reciprocitete, kar pomeni, da gredo naši udeleženci v tujino, istočasno pa naše inštitucije, organizacije in podjetja sprejmejo tuje študente, mentorje in druge.

Z ozirom na to, da je podobnih primerov malo, želimo povečati interes tujih kandidatov za opravljanje praktičnega dela pri nas in sploh promovirati našo državo.

Vabimo torej vsa slovenska podjetja k sodelovanju v programu Leonardo da Vinci tudi pri sprejemanju tujih udeležencev.

Pogoji za sprejem udeležencev: Udeleženci namenjeni v Slovenijo preko programa dobijo sredstva za pot,

zavarovanje, bivanje ter morebitno jezikovno/podagoško/kulturno pripravo. (stroški naših institucij so relativno majhni).

Program je neprofiten, zato organizacija, ki sprejema udeležence ni zavezana k nikakršnem plačilu.

(morebitne mesečne žepnine ali nagrade za opravljeno delo kandidatu daje organizacija dobrovoljno)

Organizacije, ki sprejemajo kandidate, le-tem pomagajo pri iskanju namestitve, cenejše oblike prehrane un pri praktičnih informacijah.

Podjetja tako pridobivajo pomembne mednarodne izkušnje, okrepijo sodelovanje z različnimi institucijami, pripevajo k evropski dimenziji in izboljšajo konkurenčnost, nenazadnje gre tudi za promocijo.

Tuje države imajo baze podatkov o partnerjih, ki so zainteresirani za sodelovanje v projektih mobilnosti. Na ta način posamezniki najdejo primerne organizacije, v katerih bi se želeli usposabljanje.

Tudi v Sloveniji želimo narediti nekaj podobnega, zato vabimo vsa podjetja, institucije in organizacije, ki bi bile pripravljene in zainteresirane sprejeti udeležence na poklicno usposabljanje, da se vključijo in tako spoznajo prednosti mednarodnega sodelovanja, odpiranja navzven in evropskega povezovanja.

(povzete iz prispevka Službe za programe EU)

Za informacije se lahko obrnete na:

Razvojni center Ilirska Bistrica /
Jožica Vidmar Telefon 05 710 1385
ali neposredno na: Služba za
programe EU, Program Leonardo da
Vinci, Koordinatorica projektov
mobilnosti

Tel: 01 5864 250, Fax: 01 5864 231
e-mail: marja.medved@cpi.si
leonardo@cpi.si www.cpi.si/SPEU

POVZETEK JAVNEGA POZIVA

k oddaji vlog za SVETOVALCE SPECIALISTE, ki bodo izvajali svetovanje na specialističnih področjih v okviru VAVČERSKEGA SISTEMA SVETOVANJA :

1. Predmet poziva

Pospeševalni center za malo gospodarstvo (PCMG) bo skupaj s partnerji oblikoval katalog svetovalcev specialistov na naslednjih specialističnih področjih:

· Poslovno sodelovanje in skupna vlaganja

· Finančno in investicijsko svetovanje

· Trženje in promocija

· Pravno svetovanje

· Razvoj in upravljanje s človeškimi viri

· Proizvodnja, tehnologija in kakovost

· Informacijska tehnologija in e-poslovanje

· Inovacije in zaščita intelektualne in industrijske lastnine

· Vodenje in upravljanje malih in srednjih podjetij v rasti

· Internacionalizacija poslovanja

2. Pogoji za sodelovanje

prijavijo se lahko fizične osebe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje :

· Najmanj visokošolska ali univerzitetna izobrazba

· Znanje slovenskega jezika in najmanj enega tujega jezika držav članic Evropske unije

· Najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju svetovanja malim in srednjim podjetjem, za katerega je ponudnik podal prijavo na javni poziv, ali najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali strokovno zahtevnih delovnih mestih

· Potrdila o dokončanih oblikah specialističnega usposabljanja s področja, za katerega je ponudnik podal prijavo na javni poziv

· Reference s področja, za katerega je ponudnik podal prijavo na javni poziv.

Izjemoma se lahko na poziv prijavi tudi predlagatelj vlog s srednjo in višješolsko izobrazbo, če imajo dokumentiranih najmanj 10 let uspešnih delovnih izkušenj na področju svetovanja malim in srednjim podjetjem, za katerega je predlagatelj podal prijavo na poziv in izpolnjujejo tudi drugi, četrti in peti pogoj iz prejšnjega odstavka.

3. Merila za vpis predlagatelja vloge v katalog specialističnih svetovalcev

Specialistično svetovanje bodo v okviru vavčerskega sistema svetovanja lahko opravljali samo svetovalci iz tega kataloga.

Predlagatelj vloge lahko poda prijavo za največ dve področji specialističnega svetovanja, pri čemer mora za vsako posamezno področje predložiti dokumentacijo o usposabljanjih za specialistična znanja, delovnih in svetovalnih izkušnjah ter svetovalnih referencah, ter navesti katero je prioritarno področje in katero drugo.

4. Način prijave

Predlagatelji vlog se na javni poziv prijavijo na obrazcu »Prijava na javni poziv za specialistične svetovalce«. Prijavnemu obrazcu morajo biti priloženi:

· Potrdilo o izobrazbi

· Potrdilo o znanju tujega jezika držav članic Evropske unije

· Dokazila o usposabljanjih za specialistična znanja, delovnih in svetovalnih izkušnjah ter svetovalnih referencah, vse s področja, za katerega je predlagatelj podal prijavo

· Kratek življenjepis

· V kolikor podjetje, pri katerem je predlagatelj vloge zaposlen, ni registrirano za opravljanje svetovalnih del, mora delodajalec podati izjavo, da sme predlagatelj opravljati to dejavnost v določenem obsegu ur mesečno (do 40 ur mesečno)

· Podatki o svetovalcu

· Opis specialističnih področij

5. Rok in odpiranje prijav

Poziv je odprt, odpiranja vlog se

bodo vršila mesečno, in sicer vsak tretji četrtek v mesecu v letu 2002. Vloge morajo na PCMG prispeti en delovni dan pred odpiranjem vlog.

6. Obveščanje o izboru

PCMG bo odločitev o izbiri specialističnih svetovalcev predlagateljem vlog posredoval najkasneje v 20 dneh, šteto od datuma odpiranja vlog.

7. Dokumentacija in dodatne informacije

Prijavne obrazce in kratek povzetek projekta »Razvoj in izvedba sistema subvencioniranega svetovanja na podlagi napolnjenega« lahko dobite na:

POSPEŠEVALNEM CENTRU ZA MALO GOSPODARSTVO – PCMG

DUNAJSKA 156/1,
LJUBLJANA, TELEFON 01/ 589 18 70, OZIROMA NA SPLETNI STRANI WWW.PCMG.SI

Kontaktna oseba za javni poziv je gospodična Tadeja Kovač, telefon: 03/ 425 31 50

Če želimo vzpostaviti kvalitetno mrežo svetovalcev po celi Sloveniji, je prav, da se vključijo tudi strokovnjaki iz naše občine. Zato vabimo vse kandidate, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, da se prijavijo.

Za pojasnila in podrobnejše informacije lahko pokličete:

RAZVOJNI CENTER ILIRSKA BISTRICA; TELEFON 05 710 13 85
ALI PO E-MAILU:

RAZVOJNI.CENTER@SIOL.NET

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA
* SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV

PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD

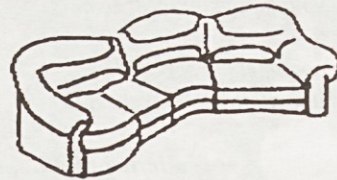
Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purpllatex@siol.net

* PRODAJA VOZIL * PREPISI RABLJENIH VOZIL * ZAVAROVANJE * SERVISIRANJE VOZIL * OPTIKA ZA VSA VOZILA * TRGOVINA Z ORIGINALNIMI NADOMESTNI DELI * MONTAŽA IN PREGLEDAVANJE VOZIL (NA VSEH VOZILIH) * ČIŠČENJE HLADILNEGA SISTEMA NA VSEH VOZILIH * AVTOVLEKA * NUDIMO KLEPARSKE IN LIČARSKÉ USLUGE * AVTOAKUSTIKA * ALUMINIJASTA IN JEKLENA PLATIŠČA * AKUMULATORJI * IZPUŠNE CEVI

* **CONQUETTE** velja za vsa naročila sklenjena od 1. 5. 2002 do 30. 6. 2002. naročila morajo biti realizirana oziroma vozila morajo biti izdobljena kupcem do 30. 8. 2002.

* **RENAULT POSKRBI ZA VAŠE POČITNICE**

	POPUSTI:
Twingo	100.000,00 SIT
Clio, Thalia in Kangoo VP	150.000,00 SIT
Megane in Scenic	200.000,00 SIT
Laguna	250.000,00 SIT

* **NAGRADNA IGRA ZA MEGANE**
»VEČ NAS JE, BOLJ NAM GRE«

RENAULT AVTOSERVIS
Smrdelj Valter s.p.
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

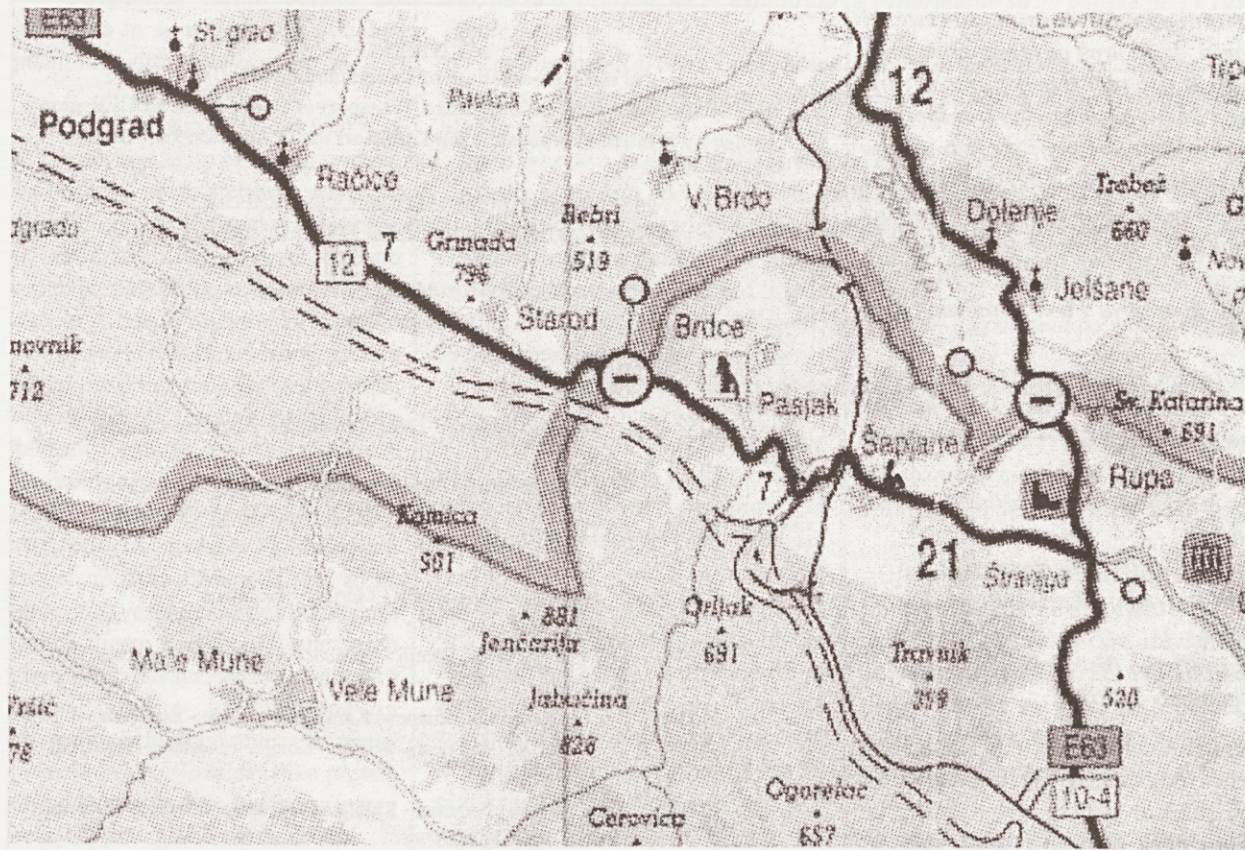
SLOVENSKO CESTNO OMREŽJE IN NAČRTI ZA NAŠ KRAJ

V Sloveniji je skupaj 6.253 km kategoriziranih državnih cest. Le-te so glede na pomen za promet in povezovalne funkcije v prostoru kategorizirane na: avtoceste, hitre ceste, glavne ceste I. reda, glavne ceste II. reda, ter regionalne ceste I. reda, regionalne ceste II. reda in regionalne ceste III. reda.

Upravljanje, vzdrževanje in razvoj avtocest in nekaterih hitrih cest je v pristojnosti DARS, d.d., Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji. Za vzdrževanje, upravljanje in razvoj ostalega državnega cestnega omrežja - glavnih in regionalnih cest - pa je pristojna Direkcija Republike Slovenije za ceste.

Takoimenovana ilirskobistriška obvoznica v programih Direkcije RS za ceste, ki upravlja z državno cestno mrežo, ni obravnavana kot obvoznica, temveč kot rekonstrukcija ceste ob železnici v Ilirski Bistrici. Rekonstrukcija omenjene ceste ob železnici naj bi torej v dolžini 2420 metrov nadomestila sedanji odsek glavne ceste G1-6 od železniškega podvoza do križišča z regionalno cesto R3-632/1378, ki vodi proti Zabičam in Novokračinam. Omenjena rekonstruirana cesta bo prevzela vlogo obvoznice.

Idejni projekt za rekonstrukcijo je bil naročen že v lanskem letu, torej v

letu 2001, izdelan pa je bil v marcu letos. Po opravljeni reviziji bo za izbrano varianto naročen še v letu 2002 projekt za izvedbo del ter na osnovi idejnega projekta tudi preostala investicijska dokumentacija.

Pred pričetkom izdelave projekta za izvedbo del bo potrebno z občino

Ilirska Bistrica in upravo tovarne Lesonit razrešiti še dilemo v zvezi s predstavljeno regionalno cesto Podgrad - Ilirska Bistrica, ki sedaj deli tovarno Lesonit. Tako tovarna kot občina sta izrazila interes, da se cesta prestavi, potrebno pa je ob tem doreči financiranje - sama uprava Lesonita kot

financer del se namreč mora odločiti, ali bo prestavitev izvedla ali ne. V primeru, da so bodo zanj odločili, bo Direkcija kot upravljalec državne cestne mreže pri tem tudi sodelovala.

Rekonstrukcija ceste ob železnici bi lahko šla v gradnjo v letu 2004, ko je zanj po sedanjih projekcijah

državnega proračuna za leto 2004 zaenkrat rezerviran del potrebnih sredstev. V kolikor bodo v proračunu sredstva tudi zagotovljena, bi bila lahko dela dokončana v dveh letih. Je pa, vse odvisno od višine proračunskih sredstev, ki jih bo v letih 2004 in 2005 državni proračun namenil državnim cestni mreži.

Poleg načrtovanja ilirskobistriške obvoznice pa je že v letošnjem letu v okviru Direkcije RS za ceste načrtovana preplastitev odseka ceste R2-404/1379 Podgrad - Ilirska Bistrica, v dolžini 1300 metrov. V teku je izdelava projektne dokumentacije, po oddaji projekta v juniju pa bodo pripravili razpis za izbiro izvajalca. Tako pričakujemo, da bodo lahko s deli pričeli v septembru ter jih dokončali do konca oktobra letos.

Prav tako v letošnjem letu načrtujejo tudi preplastitev dveh odsekov ceste G1-6/0343 Ilirska Bistrica - Jelšane, v skupni dolžini dobrih 2000 metrov.

V pripravi imajo tudi projekt za ureditev ceste Postojna - Jelšane in njeno usposobitev za težja tovorna vozila in priklopnike. Cesta sedaj omogoča in prometna signalizacija dovoljuje vožnjo lažjim tovornim vozilom oz. tovornim vozilom, z osno obremenitvijo nižjo od 7,5 ton.

Avtocestna povezava čez naše kraje ni opredeljena v veljavnem Nacionalnem programu. Za tovrstni odsek avtoceste ni še pobude ministra za promet za začetek postopka umeščanja morebitne avtocestne trase in torej za začetek postopka priprave lokacijskega načrta.

KAJ MENIJO "BISTRISKI" POLITIKI NA TEMO CEST

V časopisu Snežnik smo v mesecu januarju opravili anketo med prebivalci naše občine o predvolilnem vzdušju. Rezultati ankete so pokazali, da večina prebivalcev naše občine še ne razmišlja o volitvah, pokazali pa so tudi, da je nekaj problemov, ki jih ljudje močno čutijo in pričakujejo od strank in posameznikov, da se bodo vključili med tiste, ki jih bodo v naslednjem mandatu poskušali odpraviti.

Tokratna vprašanja so vezana na cestno problematiko in smo jih po odzivu anketirancev, problematiki ter vprašanih, ki so jih postavljali razdelili v tri skupine. Avtoceste in povezave s svetom, obvoznice v Il. Bistrici in Jelšanah ter asfaltiranje in urejanje cest v Bistrici in po vaseh.

VPRAŠANJE NA TEMO REGIJSKEGA PARKA SNEŽNIK, KI GA NISMO ŠE OBJAVILI

Ker je v vseh srednjeročnih in dolgoročnih načrtih zadnjih petdesetih let na relaciji Ilirska Bistrica - Žlebovi - Dolge njive - Zagorje - Pivka cestni rezervat za hitro cesto, ali menite, da bi morala trasa ostati v sedanjih okvirih, ali jo ukinjamo in kako se bo Ilirska Bistrica povezovala s cestami v preostalem delu Slovenije? Rezervat od Pivke do Postojne je namreč ostal izven meja bodočega regijskega parka.

Tomšič: Za Ilirsko Bistrici je obvezna cestna povezava Postojna - Reka ne glede na to kje bo trasa šla. Nesprejemljiva pa je povezava Kozina - Reka, saj bi naš kraj popolnoma oddaljila in nas osamila.

Štemberger: Krak bodoče hitre ceste, ki bo povezoval Jelšane preko Ilirske Bistrice in Pivke na slovenski avtocestni križ ima možnih več variant.

V februarški številki smo postavili vprašanje vezano na prehod skozi bodoči regijski park Snežnik, ki pa jih zaradi preobsežnih odgovorov na ostala vprašanja nismo mogli objaviti. Objavljamo jih v tej številki ter jih dopolnjujemo z naslednjimi vprašanji.

K sodelovanju smo povabili Antona Šekninca, Franca Lipolta, Zlatka Jenka, Vojka Mihlja, - LDS, Vladimirja Jeršinoviča - SDS, Igorja Štembergerja - SMS, Vojka Tomšiča in Janka Poklarja v imenu Zelenih Ilirske Bistrice.

Ker pa se nekateri od njih niso izjasnili za bodoče županske kandidate smo se odločili, da njihovih odgovorov ne bomo upoštevali. Tako so na vprašanja odgovarjali: Zlatko Jenko, Vojko Mihelj, Igor Štemberger in Janko Poklar.

Šenkinc: Uredba na področju parka prepoveduje gradnjo večjih cest, kar je nedopustno, saj se s tem zavira gospodarski razvoj posameznega območja. Vsi predvideni koridorji za ceste bi morali ostati izven mej parka ali pa bi morala biti že v tej fazi predvidena alternativna rešitev tako, da vemo kaj nas čaka. Kot sem seznanjen pa omenjeni koridor za hitro cesto Ilirska Bistrica - Zagorje - Pivka ni več aktualen in so v obdelavi druge idejne rešitve.

Poklar: Glede poteka hitre cestne povezave na tem našem koncu je bilo predlaganih že več variant, vendar še nobena ni dobila dokončne potrditve. Naše mnenje pa je, da je boljša varianta izvedba po vremski dolini kot pa po krasu. Obstaja namreč tudi ta predlog. Sicer pa se bojim, da se ta cesta v naslednjih petih letih sploh ne bo gradila.

Mihelj: Ilirska Bistrica bo vsekakor dobila v doglednem času sodobno (avto)cestno povezavo s preostalo Slovenijo in s Hrvaško. Vprašanje pa je, če ni bolj aktualna navezava na avtocesto pri Kozini (že zaradi regionalne usmeritve občine Ilirska Bistrica na Obalo), kot tista pri Postojni (usmeritev proti glavnemu mestu in notranosti države). Vsekakor bo to bolj politični (Hrvaška, Italija) problem, kot pa iskanje racionalne rešitve in ne bi bilo problem zaradi tega spreminjati tudi mej parka ali omejitev v uredbi.

Osebnostno bi raje videl, da avtocesta ne bi »prerezala« Zgornje Pivke.

Jenko: Sam sem veliko bolj navdušen za cestno povezavo v smeri Reka-II. Bistrica-Pivka-Postojna, kot za tisto, ki bi tekla v smeri Divače po Vremski dolini. Prvič zato, ker bi naravi in ljudem z izgradnjo ceste povzročili

manj škode in drugič zato, ker je ta smer bolj smiselna. Pri predstavitvi projekta Snežniški park sem vprašal državnega podsekretarja g. Berginca kaj je s to traso in kje bo potekala, pa ni vedel odgovoriti.

Od ponedeljka do petka: 6.00 Dobro jutro - 6.10 Poročilo AMZS - 6.15 Temperature po Sloveniji - 6.30, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00 Novice - 6.45 pregled tiska - 7.00 Horoskop - 7.15 Kaj pa luna? (Zgodilo se je) - 8.00 Poročilo OKC - 8.30 Napovednik - 8.40 Napoved kulturnih in drugih prireditvev - 9.30 Regijski dogodki - 12.00 Novice BBS - 12.15 J & M - 15.00 Informativna oddaja RGL - 15.50 Popevka tedna - 16.35 Danes poslušamo
Ponedeljek: ob 9.30 Regijski dogodki - o športu v ponedeljek - 11.15 Naš župan - 13.30 Glasbene želje (Ilirska Bistrica) - 18.05 Gool - nogomet na radiu 94
Torek: ob 9.30 Regijski dogodki - 12.30 Uradi za delo - 13.30 Glasbene želje (Cerknica, Loška dolina, Bloke) - 18.05 Glasbeni tutti frutti - 19.05 Horizont
Sreda: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.00 Nagrada nedeljskih čestitk - žrebanje - 10.10 Sredin SOS - 1.15 Nostalgija - 12.25 Ga ni čez dober nasvet - 13.30 Glasbene želje (Postojna, Pivka) - 14.40 Planinske novice - 18.05 Sredin rompompom, otr. odd. - 19.05 S tangom v srcu
Četrtek: Ob 9.30 regijski dogodki - 11.15 Vaš komentar, prosim - 12.25 Naslednji prosim - 13.30 VIP - vaših izbranih pet - 14.00 Glasbene želje (za mlade) - 16.20 Izbor popevke tedna - 18.05 Glasba... z glasbenim gostom - 19.05 Virgo od acta, mlad. odd.
Petek: ob 9.30 Regijski dogodki - 10.15 Med platnicami, naše knjižnice se oglašajo - 12.25 Mala radijska tržnica - 18.30 Škropot, oddaja KŠOPP - 21.00 Glasba po željah poslušalcev
Sobota: ob 7.00 Dobro jutro - 7.15 Kaj pa luna - 7.20 Poročilo AMZS - 7.30 Vreme in temperature po Sloveniji - 7.45 Zgodilo se je - 8.00 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 9.00, 11.00, 15.00, 18.00 Novice - 9.10 Horoskop - 9.30 Sobotni utrip - 11.20 notranjsko kraški mozaik - 12.00 BBC novice - 12.15 J & M - 13.45 Glasbene želje - 14.15 Tema dneva - 15.50 Popevki tedna - 19.05 V soboto ob 7. uri - 20.05 BBC-jev top pop - 21.00 Glasba po željah poslušalcev
Nedelja: ob 7.00 Dobro jutro - 7.10 Poročilo AMZS - 7.15 Oglaševanje iz planinskih koč - 7.30 Poročilo OKC - 8.15 Napovednik - 8.35 Zgodilo se je - 8.45 Kaj pa luna - 9.30 Nedeljsko jutro - 10.15 J & M - 10.30 Prijatelji, ostanimo prijatelji - 12.30 Nedeljske čestitke - 15.50 Popevki tedna - 16.00 Nedeljsko popoldne - 18.00 Novice - 18.05 Lestvica 4 mix

KAJ MENIJO BISTRIŠKI POLITIKI NA TEMO CEST IN CESTNIH POVEZAV Z NAŠIM KRAJEM

Na zemljevidu je vrisana na hrvaški strani predvidena smer avtoceste, ki naj bi državno mejo prešla na prehodu Starod, drugi krak pa je usmerjen proti vasi Veliko Brdo in ne proti Jelšanam. Objavili smo tudi članek z eno od variant mejnega platoja na Jelšanah. 28. aprila 1999 je minister za transport na sestanku v Atenah podpisal Memorandum o kategorizaciji mednarodnega prevoza dobrin po cestah v jugovzhodno evropski coni (SECI Region) s katerim je določila evropsko cesto E61 na relaciji Karavanke-Naklo-Ljubljana-Fernetici (-I/ Triset - Pesse) - Kozina-Starod - (Pasjak/HR). Ta memorandum je sprejel in potrdil Regionalni cestno transportni komite (RRTC) 5. oktobra 2000. Druge mednarodne ceste v smeri iz Ljubljane proti Kvarnerju v tem sporazumu ni.

Zanima nas: Ali poznate omenjeni sporazum in veste kako se spreminja? Glede na omenjeni sporazum, avtocestne koridorje (na hrvaški strani) na državnih dokumentih ali menite, da je po vašem mnenju realno pričakovati mednarodni mejni prehod v Jelšanah? Zakaj?

Hrvaška prioriteta avtocestne povezave je vedno relacija Kozina-Rupa. Ali menite, da je to tudi prioriteta Ilirske Bistrice?

Katera smer avtoceste, ali hitre ceste je za Bistrico najustrežnejša? Ali menite, da bi treba na relaciji Il. Bistrica-Šembije-Knežak-Pivka zadržati avtocestni (avtocesta ali hitra cesta) koridor?

Kje mislite, da bi moral biti priključek za Ilirsko Bistrico? Kdaj bo po vašem mnenju šla avtocesta mimo Bistrice?

Štemberger: Jelšane so predvidene kot ena od šestih mejnih kontrolnih točk na katerih se bo vršila kontrola blaga (fitosanitarni, veterinarski pregled), ki bo prečkalo Schengensko mejo - zunanjo mejo EU. Poleg Jelšan so to še mejni prehodi Obrežje in Gruškovje, železniški prehod Dobova, koprsko pristanišče in aerodrom Ljubljana. To pomeni, da so Jelšane izbrane za glavni cestni mejni prehod na celotnem zahodnem delu slovensko-hrvaške meje. Konec lanskega leta smo v Državnem zboru sprejeli interventni zakon o gradnji objektov na slovensko-hrvaški meji, trenutno pospešeno poteka priprava projektov tudi za mednarodni mejni prehod Jelšane in zagotovo bodo že naslednje leto v Jelšanah zaropotali gradbeni stroji. To bi lahko preprečila le morebitna odločitev naše države, da ne pristopi k EU, kar je pa malo verjetno. Zato je nesporno, da bo avtocestna povezava potekala preko Jelšan. V lanskem letu so do podobnih zaključkov prišli tudi slovensko-hrvaški pogajalci in Hrvati so se dokončno odpovedali avtocestni povezavi Reka - Trst preko Kozine. Mislim, da je za Slovenijo to edina pravilna odločitev, saj bi bilo za nas nesmotrno po našem ozemlju graditi cestne koridorje, katere naši državljani praktično ne bi uporabljali. Treba pa je vedeti, da država Slovenija prioriteto gradi avtocestno os Koper - Ljubljana - Maribor, kraki proti Hrvaški pa pridejo na vrsto šele pozneje. Zato avtocestne povezave Jelšan preko Ilirske Bistrice proti Pivki še kar lep čas ne bo in danes je še veliko prezgodaj napovedovati mikrolokacije trase v okolici Ilirske Bistrice, kakor tudi vseh priključkov.

Mihelj: Memoranduma o kategorizaciji mednarodnega prevoza dobrin po cestah v jugovzhodni evropski coni ne poznam, prav tako ne sprememb, je pa predvidena relacija lahko racionalna (večje križišče pri Kozini). To ne bi smelo vplivati na druge (Slovenske) avtocestne povezave.

-Mednarodni mejni prehod v Jelšanah vsekakor bo in to eden pomembnejših. Na to nakazujejo vse dosedanje aktivnosti države, med

drugim tudi izhodišča za izgradnjo v enem od zadnjih Uradnih listov. Veliko premajhno je naše lastno, občinsko angažiranje in pospeševanje postopkov.

-Avtocesta Kozina - Rupa ne bi smela biti niti Slovenska prioriteta, niti prioriteta Občine Ilirska Bistrica, bojim pa se, da bo postala resničnost zaradi mednarodnih pritiskov, pa tudi želja meščanov Ilirske Bistrice, ki se želijo čim prej »rešiti« pregostega prometa.

-Ustrežnejša smer s prioriteto je vsekakor proti Postojni (Ljubljani), čeprav ni nujno, da bi potekala ravno po predvidenem koridorju preko Zgornje Pivke. Priključek za Ilirsko Bistrico bi moral biti pri eni od obrtno-industrijskih con (Trnovo ali Koseze), kot je to običajno po svetu.

-Avtoceste mimo Bistrice po mojem mnenju ne bo vsaj še 10 let, torej ne pred letom 2012.

Poklar: Po mojem mnenju, obstoj mejnega prehoda Jelšane ni vprašljiv, saj se na državnih ravni intenzivno pripravljajo projekti za njegovo ureditev. Pri tem menim, da so zahteve Hrvatov po koridorju Reka - Trst neupravičene in nerealne. Tu mora tudi država predstaviti jasna stališča, ki morajo v prvi vrsti odražati zahteve in želje njenih državljanov in šele nato želje sosednje države.

Glede trase hitre ceste skozi Il Bistrico je bilo že več razprav, vendar so po mojem mnenju najbolj sporne variante po kraškem območju, ki je najbolj ekološko občutljivo (variante Kozina-Rupa ali Pivka-Knežak-Jelšane), zato se nam zdi primernejša varianta Divača - Il. Bistrica-Jelšane, skozi Vremsko dolino. To pomeni tudi neposredni priključek za Il. Bistrico.

Kdaj bo kakšna nova cesta skozi Il. Bistrico zgrajena pa zagotovo nihče v tej državi ne ve, saj se ne ve niti kdaj bo končan tako dolgo načrtovan avtocestni križ. Sicer pa je znano, da ta cestna povezava ni vnesena še v noben državni plan.

Jenko: Memorandum o kategorizaciji mednarodnega prevoza dobrin po cestah v jugovzhodni evropski coni (SECI Region) sem si ogledal po šele po zastavljenem

Protocol
to the Memorandum of Understanding (MoU)
on the Facilitation of International Road Transport of Goods in the SECI Region
signed by Ministers responsible for Transport on 28 April 1999 at Athens

on the implementation of Article 6 of the MoU on
Roads Servicing International Traffic (E-Roads)

adopted by the Regional Road Transport Committee (RRTC)
on 5 October 2000

IV. Croatia (HR):

E 59 (SLO/Gruskovje-) Macelj - Krapina - Zapresic - Zagreb

E 61 (SLO/Starod-) Pasjak - Jusici - Diracije - Orehovica

VIII. Slovenia (SLO):

E 57 (A/Spielfeld-) Sentilj - Maribor - Ljubljana

E 59 (A/Spielfeld-) Sentilj - Maribor - Gruskovje - (Macelj/HR)

E 61 (A/Karawankentunnel-) Karavanke - Naklo - Ljubljana - Fernetici (-I/ Triest - Pesse) - Kozina - Starod (-Pasjak/HR)

E 70 (I/Triest-) Fernetici - Ljubljana - Trebnje - Brežice - Obrežje (- St. vas Bregana/HR)

E 652 (A/Loibltunnel) Ljubelj - Naklo

E 751 (HR/Kaldanija-) Secovlje - Koper

vprašanju, čeprav sem za evropsko cesto E61 že slišal. Nazadnje pred približno dvema letoma, ko sem bil na srečanju TAIXEX OFFICE-a v prestolnici. Člani evropske komisije iz Bruslja so predstavili lokacijo mejnega prehoda Jelšane, šengenski mejni režim in cestni koridor. Še isti mesec sem na seji občinskega sveta opozoril na to kaj se nam obeta, vendar s strani župana ni bilo v tej smeri nikakršnega odziva. Predvsem me je skrbelo na novo

zadržana cestna povezava proti Hrvaški v smeri Kozina - Podgrad - mimo Staroda - pod V. Brdom - Jelšane. Sam (javna tribuna ZLSD) sem skušal že pred dobrimi šestimi leti pridobiti podporo hrvaških obmejnih županov za cestno povezavo Rupa - Jelšane - Il. Bistrica - Postojna. Glede na pretenzije Hrvaške za gradnjo ceste v smeri Rupa - Kozina - Trst, sem bil mnenja, da bi predlagana varianta predstavljala kompromis, ki bi mu naklonjenost

V začetku letošnjega leta se je novinar Primorskih novic razpisal o pripravi na izgradnjo obvoznice mimo Ilirske Bistrice. Po opisu naj bi šla obvoznica nekje po sedanji cesti od Železnega mostu pri Topolcu, mimo Lesonita in se pri Mikozi priključila na sedanjo traso. Čeprav gre za traso, ki je bila do sedaj obdelana v vseh dolgoročnih planih iz novinarskih zapisov razberemo, da ne bo imela cesta novega priključka na cesto proti Koprju, da se ne bo pri Lesonitu premaknila na sedanji industrijski tir, da ne bo imela pri Elektro oz. Blagovnici odmaknjen od sedanjega.

Zanima nas: Ali poznate bodočo traso bistriške obvoznice?

Ali smatrate, da je primerno, da država gradi novo obvoznico preden obnovi cesto skozi Bistrico, ki bo po prekategoriaciji postala mestna ulica?

Kaj bi morala občina narediti, da bo v projekt ponovno vključen vhod z avtomobili v center mesta pri elektro, ali pa menite, da tam podvoza Bistrica ne potrebuje?

Za večino podvozov, podobnih tistemu pri bazenu je značilno, da jih v deževnem vremenu zalije voda, kaj mislite, kako naj si Bistrica zagotovi, da se tam to ne bo dogajalo?

Vsi dosednji projekti obvoznice so predvidevali preusmeritev regionalne ceste Šembije-Podgrad z obvozom. Zadnji projekti: mimo Transporta, skozi industrijsko cono - preko železnice - ob Škarpi na Zareški most. Kaj bi po vašem mnenju naredili, da se ob gradnji obvoznice med parkirišči in žago poveže vsaj ta del, oziroma ali smatrate, da je predvidena varianta brez tega priključka pravilna?

Prebivalce Jelšan zanima ali je po sedanjih projektih predvidena obvoznica

Jenko: Bodoča bistriška obvoznica naj bi imela traso v smeri Šembije - Globovnik - mimo Transporta - čez železnico - čez reko Reko - pod trafo postajo pred Zarečico - mimo Kosez z JZ strani in priključek na cesto v smeri Dolenj. To kar sprašujete se verjetno nanaša na "razbremenilno cesto" v

smeri železniški topolški most - Lesonit - Spetič. Potrebujemo obe in nikakor ne eno namesto druge! Žal smo naredili veliko napako, ko smo se na predlog župana odločili na seji OS za sklep, ki ima za posledico prekategoriacijo državne ceste iz smeri Topolec - žel. most - Koseze. Odslej bo to občinska

hrvaških obmejnih občin dala večjo težo na meddržavnih usklajevanjih. Žal se tudi tega (s strani takratnega občinskega vodstva) ni primerno izkoristilo. Obe varianti - tako hrvaška kot evropska sta za našo občino slabi. Med tremi, ki bi ustrezale, je po mojem najbolj primerna Rupa - Il. Bistrica - Pivka - Postojna. To pomeni, da moramo na vsak način zadržati rezervacijo cestne trase - koridorja. Smer Rupa - Il. Bistrica - Ribnica - Divača je vprašljiva, saj poteka po dolini reke Reke (park Škocjanske jame) in je ekološko sporna. Sam nisem naklonjen tudi trasi v smeri Rupa - Il. Bistrica - Pivka - košana dolina - Divača, saj pri tej varianti ne bi imeli ustrezne avtocestne povezave iz Il. Bistrice v smeri proti Ljubljani. Glede na to kaj vse je že zamujeno, hitre ceste verjetno ne bo v tem desetletju. Mednarodni mejni prehod v Jelšanah že stoji in po zagotovilih pristojnih ministrstev bo tudi v času delovanja šengenske meje in to kljub temu, da ga omenjeni memorandum ne omenja. Verjetno se tudi memorandum ne bo spreminjalo, saj je postopek dolgotrajen in kompliciran ter zahteva veliko angažiranje diplomacije. Postopek za spremembo je isti kot za sprejem. Verjamem, da je gospodom iz EU čisto vseeno kje sta Pasjak ali Jelšane. Bolj nas mora skrbeti to kje bodo naredili priključek na bodočo meddržavno cestno povezavo Hrvaški - ali pri Rupi ali pri Pasjaku. Ker bodo z gradnjo končali prej kot mi (baje že v treh letih), se bomo morali nanj priključiti (baje šele po letu 2012) pač tam kjer bo. Prav zato se je potrebno z njimi čimprej uvesti za isto mizo in se dogovoriti, da bo ta pri Jelšanah.

cesta (mestna ulica) in skrb občinskega proračuna. Direkcija za ceste RS je z veseljem sprejela takšno ravnanje in nam se verjetno še sedaj "smejijo", saj je bil dogovor za ureditev tega odseka (vključno z ureditvijo križišča pri Transportu) pred leti na državnih ravni že sprejet. Razbremenilne ceste res potrebujemo, vendar se prej omenjeni obvoznici ne bi smeli odreči.

Če bodo gradili dostope na razbremenilno cesto iz mesta mimo blagovnice in pod žel. mostom pri Tušu, potem naj bodo ti v obliki dobro izvedenih podvozov (z odvodnjo meteornih vod), saj je financiranje letih v domeni države (nadvozov pa občine). Povezava hitre ceste (obvoznice) v smeri proti Podgradu je nujna in si jo moramo izposlovati na vsak način. Prav tako menim, da je obvoznica mimo Jelšan potrebna.

Poklar: Pred kakimi tremi leti smo dobili svetniki neko gradivo o morebitni obvoznici, vendar je bilo vse skupaj zgolj informativno, kakih novih informacij pa nam do danes občinska uprava ni predložila, tako, da nisem seznanjen o podrobnostih, kar pomeni, da tudi ne morem podati mnenj in pripomb. Prepričan pa sem, da obvoznico potrebujemo, saj so poletni prometni zamaški za Bistričane zelo moteči. Sporno je namreč že to, da mora

cestno podjetje za ureditev obvoza ob poletnih konicah pridobiti vrsto dovoljenj, postavljanje signalizacije pa gre izključno na stroške Cestnega podjetja, ki tudi organizira ob sobotah posebna dežurstva.

Obvoznica mimo Jelšan žal ne spada v ta kontekst, saj je prometna situacija predvidena v ureditvi mejnega prehoda, ki ga pripravlja država. Vsekakor pa bo potrebno ustreči zahtevam prebivalcev Jelšan, ki si ne želijo hrupa in prometnih zamaškov skozi svojo vas.

Mihelj: Traso bodoče bistriške obvoznice poznam in vem, da bo njena ureditev precej draga, pa tudi mesto bo zelo osamila.

-Kljub obvoznici do prekatizacije ceste skozi mesto sploh ne bi smelo priti (ostala naj bi državna cesta). Kategorizacijo so npr. ohranili tudi v Ajdovščini in Vipavi kljub izgradnji obvoznice (AC).

-Ravno zaradi strahu pred osamitostjo mesta so vsi dostopi pomembni, konkretne problematike omenjenih podvozov (pri Elektru in pri Bazenu) pa ne poznam.

-Smiselno bi bilo istočasno z

obvoznico urediti tudi priključek iz pivške strani, odsek do

Zareškega mosta in povezavo proti Podgradu, še posebej v primeru variante AC Rupa - Kozina.

-Obvoznica mimo Jelšan bo avtocesta in se mi zdi neracionalno planirati še drugo obvoznico.

Štemberger: Za razliko od avtoceste, ki je še lep čas ne bomo imeli, pa bistriški obvoznici kaže nekoliko bolje. Ta naj bi se, kot je razvidno iz investicijskih planov v proračunu republike Slovenije, začela graditi čez dva do tri leta. Projektov za bistriško obvoznico je bilo že kar nekaj, menim da je pravilen tisti, ki predvideva obvoznico od Topolca vzporedno z železnico mimo Lesonita do Mikoze. Vsekakor se na obvoznico mora vezati regionalna cesta Podgrad - Šembije, od stroškov in sredstev, ki bodo na razpolago pa je odvisno kje naj bo na obvoznico vezan še kak priključek proti centru Ilirske Bistrice. Jelšane so ob povečanem navalu turistov na hrvaško obalo izredno obremenjene in obvoznica bi bila tam seveda potrebna, pozneje bi ta obvoznica lahko postala del bodoče avtoceste. Realno pa je vsaj nekaj let prav gotovo še ne bo.

Ker so v času naše ankete v januarju potekala v Bistrici glavna dela na krpanju ulic po razvodu plina, dela na razkopavanju Vojkovega drevoreda in menda preplastitvi ter zamenjavi robnikov je to motilo kar precej anketirancev. Nekateri so se spotikali ob asfaltiranje ceste Starod-Pavlica, medtem, ko so posamezne ulice v Il. Bistrici ali po nekaterih vaseh še vedno neasfaltirane s tem, da so opozarjali, da se asfaltirajo in nenormalno širijo poljske poti v vasi Topolc.

Zanima nas: Kaj bi po vašem mnenju morala narediti občina, da bi se ulice v Bistrici hitreje popravile po razkopavanju, kakršno je bilo ob napeljavi plinskega omrežja?

Kaj menite o kvaliteti teh popravil ceste?

Kako bi morala občina pristopati k takim razkopavanjem in sanacijam?

Ali smatrate, da je asfaltiranje ceste Pavlica-Starod res prednostno in zakaj?

Kakšen plan asfaltiranja občinskih cest bi morala imeti občinska uprava in kateri prednostni vrstni red bi morala imeti?

Ali menite, da je treba asfaltirati in širiti tudi poljske poti po vaseh, čeprav vodijo le na njivo ali dve?

Ali veste, katere ulice v Ilirski Bistrici, ali posamezni vasi še niso asfaltirane?

Štemberger: Vsako razkopavanje in popraviljanje ulic, zahteva veliko mero strpnosti vseh občanov. Da preprečimo nezadovoljstvo ljudi, sta zato pomembni dve stvari: da, ko se enkrat cesto prekopa, se vanjo položi vse potrebne kable in cevi ter se istočasno opravi še vsa popravila in zamenjave izrabljenih cevi. To seveda zahteva usklajeno delovanje občine, komunale, kableskega operaterja in plinskega koncesionarja.

S tem bi se izognili temu, da isto cesto vsako leto ponovno prekopavamo. Pomembno je tudi, da so dela opravljena kvalitetno oziroma, da se nekvalitetnega izvajalca del ustrezno sankcionira. Prednostno se morajo asfaltirati tiste ceste, ki so bolj obremenjene oziroma, ki jih uporablja širši krog ljudi. Če pa za neko cesto za potrebe državnih organov, npr. mejne policije, država nameni sredstva, je seveda logično, da pameten gospodar ta sredstva izkoristi. Širjenje in celo asfaltiranje poljskih poti je potratno, neracionalno in naravnost smešno ob dejstvu, da je naš glavni turistični adut - Sviščaki, v 21. stoletju še vedno brez asfaltne povezave z dolino.

Mihelj: Plinsko omrežje za sedanje število naročnikov je bilo v Ilirski Bistrici že iz stališča razkopanih cest zelo neracionalno. Občina je za popravilo poškodb obvezala koncesionarja, vendar s premajhnimi in prekratkoročnimi sankcijami. Nekvalitetna sanacija, opravljena ob zimski zmrzali ali takoj po njej se bo poznala še več let (posedanje) in breme nadaljnje sanacije bo spet na Občini.

-Če bi bilo dovolj denarja, bi bilo seveda k sanacijam ulic smiselno pristopati dolgoročno, plansko in celovito (vodovod, kanalizacija, telefon, kableska TV, plin,..., preplastitev), vendar je to iluzija ob sedanjih potrebah napram proračunskim možnostim.

-Asfaltiranje ceste Pavlica-Starod sigurno ni (ni bila) prednostna z vidika

občine. Glavni uporabniki in namen pa so poznani, zato bi moral biti delež sofinanciranja države velik večji.

-Občina (ne le občinska uprava!) bi morala imeti dolgoročni plan asfaltiranja občinskih cest, izdelan po znanih kriterijih, ki jih uporabljajo drugje, to pa so: gostota prometa, število prebivalcev, ki gravitirajo na povezavo in dotrajanost vozišča.

-Asfaltiranje poljskih poti, ki vodijo na njive nikakor ne podpiram, saj jih je dovolj le dobro urediti v makadamski izvedbi. V naši KS je kriterij za asfaltiranje vaških poti najmanj dve stanovanjski hiši, do katerih pot vodi, pa še to ob sofinanciranju stanovalcev.

-Točnih lokacij neasfaltiranih ulic v Ilirski Bistrici in vaških ulic po vaseh ne poznam, mislim pa, da je teh med uradno opredeljenimi občinskimi javnimi potmi zelo malo.

Poklar: Pri izvajanju vseh investicij v gospodarsko infrastrukturo v občini je temeljni problem v tem, da do par mesecev nazaj, ko je župan končno, po vseh pritiskih svetnikov, zaposlil kompetentnega človeka v oddelku za komunalno infrastrukturo, ni imel kdo nadzirati izvajanja investicij in s tem v zvezi porabe proračunskih sredstev. To je seveda botrovalo tudi temu, da so se investicije izvajale nenadzorovano in temu primerno nekvalitetno.

Moje mnenje je tudi, da bi moral imeti župan, pri taki višini proračunskih sredstev za investicije, ustrezno število sodelavcev ali pa nadzor zaupati primernemu zunanjemu izvajalcu. Izvajanje plinifikacije se tako ali tako očitno izvaja s premalo nadzora, posledice so vidne.

Takšne županove napake so nas drago stale tudi pri pripravljanih delih za komunalno čistilno napravo, ko smo izgubili, zaradi nestrokovnega pristopa, več kot 60 mio tolarjev PHARE-ovih sredstev.

Asfaltiranje ceste Pavlica - Starod, pri stanju cest v občini, seveda ne more biti prednostna, je pa prav, da je v občinskem planu. Asfaltiranje cest in urejanje poti se izvaja iz proračunskih sredstev, o porabi le teh pa odločajo najprej predstavniki krajevnih skupnosti, zato je predvsem od njih odvisna prioriteta, ki jo običajno občinski svet le potrdi.

To pomeni, da je za urejanje mestnih ulic najbolj pristojna KS Il. Bistrica, ki je v občini med krajevnimi skupnostmi najbolj organizirana, saj ima dolgoletnega predsednika, odbor in celo profesionalnega tajnika, ki bi lahko največ storil za vsestranski razvoj in ureditev našega mesta. Učinkovitost teh krajevnih organov je torej očitna.

Jenko: Pristop urejanja celotne infrastrukture v mestu je bil popolnoma zgrešen, kljub večkratnim zahtevam svetnikov, da se k temu projektu pristopi celovito, racionalno in terminsko usklajeno. To pomeni kopletno sanacijo vse infrastrukture, ki je napeljana pod asfaltno prevleko. Tako bi tudi bistveno pocenili financiranje nove asfaltne prevleke s strani občinskega proračuna. Izognili bi se večkratnemu prekopavanju cestišča in "flikariji" asfalta.

Tak pristop zahteva veliko usklajenost med posameznimi investitorji in občinsko upravo, kar prav gotovo ni lahko. Sedanje stanje pa je nevdržno in pomeni za občane veliko nejevolje, za občinski proračun pa v bodoče velike izdatke, da o izgledu mesta niti ne govorimo. Tako se nam v bodoče obeta prekopavanje za vodovod (sedaj so vkopane azbestne cevi), sekundarne vode plinovoda, kablesko,...

Asfaltiranje ceste Pavlica - Starod po mojem ni prednostno, saj je že dosedanja asfaltirana cestna povezava med naselji sprejemljiva. Omenjena cesta je potrebna predvsem z vidika opravljanja obmejne kontrole, zato bi jo morala financirati država. Ta je namenila zanjo le pičila sredstva in večina stroškov investicije bremeni občinski proračun. Plan asfaltiranja cest je po predlogu pristojnega odbora OS že določil. Proiriteta je narejena po kriteriju - ena asfaltirana cestna povezava. Kako se je držimo, pa je že druga zgodba.

V naši občini še ni asfaltirana že omenjena cesta, potem povezovalna cesta Koseze - Zarečica (od mostu čez Molo do vasi), cesta od V. Bukovice (križišča za Soze) - Harij, cesta do Malečkarja (KS Prem), cesta do Šmagurja in nekaj delov mestnih ulic (v naselju S-13, Obrtna cona Trnovo, del Gubčeve, ...).

Do zamud pri prekopavanju ulic in njihovi sanaciji je prišlo zaradi slabega "nadzora" del s strani pristojnih služb. Vzrok pa je baje v nepopolni vlogi za izdajo gradbenega dovoljenja. Tej je sledila izdaja le delnega gradbenega dovoljenja, kar je imelo za posledico fazno delo (brez sekundarnih vodov plinovoda) in vse to kar smo občani lahko na lastne oči spremljali več mesecev.

TIB TRANSPORT d.d., Ilirska Bistrica
Šerčerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica
Tel. h.c.: 05 / 70 40 100, Fax: 05 / 71 41 105
E-mail: info@tib.si, http://www.tib.si

Osvežite svoje vozilo
po naporni vožnji
in mu privoščite lahkotnejši tek!

Pooblaščen serviser vozila in opreme ter prodaja rezervnih delov:

vozila gorica

UGODNA PONUDBA:

- šolskih potrebščin,
- pisarniškega materiala,
- daril,
- darilne embalaže,
- obrazcev,
- Fotokopiranje

PAPIRNICA
LineaArt
Bazoviška 19, 05/714-20-77

Snežnik

VOŠČILO

Časopis Snežnik čestita vsem občanom in občankam občine Ilirska Bistrica, vesel občinski praznik.

Uredništvo in uredniški odbor časopisa Snežnik

041/811 593

SPLOŠNO ZIDARSTVO
SAFTIČ VALTER s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545

ZJUTRAJ SONCE, OPOLDNE SONCE, OB 15.00 ROSI, OB 16.00 PLOHA, OB 17.00 NEVIHTA OB 18.00 GRMI, OB 19.00 SONCE - ZLATAN JE TUDI TOKRAT IMEL PRAV

Ta majska sobota bo v bistriškem medijskem prostoru ostala zapisana kot dogodek vreden posnemanja.

V dolini pod Sozami v Ribiškem domu od jezera Mola sta časopis Snežnik in lokalna televizija TV Galeja skupaj priredila piknik za sodelavce in poslovne partnerje.

V slavnostnem govoru ja poslanec državnega zbora Igor Štemberger poudaril vlogo obeh lokalnih medijev v bistriškem prostoru. Urednika časopisa in televizije sta predstavila dosedanje delo, dosežke in vizije, ki jim bodo sledili.

Zlatko Jenko se je spomil anekdote kako je začel pisati "Cvetke iz občinskega sveta" in nam zaželel še veliko uspešnih let.

Ob zvokih ansambla Snežnik in Bolero ter slastnem golažu in ribjem paprikašu, ki sta ga kuhala Danilo in Boro sta v slavnostno torto zarezala oba urednika.

Tudi ko so ugasnili žarometi in bliskavice je zabava sledila dolgo v noč.

Uredništvu časopisa in televizije se zahvaljujeta vsem, ki so kakorkoli pomagali pri pripravi prireditve, vsem udeležencem in nastopajočim, sponzorjem in poslovnim partnerjem, vaščanom in predsedniku vaše skupnosti Soze.

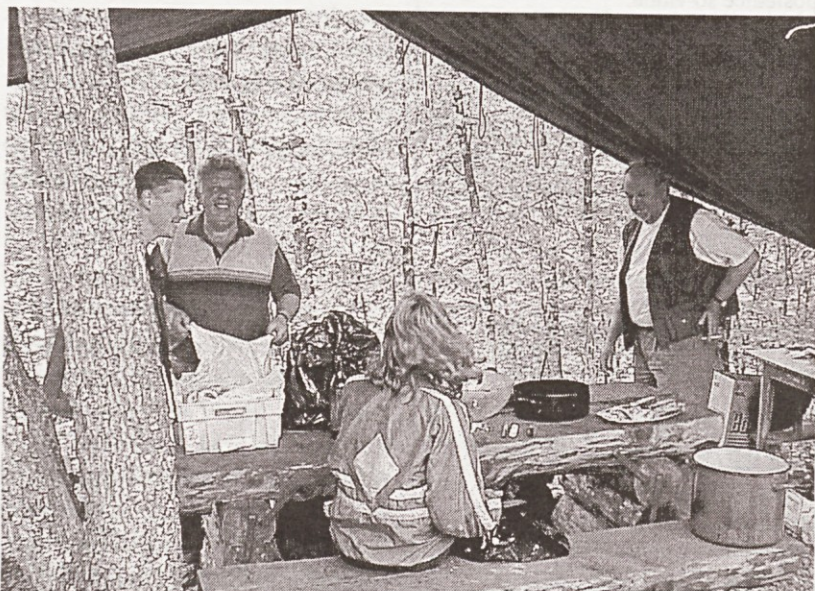
...medtem smo (zopet beri drugi) k dogodku primerno okrasili okolico...

...popoldne smo se začeli zbirati in nameščati pod šotor...

Ko smo ribe sami (beri šef) nalovil, smo jih očistili (beri drugi)...

...potem smo jih skuhali (beri Niko, Danilo in šef)...

PODELILI SMO TUDI PRIZNANJA

PRIZNANJE NOVINARJU-UREDNIKU: Dragici Prosen, Branku Zidariču, Kseniji Montani, Tini Milostnik, Bogdanu Jugoviču in mag. Mileni Urh

PRIZNANJE SPONZORJEM: Banka Koper d.d., Komunalno stanovanjsko podjetje Ilirska Bistrica, Ilirika Borzno posredniška hiša d.d., Primorje Ajdovščina d.d. - Poslovna enota Ilirska Bistrica, Pekarne Mlinotest d.o.o. - Pekarna Ilirska Bistrica, TIB Transport d.d., Plama-Pur d.d., Suma inženiring d.o.o., Purplatex d.o.o., Upravna enota Ilirska Bistrica, Občina Ilirska Bistrica, Plastochem, trgovina in zastopstva d.o.o., Eka art, grafična dejavnost d.o.o., Adriatic zavarovalna družba d.d. - Poslovna enota Postojna, Provita d.o.o in Zavarovalnica Triglav - Poslovna enota Postojna.

O SNEŽNIKU SMO POVEDALI...

Prva, oziroma nulta številka Snežnika v tej obliki je ugledala luč 1.5.1992.

Snežnik je začel izhajati kot informativno propagandni časopis in je bil sestavljen iz poročevalskega in oglasnega dela.

Tako naslednji mesec po izidu te številke sta se oba dela ločila na oglasnik in na Snežnik. Prve tri številke so bile brezplačne potem pa se je določila cena 50,00 SIT za izvod.

Časopis je imel svoje vzpone in padce, glede financiranja in tudi glede kadrovske zasedbe. Bil pa je, in je še danes zasnovan kot lokalno glasilo z izključno lokalnimi temami, ki pokrivajo celotno območje Ilirske Bistrice. V časopisu so bili v preteklih letih predstavljeni vsi pomembni in zaslužni Bistričani ter tudi vsa delujoča podjetja.

Pokrival je tudi lokalne in državno-zborske volitve. V Snežniku so vedno bili prisotni prispevki otrok iz vseh osnovnih šol, v zadnjem času pa se daje tudi veliko poudarka na društva in javna podjetja ter zavode.

Časopis je bil vedno prežet s temami iz zgodovine domačega kraja, življenja na vasi, s kulturo, objavami pesmi domačih avtorjev ter s številnimi prispevki iz vsakdanjika Bistričanov.

Šport in razvedrilo sta tudi obvezni tematiki, ki spremljata Snežnik v vseh teh letih.

Nudenje točnih informacij in možnost, da lahko vsakdo da svoj prispevek, je bil vedno cilj Snežnika. Poleg glavnega in odgovornega urednika Borislava Zejnuloviča je bil vedno prisoten in aktiven tudi uredniški odbor, ki je z leti menjal svojo sestavo ne pa tudi svojega namena.

Začeli so: Ivko Spetič, Franc Gombač, Sergij Šlenc, Ester Mršnik, Stojan Šestan in Adam Šisernik. Po drugem letu izhajanja so nekateri izstopili, pridružili pa so se jim novi Vojko Čeligoj, Dimitrij Bonano in Zdravko Debevc. Kot novinarka je na začetku delovala Dragica Prosen, ki jo je leta 1994 zamenjal urednik in novinar Branko Zidarič.

Leto 1997 je bilo prelomno za časopis, saj se s prihodom urednice Ksenije Montani spremenila tudi sestava uredniškega odbora tako, da ga v tistem letu sestavljajo: Dragica Prosen, Ivica Smajla, Vojko Čeligoj, Maksimiljan Modic in Ivko Spetič.

V letih 1998 in 1999 je Snežnik izhajal celo dvakrat mesečno, kar pa ni trajalo dolgo, saj so bili stroški preveliki.

Po odhodu urednice, leta 1999 so se za Snežnik začele težave z uredniki in dopisniki. Nekaj časa je bila urednica Tina Milostnik za njo pa Bogdan Jugovič.

Sama sem urednica že kakšno leto in pol. trenutno pa uredniški odbor, sestavljajo: Laszlo Balzs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimiljan Modic, Ksenija Montani, Danilo Pugelj, Jožko Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger in Heda Vidmar.

Časopis ima kar 50 stalnih dopisnikov iz vseh področij javnega življenja.

V teh desetih letih se je naklada gibala od 1.000 do 2.000 izvodov s tem, da je bil predvolilni Snežnik tiskan za vsa gospodinjstva v Občini.

Od leta 1997 so v Snežniku objavljene tudi Uradne objave Občine Ilirska Bistrica. Časopis ima približno 300 letnih naročnikov, kar nekaj izvodov pa se pošlje tudi našim rojakom po celem svetu.

Časopis se je vsa leta njegovega delovanja financiral izključno iz lastnih

...potem smo nekaj povedali in zarezali v torto...

SLAVNOSTNI GOVORNIK IGOR ŠTEMBERGER NAM JE ZAŽELEL...

V veliko veselje mi je, da Vas ob tako pomembnem dnevu za bistriški medijski prostor smem nagovoriti.

Vsi se zavedamo, da so mediji pomemben akter v družbi in da pomembno vplivajo na oblikovanje javnega mnenja, tako v lokalni skupnosti, kot tudi na širšem nacionalnem nivoju. V našem lokalnem okolju imamo na srečo močne in vplivne lokalne medije, ki poleg informacij in problemov z državnega nivoja, zlasti uspešno izpostavljajo tudi tiste z lokalnega nivoja. Svojo pomembnost in vplivnost kažejo tudi danes, ko praznujejo.

Lokalni časopis Snežnik praznuje deseto obletnico svojega obstoja. V svoji desetletni zgodovini je imel svoje vzpone in padce, glede financiranja in tudi glede kadrovske zasedbe. Ekipa pa je bila vedno dovolj močna, da se je znala in zmogla prebiti skozi težave, še več, s tem se je utrdila, postala je še močnejša, bolj izkušena in še bolj trdoživa.

TV Galeja slavi prvo leto svojega delovanja. Začetki so vedno težki, mogoče je prvo leto celo najtežje. Da bo TV Galeja uspešna, da bo v naslednjih letih utrdila svoje mesto, v to dvomim. Galeja bo uspela, ker ima ekipo polno energije, ker ima jasne cilje in čisto vizijo.

Še enkrat bi rad poudaril vlogo in pomembnost lokalnih medijev pri reševanju problemov v lokalni skupnosti. Lokalni mediji so tisti, ki znajo določen problem, tudi tisti, ki drastično slabša kvaliteto življenja zgolj desetim, dvajsetim

SPONZORJI PIKNIKA

GENERALNI SPONZOR:

TIB TRANSPORT

OSTALI:

Mesarstvo Puc, Mesarstvo Bubnič, Mesnica Danči, Mini Market, Sadje in zelenjava Godec, Pivnica Mahnič-Kozina, Pivnica Pek, Balasty, Gostilna Potok, Vladimir Petričič, Vladimir Jeršinovič, Milan Jaksetič, Anton Šenkinc, Protom d.o.o., Krajevna skupnost Ostrožno brdo, Taborniki-rod snežniških ruševcev, Zdravstveni dom Ilirska Bistrica, Društvo kmečkih žena, Kraške lekarne, Papirnica Linea art, Plama Pur, Zidarstvo Saftič, Kmetija Kozlek, Veneks d.o.o., Grafični atelje

...drugo leto ponovno v isti sestavi.

KAJ JE O TV GALEJA POVEDAL NJEN GLAVNI UREDNIK MILOŠ VALENČIČ

V tem mesecu je minilo eno leto od kar je pričela z oddajanjem lokalna televizija TV Galeja v Ilirski Bistrici. Začeli smo skromno, v majhnem prostoru v Domu na Vidmu in opremo, ki je zadostovala za zagon televizije. Že v samem začetku smo se zavedali poslanstva lokalne televizije, ki je informirati prebivalstvo iz področja gospodarstva, kulture, športa, politike in drugih področij družbenega življenja v občini in širše.

V začetku tega leta se je televizija Galeja preselila v večje in ustrežnejše prostore v katerih je urejen studio, prostor za montažo in arhivski prostor. V vodstvu TV Galeja smo se zavedali potrebe po ustrežnejši organiziranosti, za to smo pristopili k izdelavi Razvojnega načrta in notranje organizacije dela. V Razvojnem načrtu si je TV Galeja postavila realne cilje, s katerimi želi doseči nadaljni razvoj televizije in biti poslovno uspešna in konkurenčna.

Cilji TV Galeja so:

- razširitev gledanosti programa TV Galeja na celo občino in širše;
- širitev obsega in kvalitete lastnega programa;
- stalna skrb za tehnično in tehnološko posodabljanje;
- intenzivno trženje produktov TV Galeja;
- zaposlovanje strokovnih kadrov in njihovo permanentno izobraževanje in
- izmenjava TV programov z ostalimi TV hišami.

Z notranjo organizacijo dela smo opredelili naslednja področja organiziranosti TV Galeja:

- Vodstvo TV Galeja;
- Uredništvo;
- Tehnika in
- Marketing

Vsa navedena področja so pokrita z ustreznimi kadri.

Predvideni razvoj TV Galeja terja skrbno načrtovanje, zaposlovanje in izobraževanje kadrov. TV Galeja bo na kadrovske področju namenila osrednje mesto izobraževanju in oblikovanju novinarskih, tehničnih in marketinških strokovnjakov, ki bodo aktivno sodelovali pri umeščanju TV Galeja poleg lokalnega tudi v vseslovenski tržni prostor.

Pred vodstvom TV Galeja so v naslednjih mesecih pomembne naloge.

Najpomembnejša naloga je postavitve lastnega televizijskega oddajnika, s katerim bomo razširili območje pokritosti in gledanosti programa TV Galeja iz sedanjega približno 2000 na približno 30000 gledalcev. S tem bo TV Galeja omogočeno vključitev v Gospodarsko interesno združenje lokalnih televizij Slovenije in preko projekta 3.TV MREŽE izmenjavanje oddaj oz. projektov, ki bodo zanimivi za gledalce po vsej Sloveniji. Navezali smo tudi stike s hrvaškimi lokalnimi televizijami in takoj po postavitvi oddajnika bomo pričeli z izmenjavo programov in skupno TV produkcijo.

Razširitev gledanosti TV Galeja zahteva spremembo sedanje programske sheme in delitev programskih vsebin na posamezna uredništva in sicer na:

- Uredništvo za informativni program;
- Uredništvo za zabavni program;
- Uredništvo za kulturo in
- Uredništvo za šport

Po postavitvi oddajnika bo TV Galeja predvajala program vsak dan.

TV Galeja ima lastno produkcijo in po naročilu pravnih in fizičnih oseb izdeluje promocijske filme, reklamne videospote, reportaže ter vrši snemanja pomembnih dogodkov.

TV Galeja bo na trgu s svojimi produkti in storitvami med konkurenti vodilna v kvaliteti, kompleksnosti ponudbe steritev in tržno usmerjena. Širina produktov in storitev, ki jih je razvila TV Galeja so za posamezne ciljne skupine zanimivi in ravno tukaj vidi vodstvo TV Galeja priložnost za oglaševanje ter intenzivno trženje svojih lastnih produktov in storitev.

Cilji TV Galeja so realni in uresničljivi. Lokala televizija pomeni veliko pridobitev za občino, tako na gospodarskem, kulturnem, športnem in vseh ostalih področjih družbenega življenja, zato pričakujemo spremembo dosedanjega odnosa župana in ostalih posameznih odgovornih oseb občinske uprave do realizacije že sprejetih sklepov občinskega sveta.

Naklonjenost občanov do postavitve oddajnika je izjemo pozitivna, za to upravičeno pričakujemo od prej omenjenih spoštljivejši odnos do občinskega sveta in ne nazadnje do volje občanov.

..končno smo dočakali žurko in se zadovoljno nastavljal fotografskemu objektivu 1X

...nastavljanje 2X

Vas Jasen leži tik nad cesto iz Ilirske Bistrice v Zabiče, na vznožju hriba Ahec. Je razpotagnjena, v jedru gručasta vas, ki šteje 262 prebivalcev. Nahaja se na nadmorski višini 422 m. Travniki in njive so južno proti reki Reki, ki je na drugi strani obrečne ravnice. Tipični priimka za Jasen sta Baša in Logar. Najstarejši vaščan je g.Primec Jože, najstarejša pa je devetdeset letna ga. Logar Vida.

Jasen je globoko povezan s hribom Ahec, ki se dviga nad vasjo. Tam je nekoč stala prvotna cerkev, danes pa po njem nosita ime Kulturno društvo in mešani pevski zbor iz Jasena.

Ahec, 799 m visok hrib, skriva na svojem vrhu ostanka daljne preteklosti, ki je povezana s številnimi legendami. Na vrhu je gradišče, katero je nastalo v srednji bronasti dobi (1500/1400 p.n.št.) in na katerem se nahaja mnogo lončenih črepinj, fibul in zapestnic. Nekoč gol hrib, je danes povsem poraščen, na vrhu pa so še komaj vidne ruševine stare, že zdavnaj porušene božjopotne pa tudi taborske cerkve sv.Joahima.

Jasenci so se pred nekaj leti odločili, da bodo očistili območje, kjer je stala

Pogled na vas

cerkev, vendar jim ta podvig ni uspel saj jim je zmanjkalo finančnih sredstev. Ob temeljih cerkve je tudi studenec, ki nikoli ne presahne, čigar voda pa naj bi bila po ljudskem izročilu tudi zdravilna za oči.

Posebnost Jasena je izredno redka evropska ptica čebelar. Lansko leto je na deponiji zemlje pri vasi gneznilo kar 16 parov. Ime izvira iz načina prehrane, saj je divje čebele in druge velike žuželke. Cela vas je ptičje čuvala, saj so izredno plahe in vsi so se bali da ne bi odšle.

LEGENDE IN PRIPOVEDKE

Prva vas Jasennaj bi nastala na Solnah, njive pripadajoče vasi pa na Klenovem. Vzrok temu naj bi bilo veliko jezero, ki je takrat prekrivalo Reško dolino. Šele ko je jezero oteklo v Kočansko jamo, se je vas preselila nižje v dolino.

Prva hiša v vasi je bila last jurjevih. Hiša še danes stoji, po domače se ji reče »Pri Jurjevih«. Njim so sledili Čandovi in kasneje še Južnarjevi – Stričnovi. Četrti so bili Matijevi. Ta imena so se ohranila do danes.

CERKEV SVETEGA JOAHIMA

V jedru vasi stoji cerkev svetega Joahima. Prvotna cerkev je bila zgrajena v času halštatske dobe (800-400 p.n.št.) na vrhu Ahca. Po številnih požarih zaradi udarcev groma, je bila opuščena in vaščani so se odločili, da si zgradijo novo cerkev v vasi. Z izgradnjo so začeli leta 1808 (letnica

poimenovan zaščitnik cerkve na Ahcu in kasneje tudi cerkve v sami vasi.

Po pripovedovanjih naj bi bil tloris jasenske cerkve identičen tlorisu cerkve na Ahcu. Zgrajene je le osrednja ladja, v ozadju pa je kapitol. Kot vse katoliške cerkve, je tudi ta obrnjena v smeri zahod – vzhod.

Cerkvehi zvonik je le manjši nadstrešek z dvema odprtinama za zvonova. Starejši je manjši zvon, ki je bil prinešen iz cerkve na Ahcu ter je okrašen s številnimi ornamentami in ima uglašen zven. Večji zvon je novejšega datuma, narejen je bil šele po drugi svetovni vojni v Trstu. Kvaliteta tega zvona je bistveno slabša, saj ni uglašen po oktavah.

V notranjosti cerkve je lasen oltar neznanega mojstra. Na oltarju so trije leseni kipci: na sredini je sv.Ahin, na desni sv.Anna in na levi Marija.

Pust

Vaški shod

Vaško igrišče pred cerkvijo

Zadnji kolač v vasi leta 1963 leta

Vaški mojstri popravljajo zvonik

nad vrati) in zaključili 1810 (letnica pod zvonikom). Po ustnem izročilu naj bi bil sv.Joachim zaščitnik mornarjev. Na Ahcu so v preteklosti kurili kresove, ki so mornarjem v Kvarnerskem zalivu pomagali pri orientaciji. Tako je bil

Vas ima še nekaj sakralnih znamenj in eno izmed njih je križ na vhodu v stari del vasi. kamniti križ je visok 2 metra, ob vznožju pa je vklesana letnica 1925.

Legenda pravi: križ naj bi bil

Križ

postavljen na kraju, kjer so prvotno imeli namen zidati cerkev. Z zidavo so pričeli, vendar se jim je dogajalo, da se je vsako noč porušili vse, kar so čez dan sezidali. To se je neprestano ponavljalo, zato so se vaščani odločili, da bodo sezidali novo cerkev višje v vasi.

VAŠKA OBELEŽJA

V preteklosti, ko še nbi so bili zgrajeni zbiralniki za vodo, so gvaščani gnali živino k vaškemu vodnjaku. V času avstrijske monarhije sta bila zgrajena dve zbiralniki z lesenimi koriti. Tu so gospodinjne tudi prale perilo. Leta 1947 so lesena korita obnovili, tako da so naredili betonska. Danes ne opravljajo več svoje prvotne funkcije, so pa vseeno pomembno obeležje vasi in tudi zbirno mesto vaščanov ob določenih praznikih.

Edini stalni izvir pitne vode je bil nekoč vašli vodnjak. Zgrajen je bil leta 1877. Vaščani lepo skrbijo zanj in predstavja delček vaške zgodovine, etnografske in arheološke dediščine.

VAŠKI OBIČAJI PUST

Popoldan na pustno soboto se moški zberejo, se »našemijo« in začnejo s poberijo. Gredo od hiše do hiše, pobirajo po vasi krofe, klobase, jajca, mast...in vse skrbno zapisujejo v knjigo že od leta 1962. včasih so bile obvezne pustne make nepeštanc, stari in stara, lovec s kleščami, hudič, kapucinar in zvončar. Danes je izmed njih ostala le stari in stara. Seveda brez harminike tu ne gre. Zvečer se pridružijo še ostali vaščani, ki ob slastni večerji in veseli glasbi rajajo do jutra.

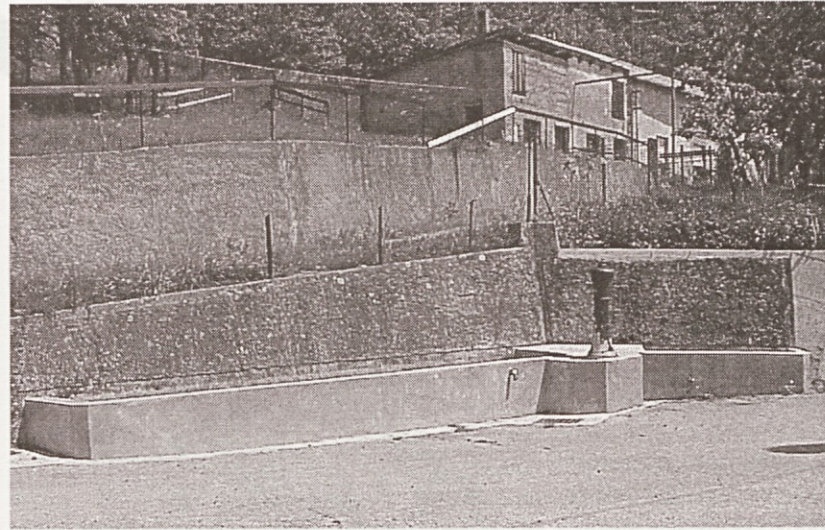
Jasenci imajo tudi običaj »krsti«, ki je značilen samo za to vas. Krsti se na pustno soboto. Župan (predsednik krajevne skupnosti) krsti osemnajstletnika »za dwobrega

Vaška mjžnar'ca ga. Joža Logar

Oltar

Obnovljena vaška korita

Mizarstvo Logar, gradbeno podjetje v lasti Rada Šestana...), se pa srečujejo s klasičnimi problemi naših krajev z opuščanjem obdelovanja njiv in zaraščanjem krajine. V vasi je tudi nakaj vaščanov, ki se ukvarjajo z vzrejo drobnice.

Vas se je v zadnjih 30-tih letih povečala iz 44 na 85 hiš in sega od »Jasenske pile« do »Zavoda«.

V vasi se trudijo, da bi ohranili zgodovinski in kulturno dediščino. V ta namen so ustanovili Kulturno društvo Ahec, v okviru katerega deluje tudi mešani pevski zbor Ahec. Pevski zbor redno in pridno vadi. »Naštudirali« so že 15 pesmi in v svoje vrste vključno

Vodnjak

Nekaj časa je v vasi izhajal tudi vaški časopis Jasenski list, ki so ga pisali vaški osnovnošolci.

Za Jasen z dušo in telesom živijo: Stanko Samsa (predsednik krajevne

Mešani pevski zbor Ahec

jasenskega fanta«. To naredi tako, da osemnajstletnik stopi pod »rojtk« (rešeto), dobi ime (Lepi, Pridni, Politik...) ter ga poškrabi z žlahtno kapljico.

Na pepelnico se pokoplje pusta in odžene zimo. Pogreb pusta gre po celi vasi, pokoplje pa se ga pri cerkvi s sežiganjem.

VIZITA

Fantje, ko dopolnijo 18 let gredo na vizito. Z vozom okrašenim s smrekami in rožami ter okrašeno konjsko vprego se odpeljejo ob spremljavi harmonike na naborno mesto v Ilirsko Bistrico. Takoj po novem letu se ob vikendih zbirajo dekleta in žene ter izdelujejo rože iz krep papirja za krasitev voza. Naredijo jih od 4.000 do 6.000 tisoč, odvisno od razkošnosti voza.

V A Š K I PRAZNIK

Vaščani bi radi organizirali nov vaški praznik, ki bi bil ob dnevu njihovega svetnika 26.7.. Želeli bi, da se celotna vas zbere, da se začnejo obnovljati stari običaji, da bi se na ta dan kuhale stare, tradicionalne jedi, kot je pelonta in druge.

Želeli bi tudi, da ta dan posatne tradicionalen in poznan tudi drugod.

RABUTE

Vaščani skrbijo za svojo vas. Tako imajo redne in občasne »rabute«. Tako redno vzdržujejo makadamsko cesto, čistijo vas z zbiranjem in odvažanje smeti iz njene okolice, urejajo zelenice in sadijo rože.

MARTINOVANJE

Na Martinovo je vaščani zberejo in kakor se spodobi počastijo spreminjanje mošta v vino.

VAS POJE

Na Božično viljo se vaščani zberejo in pejejo božične pesmi, k polnočnici se odpravijo v Ilirsko Bistrico.

SHOD

Prvo nedeljo v septembru, je v Jasenu shod. Ta dan goduje sveti Joahim. Po maši sledi kratek kulturni program. Pripravijo ga jasenski muzikantje, recitatorji in mešani pevski zbor Ahec. Mize so obložene s pijačo, narezki in drobnim pecivom. Popoldan vsaka hiša povabi svoje sorodnike in prijatelje na skupno druženje.

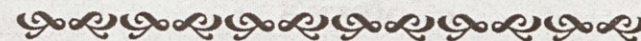
VAS DANES

Krajevna skupnost Jasen je samostojna krajevna skupnost in se je od vasi Vrbovo z referendumom odcepila leta 1998. Vaščani sami obnavljajo cerkev: tako so leta 1987 prenovili streho, leta 1993 fasado, leta 1999 pa so obnovili zvonik.

Asfalt in telefon so dobili v osemdesetih letih, pred dvema leti pa tudi del nove kanalizacije. Ko bo dokončana sekundarna kanalizacija planirajo še preplastitev vaških ulic. Trenutno KS polaga robnike vzdolž celotne vasi.

V bodoče bi hoteli obnoviti stara lesena korita, obnoviti križ nad vasjo ter obuditi nov vaški praznik.

V vasi je veliko otrok, tako da se jim ni potrebno bati za njen obstoj. V vasi je kar nekaj obrtnikov (avtoprevoznitva: Pugelj, Logar in Primc; Modno šiviljstvo Venčka,

Jasenski List

Jasenski List
31. 1 - maj / junij 1998

Naslovnica prve številke vaškega časopisa Jasenski list

vabijo tudi mlajše člane in članice. Zbor ima trenutno 28 rednih članov, zborovodja je g. Sašo Boštjančič, udeležujejo pa se, poleg priložnostnih koncertov, tudi tekmovanj kot so Občinska revija pevskih zborov, Primorska poje in Pevskega tabora v Šentvidu.

skupnosti), Štemberger Leopold, Baša Jože, Baša Rihard, Baša Nadja.

Prispevek je delno povzet
po seminarskih nalogah
Nine Baša
in
Tjaše Šestan.

Cerkev svetega Joahima

TABORNIŠKA POMLAD

Taborniška pomlad je vedno naporna. Večina akcij se namreč dogaja prav v tem letnem času. Da pa se Ruševci ne bi slučajno kakšen dan dolgočasili, vedno poskrbimo še za dodatne akcije in druženja, ki so lokalnega značaja.

Spomladanski dnevi so kot naročeni za treninge rodove Planinske sekcije, ki jo vodi Sašo Boštjančič. Po izletu na Učko, kamor se je sekcija odpravila že 17. marca, potekajo že vso pomlad individualni treningi teka, saj se nameravajo taborniki udeležiti tudi prihajajočih tekaških prireditev.

V začetku aprila smo se Ruševci udeležili pripravljalnega sestanka osebja na Zletu slovenskih tabornikov, ki bo v začetku avgusta v Tolminu. Torej smo se na breg Soče podali ravno 1. aprila in to ni nobena šala. Predstavniki zletnega osebja, večinoma popotniki in grče, ki bodo na zletu

pridružili češkemu skavtom na njihovem Zahodnočeškem zletu v Plznu. Med ogledi omenjenih mest, muzejev in raznovrstnimi dogodivščinami, so v Plznu sodelovali tudi na veliki paradi skavtov. Po glavni plzenski avenijski se je na sobotni dopoldan sprehodilo čez dva tisoč skavtom, med njimi tudi 25 Slovencev in zanimivo je bilo videti množico ljudi, ki so ob strani vse te

skrbeli, da bo vse potekalo v najlepšem redu, smo se razdelili po programskih sklopih in v okviru svojega teama začeli pripravljati vse potrebno za kar najlepše preživetje tistih desetih avgustovskih dni v Tolminu, v družbi prijateljev iz vse Slovenije in tudi tujine.

Ker 22. aprila, ko je svetovni dan planeta Zemlje, tudi slovenski taborniki praznujemo svoj dan, Ruševci vedno poskušamo združiti svojo dejavnost z ekologijo. Letos smo tako organizirali čistilno akcijo in nanjo povabili občane ter druga društva in organizacije. Žal smo ugotovili, da tovrstne dejavnosti očitno niso najbolj priljubljene pri Bistričanah, saj se, z nekaj svetlimi izjemami, našmu povabilu niso odzvali. Vsekakor pa smo uspeli s pomočjo Turističnega društva, Gorsko-reševalne službe, gasilcev in najštevilnejših vojakov (1. učna enota, 4. skupina) očistiti velik del Hriba svobode in Kindlerjevega parka.

Prvomajske počitnice je skupina devetih popotnic in grč preživela potovalno. Že 28. aprila so se odpravili proti Slovaški, kjer so si ogledali Bratislavo. Po nekaj dneh so pot nadaljevali proti Češki. Nakprej na ogled Prage, kasneje pa so se, 2. maja,

skavte tudi navdušeno pozdravljali. Pravi zgodovinski skok kakšnih dvajset let nazaj, ko so bile takšne parade tudi pri nas pogostejše.

Takoj naslednji vikend po prvomajskih počitnicah pa smo Ruševci spet »spakirali« svoje nahrbtnike in šli na Obalo. V Izoli smo se namreč udeležili tradicionalnega Bičikleta žura, svojevrstnega orientacijskega tekmovanja s kolesi, ki ga organizirajo naši izolski prijatelji iz rodu Jadranskih stražarjev. Naša ekipa Goriški si je prikolesarila prvo mesto tako v taborniški konkurenci kot tudi med rekreativci.

Poleg omenjenih akcij pa smo seto pomlad Snežniški ruševci udeležili še Nota (nočno orientacijsko tekmovanje), srečanja vodnikov južnoprimorsko-notranjskega območja na Mačkovcu pri Postojni in Soške olimpijade v Novi Gorici.

V tem času so se začeli tudi taborniški mnogoboji, na katerih se bomo tudi letos taborniki pomerili v taborniškem znanju. Prav kmalu pa bo prišel tudi najlepši dogodek za nas, naše taborjenje... Vendar o tem drugič.

Za RSR, Dina

V začetku meseca Maja, smo imeli bistriški gasilci, več aktivnosti. V počastitev sv. Florjana, zavetnika gasilcev in vaščanov vasi

Dobropolje, Rečica in Zarečja smo se skupaj z gasilci Knežaka, Koritnic, Vrbova, vaščanov Dobropolj in z drugimi častilci svetnika v procesiji skozi vas odpravili k sv. maši, ki jo je v svetnikovo čast daroval kaplan Viljem Čušin. Po maši smo gasilci spregovorili o tradiciji praznika, vrsto zanimivih podatkov o gasilski dejavnosti v preteklosti pa je povedal Vojko Čeligoj. V imenu domačinov pa je spregovoril Lado Kastelic.

Za popestritev običaja smo obiskovalcem bistriški gasilci prikazali zmogljivosti gasilskega vozila TAM 150, za bogat kulturni program pa so poskrbeli Folklorna skupina Brkini, pevski zbor kmečkih žena bistriške občine in skupina Vasovalec iz Rečice. V zaključku so vaščani Dobropolj z dobro hrano in pijačo poskrbeli za gasilce in obiskovalce.

Na ta dan smo se bistriški gasilci v Podgradu udeležili slavnostne prireditve, na kateri so podgrajski gasilci razvili nov prapor društva. V svoje vrste so sprejeli tudi preurejeno vozilo TAM 110.

Praznovanje sv. Florjana smo zaključili v Opatiji, kjer smo se kot gosti pobratenega dobrovoljnega vatrogasnega društva Opatija udeležili svečane-ga uniformiranega plesa, ki ga

BISTRISKE GASILSKE NOVICE

Udeleženci relija na Počku

vsako leto organizirajo v počastitev sv. Florjana.

Naslednji te-den smo izvedli 4. tradicionalni pohod na Kozlek. Izvedli smo ga kot operativno - kondicijsko vajo z upoštevanjem vseh pravil za akcije in intervencije. Na pohodu so se nam kot vsako leto pridružili gasilci iz Opatije, Škalnice, Materije in Vrbova. Pot nas je v lepem vremenu za pohodništvo vodila od starega gasilskega doma preko Ahaca, Golega vrha, Sopila, Srednjega vrha na Kozlek, kjer smo "krstili" vse, ki so se pohoda prvič udeležili. Nazaj grede smo se ustavili v Vrbiški dolini, kjer smo se pogostili z odličnim gasilskim golažem. Lepo vreme nas je služilo do Il. Bistrice. Ob zaključku poti smo se prijateljsko

razšli z dogovorpm, da se prihodnje leto ob 5 obletnici pohoda znova srečamo.

Istega dne so se dve operativni gasilski skupini udeležili na vojaškem poligonu Poček gasilskega relija, ki ga je organiziralo gasilsko društvo Postojna. Na tem reliju so morali gasilci poleg spretnostne vožnje pokazati znanje v nujenju prve pomoči, pogasiti so morali požar v skladišču s strelivom in izvesti reševanje na vodi.

V gasilski dom smo povabili 12 učencev osnovne šole Dragotina Ketteja, kateri so bili izbrani med mnogimi učenci, ki so se odzvali na raspis za najboljši spis, pesem ali risbo. Učencem smo predstavili zgodovino delovanja društva, pokazali smo jim gasilska vozila, in jih s priročnimi darili tudi nagradili.

Da je gasilstvo zanimivo za učence, kaže tudi to, da nas je v tem mesecu obiskalo in se z gasilsko dejavnostjo seznanilo, kar nekaj razredov osnovne šole.

Naši ekipi članic in veteranov, ki sta se z odličnimi uvrstitvami v predtekmovanju uvrstili na državno tekmovanje, ki bo 25. maja v Moravskih toplicah že pridno vadijo. Kako se bodo naši ekipi uvrstili pa v prihodnji številki Snežnika.

Janko Slavec
PGD Il. Bistrica

PROSTOVOLJNO
GASILSKO
DRUŠTVO
ILIRSKA
BISTRICA

Kozlek 997

Gasilski dom 409

Gasilsko - planinski pohod na Kozlek
(spominski, organizacijsko-operativni in kondicijski)

Izkaznica, ki jo prejme udeleženec pohoda na Kozlek

Novosti iz naše knjižnice

NOVE KNJIGE V MESECU MAJU

SPLOŠNO

1. EAYRS, Martin: Computer english, (Penguin Quick guides)
2. KOTNIK-VERČKO, Majda (ur.). Ime, zapisano v podobo kraja
3. "Knjižnice za pismenost odraslih", Strunjan, 10.-11. januarja 2001
4. MARKOVIČ, Ivan (ur.). Pol stoletja
5. ŠÖMEN, Branko. Molčeče nevidno bratstvo : prostožidarstvo na Slovenskem

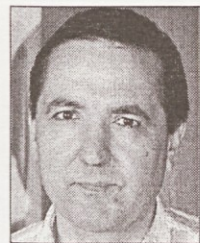
FILOZOFIJA

6. BERDAJS, Peter. Sprostitev za boljši vsakdan

7. LEVER, Charles. Če ne morete preplezati zidu, naredite vrata!
8. MCGRAW, Phillip C.. Življenjske strategije : kako se odločiti, obnašati in živeti učinkovito
9. NEWTON, Michael. Usoda duš : nova poročila o življenju med življenji
10. PALMER, Donald. Ali središče drži? : uvod v zahodno filozofijo
11. PALOMARES, Susanna. Spodbujanje strpnosti in spoštovanja drugačnosti
12. RUSSI ZAGOŽEN, Ingrid. Živeti s staranjem in smrtjo : priročnik za voditelje skupin starih za samopomoč.

VERSTVO. BOGOSLOVJE

13. KRAŠOVEC, Jože, WEISS, Peter (ur.). Med izvirnikom in prevodi
14. KRAŠOVEC, Jože. Med krivdo in spravo
15. KRAŠOVEC, Jože, BRATUŠ, Lucijan (ur.). Nagrada, kazni in odpuščanje
16. LÉBOUCHER, Marc, RÉMOND, René. Krščanstvo na zatožni klopi
17. SHANKS, Herschel. Skrivnost in pomen kumranskih rokopisov
18. ŠTUHEC, Ivan. Družbene presoje
19. WITTEK, Gabriele. Jaz - jaz - jaz : pajek v mreži

V zadnjem nadaljevanju se bomo ustavili pri kosezih, ki jih zgodovinarji štejejo med vodilni sloj novonaseljenih Slovanov.

Poglejmo, kaj o njih pravi Bogo Grafenauer, za Milkom Kosom glavna avtoriteta, glede teorije naseljevanja Slovanov v naših krajih. »...Po teh podatkih moremo torej v XV./XVI. stoletju – torej že po večstoletnem počasnem razkrajjanju koseškega – zaslediti v slovenskih deželah okrog 900 kosezov (okrog 500 v ožji Karantaniji, okrog 400 izven nje), naseljenih v skoraj 300 krajih (188 v ožji Karantaniji, 90 izven nje). ...« in še naprej o karakteristikah krajev, kjer so se kosezi naselili pravi: »...Večinoma tudi Koseze stoje na ozemlju, ki so ga zajeli najstarejši slovenski poselitveni tokovi že med VI. in IX. stoletjem.«

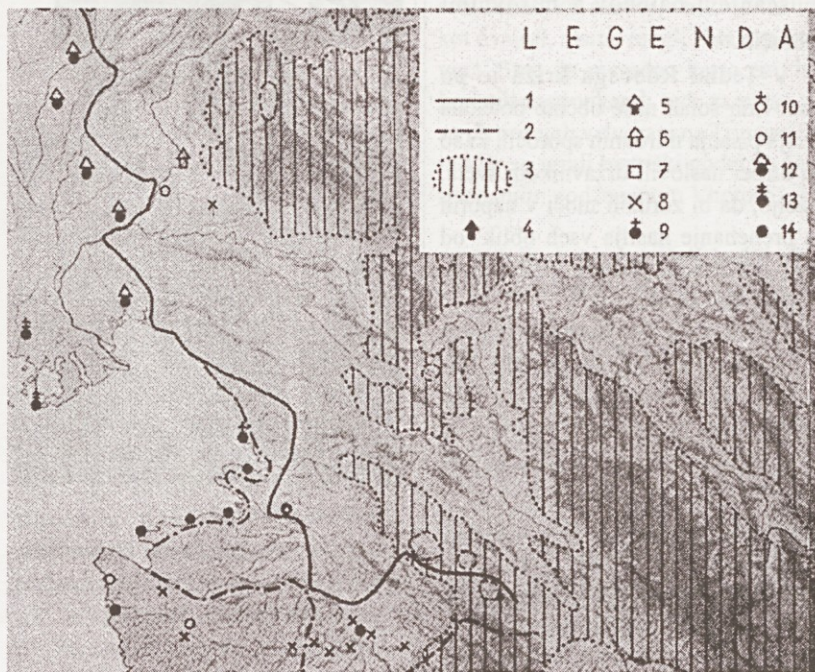
Kaj za naše kraje to pomeni. V mejah nekdanje Istre izven Karantanije ugotavlja kot edino koseško vas naše Koseze (še v zapisih iz začetka XIX. stoletja pisano kot Kasaze). Čeprav v opisu obdobja turških vpadov omenja kot koseško vas še Knežak je zanimivo, da nam ne pove, koliko koseških družin naj bi v teh dveh koseških vaseh pri nas živelo, nekoliko natančnejši je v delu, ko govori o posameznih poselitvah v okolici, ko ugotavlja, da je živelo »...11 koseških (viteških kmetij) v šestih vaseh pri Ilirski Bistrici (Petelinje, Šempeter-Pivka, Zagorje, Nadanje selo, Mala Pristava, Sušica)...« Tudi tu je videti, kako malo pozornosti so uradni zgodovinarji posvečali tem obrobim območjem. Upoštevati moramo, da naši kraji takrat niso bili v okviru kneževine Karantanije, okrog katere se vrti vsa uradna zgodovina Slovenije pri obravnavi obdobja med VI. in XI. stoletjem. Iz zemljevida poseljenosti pa je tudi razvidno, da v naših krajih ni neposrednih dokazov o slovenskih naseljih pred letom 1.000. Če to drži, se zruši tudi teorija o imenih najstarejših krajev pri naseljevanju Slovanov v VI. in VII. stoletju, ki smo jo omenjali v predzadnjem nadaljevanju. Iz Grafenauerjevega zemljevida je v okvirih bizantinskega ozemlja označeno samo poseljevanje v okolici Pična in Buzeta v hrvaški Istri in v okolici Rižane na slovenski strani. Njegov zemljevid kaže veliko neposeljenost v naših krajih, ki so jih naselili šele Čiči in Vlahi v XIV.-XVI. stoletju, kar pa je svoja zgodba za kdaj kasneje.

Preden nadaljujemo s poselitvenimi teorijami in eventualnimi migracijskimi vplivi je prav, da si na kratko ogledamo, kaj naj bi kosezi v obdobju med razpadom Rimskega cesarstva in nastanka Habsburške države predstavljali. Pri ustoličevanju karantanskih knezov jih srečamo kot predstavnike ljudstva, ki so iz svoje srede volili kneza. Zaradi njihove obveze vojaške službe jih srečamo verjetno tudi kot knežjo vojsko. Še dolgo v srednji vek se vleče veljavnost njihovega koseškega sodišča, ki kaže na svobodo v nastopajočem fevdalnem sodnem sistemu. Praviloma so bili lastniki samostojne svobodne kmetije, ki je po razpadu Karantanije šele z izumrtjem koseške družine prešla v fevdalno last frankovskega vladarja. Pravzaprav jih ves čas zasledimo kot svobodne plemiče, včasih pred ministrali (stopnja frankovskega plemstva), včasih za njimi tudi v frankovskih državnih ureditvah, torej kot »svobodno lokalno plemstvo.«

V zanimiva nasprotja prihaja Grafenauer, ko poskuša razložiti od kje

KOSEŠČANI SO JUŽNI SLOVANI !?

ALI SO SLOVENCİ ALPSKI HRVATI?

Zemljevid Temelji Karantanskega razvoja je vzeti iz knjige Boga Grafenauerja: Karantanija in kaže njegov pogled na poselitev našega območja v času do konca XII. stoletja. Zanimivo, da pri nas nima označenega nobenega kraja omenjenega do leta 1.000, niti nobene v bizantinskem času izpričane slovenske naselbine

1. Zahodna meja alpskih Slovanov do okoli 1100, 2. Sprememba etnične meje po 1100, 3. Meja in označba do okrog 1000 nenaseljenega ozemlja, 4. Civitas Carantana (krnski grad), 5. Domneva pragospostva, 6. Do leta 1000 imenovani gradovi, 7. Do leta 1000 imenovani dvori, 8. Pomembnejša slovanska arheološka najdišča, 9. Karantanske cerkve iz 8. stoletja in istrske škofije, 10. Do leta 1000 imenovane cerkve na slovanskih tleh, 11. Do leta 1000 imenovani kraji na slovanskih tleh, 12. Utrdbe langobardskega limesa, 13. Sedež patriarha, 14. Za bizantinsko dobo Istre izpričane naselbine.

ime kosezi in kaj so predstavljali. Najprej nas prepričuje: »...kosezi so bili star in sorazmerno številni slovenske družbe, zlasti v osrednjem delu Karantanije okrog Krnskega gradu.« Nehote se nam ob tej trditvi porodi misel, da imajo mogoče prav »Venetologija«, ko trdijo, da so Slovenci potomci Venetov, v nadaljevanju pa nas poskuša prepričati »...da v ljudskem izročilu Hrvatov iz X. stoletja o naselitvi Hrvatov v VII. stoletju kot ime enega izmed legendarnih voditeljev Hrvatov iz Karpatov k Jadranu (Kosentzes)...« in še naprej ugotavlja: »Ime ni slovenskega izvora. Oblika, v kateri so jo naši predniki sprejeli, se je glasila »kaseng'« ali »koseng'« kajti le iz takšne oblike so mogle nastati po razvoju slovenskih narečij različne narečne oblike »kosez, kasez, kazaz«. O podlagah te tuje so postavili jezikoslovci različne domneve in vprašanje do danes ni rešeno; vendar je v zadnjem času najbolj v ospredju razlaga, da gre za prevzem oblikovno in vsebinsko sorodnega starobalkanskega imena »kosingas« (s pomenom »glavar«); ker pa je izraz omejen le na zahodni del Južnih Slovanov, pa je verjetnejša domneva, da so si ga izposodili šele v dobi poseljevanja, kakor druga, da spada izposojilo že v praslavansko dobo za Karpati....«

Od teh Grafenauerjevih ugotovitev pa ni daleč do »južnoslovenske« teorije poselitve, oziroma ekstrema, ki ga predstavljajo teorije Ljudevita Hauptmanna iz časa ustanovitve Jugoslavije po prvi svetovni vojni. Človek se resno vpraša, zakaj Hrvati, ko so se naselili ob Jadranskem morju in v letu 560 poskušali preko Jadrana priti v Italijo a so jih rimski vladarji vrnil in prihajajo v naše kraje enako kot vrsta ljudstev pred njimi, ne nadaljujejo prodora v Italijo, ampak obvezno zavijajo v levo v Istro in tu končajo svoj vdor v bizantinsko in kasneje frankovsko državo. Jih res ni nikoli zamikalo

naseljevanje proti Italiji preko naših krajev ali kot predpostavljata Hauptmann celo na Koroško v jedro Karantanske države. Čeprav uradna teorija o naselitvi Slovanov v Karantanijo dopušča posamezne hrvaške kolonije tudi v centralnem delu Karantanije pa v celoti zavrača Hauptmannovo teorijo o slovenskih »krotkih prednikih-sužnjih« nad katerimi so se menjavali le njihovi gospodarji – Obri, Hrvati, Nemci.

Ljudmil Hauptmann se je pri graditvi hrvatske teorije oprl na štiri poglavitne podlage:

-na že omenjeno ljudsko izročilo o vodjih Hrvatov, kjer so med drugim poosebljeni Hrvat in Kosentz (osebna imena, ki predstavljajo plemena)

-karantanska krajevna imena, ki dokazujejo, da se je del Hrvatov iz plemena Kosezi naselil tudi v Karantaniji

-predpostavko, da med plemstvom in hlapi tako v starohrvatski družbi v Dalmaciji kot v staroslovenski družbi v Karantaniji ni bilo svobodnjakov kot posebne skupine

-da kosezi ustvarjajo s svojim osebnim položajem in po značaju svoje posesti »vtis enotnega nekdanj gospodujočega sloja.«

V času utrjevanja skupne Jugoslovanske države je ta teorija pridobila kar nekaj pristašev, saj je med drugim tudi podpirala logiko združevanja v novi državi. Hauptmann je v vrsti svojih razprav dokazoval, da je prineslo ime s seboj pleme Kosezov, ki da so se ob enem z Hrvati doselili v prvi polovici VII. stoletja iz Zakarpat na jug. Z njegovimi rezultati je deloma soglašal večji del naših znanstvenikov, ki so se ukvarjali s temi problemi, ostro pa jim je nasprotoval Mal. Tudi Grafenauer ugotavlja, »...da imamo tudi danes premalo virov na razpolago, da bi mogli kar zavreči ta del Hauptmannovih rezultatov.« in čeprav ugotavlja, »...da nekateri momenti podpirajo domnevo, da so prišli Hrvati v Karantanijo že v prvem naselitvenem

valu...«, takoj poskuša to teorijo zavreči, češ da nimamo dovolj dokazov za to povezavo. Pri iskanju protidokazov se zateče k Ildegisu, zadnjemu nam znanemu članu langobardske dinastije iz rodu Lithingov, ki se je s skupino Langobardov v času langobardskega kralja Audoina iz rodu Gausingov zatekel k Slovanom. In ravno iz tega rodovnega imena Gausing razlaga Ramouš izvor imena kosez preko »kasegú«. Slovenska beseda »kasegú« naj bi postala izraz za družbeno plast, ki so jo Slovani spoznali kot vodilno in jo prenesli v svoj družbeni ustroj.

Tudi nekateri drugi hrvaški zgodovinarji iz časa med obema vojnama podpirajo teorijo o vodilni vlogi Hrvatov (enačena s Kosezi) v Karantaniji. Zaradi položaja župe Hrvati na Gosposvetskem polju je recimo po Šišičevem mnenju »veoma verjetno, da je prva politička slovenska organizacija djelo tamošnjih Hrvatov«. Ob istem času je razširil poznavanje neposrednih sledov Hrvatov na Štajerskem in Koroškem tudi J. Kelemina. Čeprav je najkompetentnejši slovenist Fran Ramouš tudi pristajal ne le na kolonizacijo Hrvatov v slovenskih deželah, pač pa tudi na Hauptmannovo mnenje o njeni obliki in vplivu na oblikovanje kneževine Karantanije in njene družbe vseeno mnenja, da so izjema »...imena Dudlebi, Hrvati in Kasezi«, ker »je njihova struktura popolnoma drugačna, da je zaradi nje več kot upravičena domneva, da ta imena sploh niso slovenska.« In na koncu o tem kakšna je povezava Hrvatov in Kosezov po naseljih. Tako kot dokazuje Hauptmann to povezavo, dokazuje

Baltazar Hacquet je v svoji knjigi Veneti-Iliri-Slovani prikazal fizionomijo teh ljudstev. Se domačini prepoznajo v kateri od teh, ali smo le mešanica vseh treh?

Grafenauer, da je ni. Na žalost pa ne en ne drugi ne uporabljata pri naštevanju teh argumentov naših Kosez ali hrvaške naselbine v njeni bližini.

In kaj zaključuje Grafenauer: »Danes obstajata samo dve zanesljivi opori za ta raziskovanja: tri različne oblike »kosez, kasez, kazaz« predstavljajo rezultat različnega dialektičnega razvoja iz skupne osnove »kaseg« (F. Ramouš); ta izraz je nedvomno v zvezi z imenom enega od eponimov hrvaških vodij v ljudski tradiciji o naselitvi Hrvatov, ki je ohranjena pri Konstantinu Porfirogenetu (Oštir), kar potrjujejo tudi sledovi imena v Liki (Hauptmann). Glede tretje opore za etimološko sklepanje – geografske razširjenosti teh imen – pa ne obstoja več soglasje.«

Na osnovi vseh dosedanjih navedb in teorij je torej zelo težko opredeliti čas nastanka naših Kosez, pa tudi Knežaka kot koseške vasi in njihove vloge v razvoju karantanske države, saj so ti kraji ves čas bili izven Karantanije, vsi

zgodovinarji jih obravnavajo le kot izjemo v Istri. Ocene poseljenosti vasi nikoli ne omenjajo pred letom 1.000, pa tudi zgodovinske študije o razvoju krščanstva v Oglejski patriarhiji nam ne dajejo nikakršne osnove za oceno kakršnekoli cerkvene ustanove v teh krajih do začetkov XIII. stoletja. So bila ta območja tedaj neposeljena ali poseljena samo s staroselci neverniki, ali že delno poseljena s Slovenci-pogani, tega pravzaprav ni mogoče zaključiti.

Pravzaprav se moram pri zaključku te serije vrniti na prvi sestavek, v katerem smo govorili o prebivalcih Japodije, kot jih je krajevno opredeljeval Hacquet v svoji knjigi Veneti-Iliri-Slovani. Vsaj za obravnavano obdobje in naše konkretno območje bi verjetno veljala ocena, da so bili prebivalci naših krajev mešanica vseh treh skupin, ob dejstvu, da je v vsakem obdobju prevladoval del mlajšega svežjšega ljudstva, ki pa se je moral pomešati s staroselci in zato tudi kraji, ki so bili na robu nekaterih zahodnih civilizacij nikoli niso postali center interesa ne posvetnih ne cerkvenih oblasti. Predvsem pri slednjih ugotavljamo, da nam v fazi pokristjanjevanja Slovanov niso zapustili nobenega samostana, staroslovenske cerkve ali sedeža kake škofije. Verjetno je bila to posledica organizacije cerkve v Oglejski patriarhiji, ali posledica dohodkovno nezanimivih posesti, ali pa odmaknjenosti od novih transportnih poti, ki so naše kraje obšle. In kako so vplivale migracije in prehodi različnih ljudstev preko naših krajev. Verjetno bi to najlažje opredelili, če bi lahko združili karakteristike posameznih predhodnikov in si kot na priloženi sliki izbrali karakteristike posameznega predstavnika po želji in jih prepletli.

Z današnjim sestavkom zaključujemo serijo migracij in preseljevanj v naših krajih, saj »poselitvi« tega območja s Slovani sledi obdobje »miru«, obdobje, ko so ti kraji životali na robu Oglejskega patriarhata, Beneške države, Istrske marke ali Goriških grofov vse do XV. stoletja, ko so s prevzemom teh območij s strani Habsburžanov pristali nekje na jugozahodni meji novo nastajajoče državne tvorbe, v krajih, kjer so veliko zmanjšanje števila prebivalstva povzročile bolezni, predvsem kuga in kasneje turški vpadi in postavile osnovo za prvo obsežnejše priseljevanje južnoslovenskih prebivalcev od morlakov do uskokov, od Črnogorcev in Bosancev do Srbov in Hrvatov. XV-XII stoletje je obdobje, ko so se prebivalci naših krajev in vasi močno premešali, obdobje ko so se v naše vasi priselili Baše, Hrvatini, Mavri in Mavriči, Skoki, Smajle in Turki, torej priimki izpeljani iz turških ali drugačnih karakteristnih lastnosti, ali Dujmoviči, Frankoviči, Ujčiči ali Vičiči, in drugi priimki izpeljani iz plemenskih imen predvsem črnogorskih in hrvaških plemenskih skupnosti. To je pa druga tema, ki se ji bomo posvetili mogoče konec leta.

Ker je našo serijo spremljalo kar nekaj poznavalcev te tematike in so nam nekateri obljubili tudi svoj pogled na poselitev, migracij in dogajanja pri nas v času med tretjim stoletjem pred našim štetjem in prvim tisočletjem našega štetja, vabimo tudi ostale bralce, da to našo serijo dopolnijo ali popravijo v tistih delih, za katere menijo, da ni točna.

Jožef Šlenc

KRČNE ŽILE IN GOLENJA RAZJEDA

Bolezni srca in ožilja so danes po vsem zahodnem svetu na prvem mestu. Največkrat se govori o boleznih srca in ožilja nasploh, čeprav lahko znotraj tega pojma najdemo sila različne bolezni s povsem različnim potekom. Ena izmed takih je bolezen ven spodnjih udov ali t.i. krčne žile oz varice. V več kot 90 odstotkih se le te pojavljajo na nogah.

Bolnik, ki ima težave z venami na nogah, po pogostosti največkrat našteva naslednje težave: težke noge, otekanje, napetost, nočne krče, pekočo bolečino ali pojav venske razjede. Opisane težave se še povečajo pri dolgotrajnem sedenju ali stanju ali pri zadrževanju na vročih mestih.

Subjektivne težave zaradi primarnih krčnih žil so redkokdaj tolikšne, da bi bolniki zaradi njih iskali zdravljenje. Pogosteje obiščejo zdravnika, ker jih moti videz, zdravstveno bolj osveščeni pa tudi zato, ker se zavedajo možnih zapletov in kasnejših nevarnosti.

Običajni začetni znak krčnih žil je utrujenost v nogah, ki jo stopnjujejo različni dejavniki (vročina v vseh oblikah - npr. vroče kopeli, pregreti prostori, sončenje; dolgotrajnejša mišična dejavnost - npr. delo v pasivnih položajih; nosečnost; ortopedske spremembe na nogah, predvsem ploska stopala; hormonski vplivi - zlasti pred menstruacijo ali med jemanjem kontracepcijskih tablet). Gre za bolezensko razširjene podkožne vene, ki jih zlahka opazimo pod kožo. Lahko so zelo majhne, lahko pa se združijo v pravo mrežo. Včasih so spremembe tako obsežne, da najdemo pod kožo prave mehove. Sledi otekanje, ki je sprva prehodno, ker noge med mirovanjem (npr. čez noč) splahnijo, kasneje pa se stopnjuje. Številni bolniki navajajo neprijetne krče, bolečine, mravljinčenje in druge težave. Subjektivna občutja niso vedno v sorazmerju z izrazitostjo bolezni. Oteklini se kaj kmalu pridružijo vijoličaste lise ter vnetje kože.

Če takšno stanje traja dalj časa, koža in podkožje tako prizadene, da se spremenita in začneta odmirati. V takšnih okoliščinah že neznatna poškodba (udarec, odrgnina, pritisk) povzroči nastanek večje ali manjše rane, ki jo imenujemo venska golenja razjeda.

GOLENJA RAZJEDA

Opisala sem, kako se razvije golenja razjeda. Možnih vzrokov za njen nastanek je sicer več, a približno v 85% je posledica venskih motenj. Pojavi se nenadoma, razvija se hitro in lahko zajame celotno vneto območje. Navadno ni globoka, a je zaradi zastoja vlažna in se oblino rosi. Spremljajo jo zmerne bolečine, srbenje in napetost. Če odpravimo

osnovni vzrok - venski zastoj - se dobro celi.

Dejavniki tveganja

Vzroki za nastanek krčnih žil so prepleteni in po pomembnosti razdeljeni takole:

-Dedna obremenjenost (v družinah, kjer so imeli krčne žile starši, je verjetnost, da jih bodo imeli tudi otroci, velika).

- Starost (s starostjo število obolenih narašča)

-Spol (ženske obolevajo pogosteje)

-Nosečnost (pogosto se krčne žile pojavljajo v nosečnosti)

-Pretirana telesna teža (ni neposreden vzrok, lahko pa poslabša že obstoječe stanje).

Preprečevanje krčnih žil

Na podedovano nagnjenost kot osnovni vzrok primarnih krčnih žil žal ne moremo vplivati. Veliko pa lahko dosežemo s sekundarno preventivo. Zanj bi morali poskrbeti vsi, ki imajo kakršne koli znake krčnih žil, in celo ljudje, katerih starši so imeli takšne težave, čeprav sami nimajo nobenih sprememb.

Temeljni preventivni ukrep je zunanja kompresija, s katero preprečujemo ali zmanjšujemo venski zastoj. Izvajamo jo z elastičnimi povoji ali z medicinskimi nogavicami. Obolela okončina mora biti zajeta v celoti in stiskanje dovolj čvrsto in enakomerno, ne preohlapno in niti ne pretesno. Bolnik se mora povijanja z elastičnim povojem naučiti pod strokovnim nadzorom, saj mora pri vsakem povijanju doseči učinkovito stopnjo kompresije.

Gibanje in šport: veliko gibanja in redno ukvarjanje s primernim športom (hoja, ples, plavanje, gimnastika..) je eden izmed pomembnejših ukrepov pri preprečevanju nastanka krčnih žil. Dolgotrajno sedenje na stolu povzroča zastoj venske krvi v nogah. Kadarkoli je le mogoče dvignite noge na drug stol. Tako močno pospešite venski odtok iz nog in noge prijetno razbremenite. Vsem ljudem, ki so prisiljeni veliko stati ali sedeti in se med delom ne morejo dovolj gibati, bodo koristile kompresijske nogavice nižjih stopenj.

Mraz in toplota: na razvoj krčnih žil neugodno vplivajo vse oblike vročine, zato se je treba izogibati. Odreči se je treba kopanju v vroči vodi, pregrevanju s termoforji, sončenju ipd. Koristijo hladni obkladki ali tuširanje nog s hladno vodo. Veliko si škodujemo tudi z neprimerno obutvijo (prenizke pete, gumijasti škornji, preozki čevlji).

Ženskam, ki nagnjene h krčnim žilam pa priporočam preventivne ukrepe že med nosečnostjo.

Kateri preventivni ukrepi so za posameznika najprimernejši, bo ugotovil vsak zase s pomočjo svojega zdravnika.

Lep pozdrav do prihodnjic
Urš Bojana

BALONI ZA MIR

Ob zaključku Tedna Rdečega križa, 15.maja, je OZRK Ilirska Bistrica pripravil krajšo manifestacijo s spuščanjem balonov z mirovnimi sporočili.

V Tednu Rdečega križa je po Osnovnih šolah naše občine potekala akcija pisanja mirovnih sporočil, ki so jih otroci naslovili državnikom sveta, z željo, da bi združili moči v naporih za prenehanje nasilja vseh oblik: od vojn, nasilja na cestah, v družinah, izkoriščanja otrok.

Otroci so se zelo čustveno odzvali in nas zasuli z množico sporočil. Ena so bila zelo čustveno obarvana, spet druga kratka in zahtevna, pa tretja, ki so tudi odsevala razmišljanja nas odraslih. Vsa pa so bila napisana z resnično željo, da bi imeli otroci moč vplivanja in bi svet priredili po svoji meri za vse otroke sveta: miru, hrane, toplega doma in prijaznega mirnega otroštva, brez sovraštva, razlikovanja po barvi kože, verski pripadnosti ali političnem prepričanju.

»Čisto vsak dan nekateri bežijo pred zlobnostjo, ki jo okrog in okrog sejejo premnogi. Zakaj si ne pomagamo? Zakaj pustimo, da je ogroženo tisto, kar je najbolj pomembno- človeško življenje? Verjetno nas zelo veliko živi v miru, še več pa jih trepeta za svoja življenja. Pomagajmo tistim potrebnim pomoči! Posijmo v njihova življenja z žarkom toplote, sreče in ljubezni. Naj bo vsak nov dan novo upanje za nesrečne.

Pomagaj in postani srečen tudi ti.«
(Petra)

Mirovna sporočila

»Ozri se okrog sebe in pomagaj ljudem, ki so tvoje pomoči potrebni. Naj bodo srečni tudi oni, tako kot ti.«
(Maja)

»Konec z vojnami, lačne nasititi, žejne napiti, brezdomcem dom dati....
Politiki, zberite se skupaj in se pogovorite o vsem, kar sem napisal.
(Miha)

»Mi bi hoteli, da ni več vojne. In, da se orožje vrže v muzej.«
(Sandi)

»Želim, da bi sonce sijalovsem otrokom sveta:črnim, belim, debelim ali suhim, bigatim ali

revnim...potrudimo se in pomagajmo.«
(Mateja)

To je le nekaj misli, ki so jih otroci napisali v želji, da bi njihove ideje postale resničnost.

V sredo popoldan je bilo pred trgovskim centrom Mikoza zelo živahno. Zbralo se je veliko otrok, ki so pisali sporočila, da jih tudi posprejmo v svet. Na krajši slovesnosti so prebrali odlomke iz knjige Spomini na Solferino, kjer pisatelj in kasnejši ustanovitelj Rdečega križa Henry Dunant opisuje grozote trpljenja brezštevilnih vojakov, ki so brez pomoči obležali na bojnem polju. Iz tega strahovitega trpljenja neznanih vojakov se je piscu porodila ideja o ustanovitvi organizacije, ki bo lahko učinkovito pomagala ranjencem. Rodil se je Rdeči križ kot univerzalna organizacija za pomoč ranjencem in drugim ljudem, tako v vojnah in v miru.

Dopoldan je bilo delavno na vrtu za Domom upokojencev, kjer je skupina otrok in aktivistk RK pridno polnila balone, vezala in pripenjala nanje sporočila, da so pripravljene počakati na svoj polet k miru.Ob zaključku slovesnosti je

200 balonov poneslo ta drobna sporočila v svet. Upamo, da bo vsaj katero prišlo v prave roke in na pravi naslov.

Izbirno sporočil pa pripravljamo v posebno poslanico miru, ki jo bo delegacija otrok predala našemu poslancu državnega zbora g. Vojku Čeligoju.
RK Il.Bistrica

OBČINSKI KVIZ »ALKOHOL?«

15.maja je bilo v Domu upokojencev na Bazoviški ulici zelo živahno. Na dvorišču je skupina otrok in aktivistk pripravljala balone za slavnostni polet k miru.

V sejni dvorani pa se je odvijal Občinski kviz o alkoholizmu. To je bil zaključek dvomesečnih aktivnosti Referata za zdravstveno vzgojo pri ZD in Rdečega križa po osnovnih šolah. V 7.razredih smo se pogovarjali o problematiki zasvojenosti z alkoholom, gledali film, risali, ustvarjali v delavnici.

Svoje znanje so preizkusile izbrane trojke učencev. Sodelovalo je 7 ekip iz OŠ Dragotin Kette, Anton Žnideršič, Jelšane in Knežak.

V napetem in zelo izenačenem soočenju so se ekipe pomerile v znanju o tej pereči problematiki. Zmagovalci so bili vsi, ki so nastopali. Žal pa je sreča opoteča in je tudi tukaj krojila usodo.

Po napetem boju v dopolnilnih krogih smo dobili zmagovalne ekipe in sicer:

1.mesto: 7.a OŠ Antona Žnideršiča, ki so ga zastopali:

Martin Dekleva, Petra Sušan in Marko Ličan

2.mesto: 7.r. OŠ Knežak v sestavi: Nejc Česnik,Andreja Keš in Jure Šajn

3.mesto: 7.a OŠ D.Kette v sestavi: Mateja Kaluža,Nuša Novak in Ines Novak

Zasluzena priznanja in spominsko darilo so prejeli vsi nastopajoči, zmagovalci na prvih treh mestih pa tudi medalje.

Mentorji in organizatorji smo ocenili, da je kviz uspel, da ga bomo ponovili tudi v prihodnjem šolskem letu.Le termin bomo predstavili v primernejši čas, v november mesec, ki ga že tako zaznamujejo aktivnosti za prevencijo zasvojenosti.

RK Il.Bistrica

PRIMORSKI OGLASNIK

Brezplačni mali oglasi vsak petek

ČEVljarska 17 - KOPER CENTER
TEL/FAX: 05/626-11-66
E-MAIL: info@primorski-oglasnik.com
WWW.PRIMORSKI-OGLASNIK.COM

URNIK:
VSAK DAN 8⁰⁰ - 17⁰⁰
SOBOTA 9.00 - 12.00
NEDELJA IN PRAZNIKI ZAPRTO

ODSLEJ LAHKO VAŠE MALE OGLASE
ODDATE OSEBNO V NAŠI
NOVI POSLOVALNICI
V ČEVljarski ulici št. 17 - KOPER CENTER

9. mednarodni
obratno-podjetniški sejem
PRIMORSKI SEJEM
Koper - dvorana Bonifika
30.5.-2.6.2002

PRIMORSKI SEJEM d.o.o.
Čevljarska 17, pp 721, 6001 Koper
Tel/fax: 05/626 02 16
e-mail: info@primorski-sejem.si
http://www.primorski-sejem.si

La
vaše
udobje
Plama-pur

Brezskrbna otroška leta, čeprav preživeta v siromaštvu so minila. Počitnice, ki jih takrat otroci razen redkih izjem nismo preživljali na morju, temveč doma, mnogi tudi na poljskih delih. Privilegij biti na letovanju na morju so takrat imeli redki premožnejši in tisti, ki so po raznih kriterijih, tudi političnih končali v tako zvanih »kolonijah«.

Po uspešno končani nižji gimnaziji se je bilo treba odločiti kam naprej. Eni so že razmišljali o zaposlitvi, če se je takšna možnost pokazala, drugi o nadaljnjem šolanju. Možnosti sicer ni bilo veliko. Če so podjetja jemala vajence, takrat večinoma lesarskih ali kovinarskih strok, se je marsikdo odločil za to možnost.

Poseben problem so bile srednje šole, večinoma vse oddaljene od Ilirske Bistrice in sicer v Postojni srednja gozdarska šola ter gimnazija, dočim so ostale šole bile v Ljubljani. V ljubljanske tehniške šole se je vpisalo zelo malo dijakov, predvsem zaradi tega, ker starši za šolanje v Ljubljani niso imeli denarja. Ostala je še možnost vpisa na srednje šole v Reko, ker je obstajala možnost potovanja z vlakom.

In tako se nas je kar velika skupina vpisala v tehniške srednje šole na Reko. Bilo nas je za en cel potniški vagon ali tovorni, ko je zmanjkalo potniških. Prva leta to vsakodnevno potovanje sploh ni bilo lahko, še manj pa prijetno kljub temu, da je bila družba na vlaku vedno vesela in pripravljena za šalo. Vstajati sem moral pred četrto uro zjutraj, teči na železniško postajo na takozvani delavski vlak, ki je odhajal proti Reki ob petih zjutraj. Za malico sem s sabo vzel sendvič, zložen iz dveh rezin črnega ali koruznega kruha in jajcem (fritajo) v sredi. Tak sendvič je zadostoval za dvanajst ur, ker je toliko časa trajala odsotnost.

So pa takratni bratje Hrvati imeli za Reko šolski vlak, ki je vozil samo do njihove zadnje postaje Šapjane. Zorkota Šajna smo angažirali, da napiše prošnjo na Jugoslovanske železnice, če bi nam podaljšali šolski vlak do Ilirske Bistrice. In uspelo je. Tretji in četrti letnik sem se vozil s tem šolskim vlakom pa je bila odsotnost za cele tri ure krajša. Je pa Zorko za kazen ali zasluge postal štipendist Jugoslovanskih železnic in če se ne motim so ga štipendirali tudi na univerzi.

Iz Ilirske Bistrice smo bili v mojem letniku in razredu kar trije sošolci iz nižje gimnazije, moja malenkost, Marjo ter Lojze. Razred na ogromni tehniški šoli v nekdanji kot so jo imenovali stari Rečani, Via Trieste, je bil kot se je takrat reklo prava družina »bratstva i jedinstva«.

Poleg treh Slovencev in seveda domačinov Hrvatov si v njem našel kar nekaj Srbov, enega črnogorca in po priimkih sodeč tudi potomce Madžarov, Nemcev in Italijanov. O neki etnični in verski nestrpnosti, ki se je mnogo pozneje sprevrgla v pravcato morijo takrat nismo vedeli in tudi nismo smeli vedeti ničesar. Spominjam pa se, da je

SREDNJA ŠOLA

včasih padla v jezi beseda Ustaša ali Četnik, vendar moram priznati, da globlji pomen tega nisem zaznal.

Po končani maturi smo se redno srečevali vsakih pet let. Vzdušje na teh srečanjih je bilo zmeraj enkratno končalo pa se je v jutranjih urah s prisrčnim slovesom in željo, da se čez pet let zopet vidimo. Leta 1990 pa ni bilo več tako kot na prejšnjih srečanjih. Nenadoma so Hrvati začeli peti neke čudne pesmi s katerimi niso bili vsi soglasni. Nastal je splošen prepir pa smo trije Slovenci preprosto izginili predno se je zabava končala. Leta 1995 smo srečanje izpustili, smo se pa zato dobili za 40. – obletnico mature leta 2000 in vzdušje je bilo ob vidni strpnosti spet nekdanje. Prisotnih je bilo tudi nekaj seveda hudo priletnih profesorjev.

Vrnimo se ponovno na družčino, ki je vsak dan potovala z vlakom. To je bila zares enkratna družba. Dveurna vsakodnevna vožnja z vlakom je minevala ob zafrkanciji, šalah, petju, brenkanju na kitaro in tudi igranju kart posebno pokra. Ker denarja seveda nismo imeli, smo igrali za vžigalice. Tu

je bil posebno spreten Mitja, ki nas je kljub pregovorni počasnosti in morda tudi zaradi tega vsakokrat obral. Omenil sem denar. Vsi skupaj, a bilo nas je več kot dvajset, nismo mogli zbrati za liter vina. Smo pa mesečno karto za vlak koristili med vikendi tudi za plese, ki so jih prirajali v dvorani na Trinajstičih in kjer so igrali bistriški godci na čelu z sedanjim podžupanom Vitotom.

Z Lojzetom sva začela kaditi a kaj ko nisva premogla dinarjev več kot za 3 – 5 cigaret, ki sva si jih bratski razdelila. Blizu železniške postaje v Reki je bil mlečna resatvrcija Slavica, ki še danes stoji. Gurman Lojze a tak je še danes je cedil slinice, ko je opazoval vetrino z sladkarijami. Nekoč sem mimogrede omenil, da imam nekaj dinarjev in da bi si lahko kupila in popila burek. Za to dobroto sva prvič slišala nisva pa vedela, da se burek je z roko in ne pije. Smeha ni bilo ne konca ne kraja.

Doživljajev podobnih temu je bilo mnogo vendar tu ni dovolj prostora, da bi jih vse opisal. Važnejše od vsega je, da smo v težavah in večinoma dobre volje, kot se za brezskrbne mlade ljudi šolo končali. Jeseni je šel vsak po svoje, nekateri delati, nekateri na študij, nekateri pa v znamenito JLA.

Danilo Pugelj

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica.
Cena izvida je 250,00SIT.

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:

Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh

Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Celigoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic, Ksenija Montani, Danilo Pugelj, Jožko Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger in Heda Vidmar.

Strokovni sodelavec: Bojan Oblak

Tehnični urednik: Raymond Fabijanić

Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik

Oblikovanje - Romeo Volk

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
Javno glasilo Snežnik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

Iva Dujmovič s.p.

Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK

PONEDELJEK - PETEK

9-17

KOSILO 12-12³⁰

SOBOTA - NEDELJA - PRAZNIKI
ZAPRTO

GOSTILNA S PRENOČIŠČI

POTOK

Emma Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657

**MALICE
IN KOSILA
UGODNO**

plastochem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

PRO-TOM d.o.o.

Vilharjeva 51, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-420, GSM: 041/671-158

- * RAČUNALNIŠKI PROGRAMI ZA PODJETJA
IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNOVODSTVA ZA PODJETJA
IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNALNIŠKA OPREMA NA 12 MESECEV - TOM +0%

PIVOVARNA IN GOSTILNA

Dolenje 2 SLOVENIJA
Tel.: 05/788 50 29

TIM MIT d.o.o.

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNIJENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PRIBIJANJE KANALIZACIJ

Johnny
BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71-00-780
fax: 05/71-00-781

- * PRODAJA VOZIL SEAT
- * TRGOVINA Z AVTODELI
IN DODATNO OPREMO
- * KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- * MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- * PREPISI VOZIL

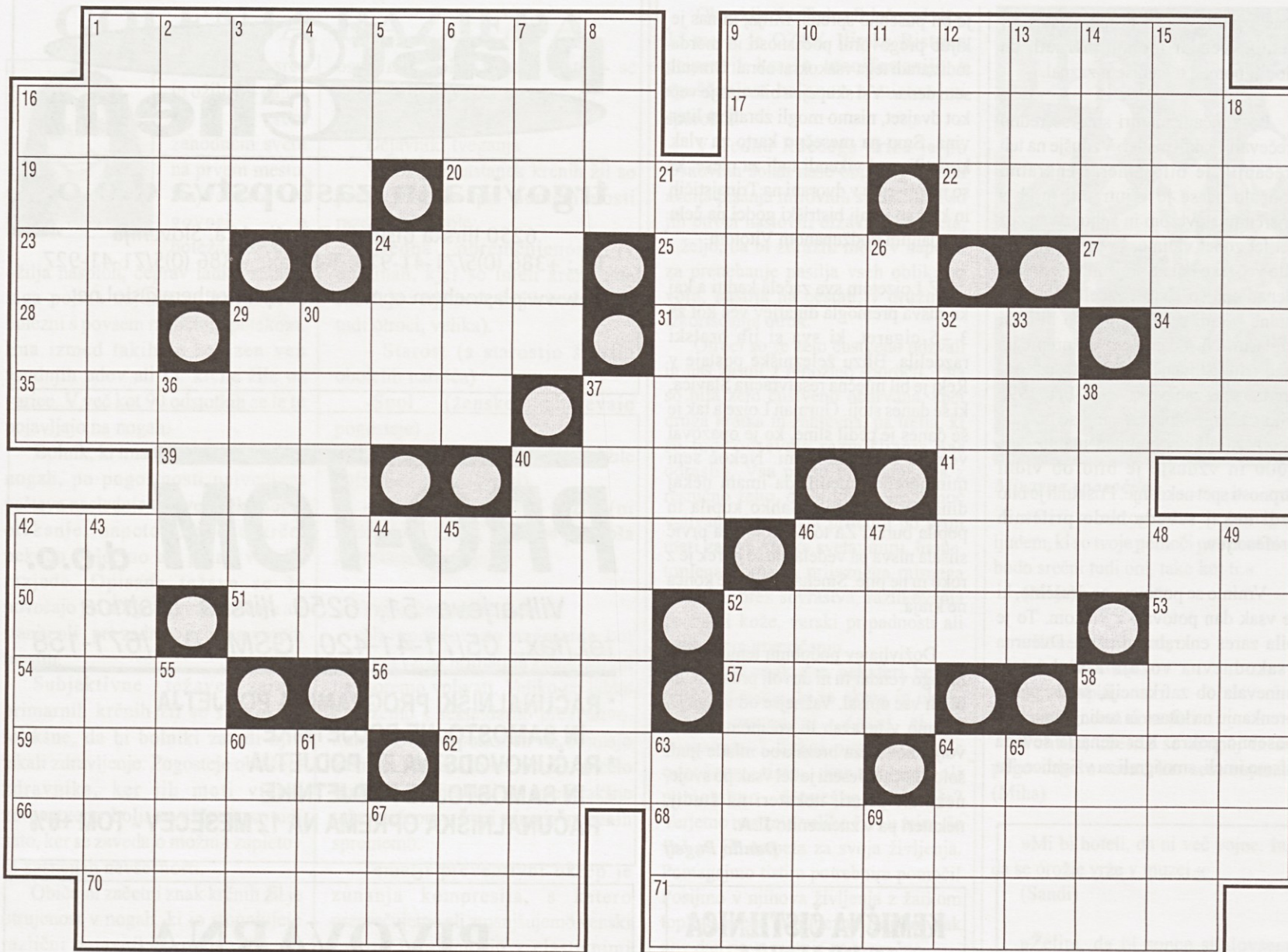
CDROM IN VIEOKASETE - NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

1. SKAZA, Jožef. Slopis
2. STROMAJER, Aleksandra, ČURIN, Aljaž. "Hallo, wer spricht da?"
VIDEOKASETE
1. Born romantic = Rojeni romantiki.
2. Crazy beautiful = Noro lepa
3. HONGO, Akiyoshi. Digimon: the movie.
4. LOFTING, Hugh. Dr. Dolittle 2.

5. Easter in Bunnyland. Velika noč v Zajčji deželi.
6. Ghosts of Mars = Duhovi z Marsa.
7. Jesenska zgodba in zimska zgodba, (Trnovo robidovje). Ljubljana: Fun,
8. Jožefov pisani plašč.
9. Jumanji = Jumanji.
10. Moulin Rouge.
11. O'brother where art thou? = Kdo je

- tu nor
12. Planet of the apes = Planet opic.
13. Pomladna zgodba in poletna zgodba, (Trnovo robidovje).
14. Silent night : the story of the first Christmas = Tiha noč : zgodba o prvem božiču
15. The tailor of Panama = Krojač iz Paname.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. priprava za pripenjanje perila, 9. trigonometrijska funkcija, 16. sestav več aparatov, 17. ruski gledališki igralec (Sergej), 19. izdelovalec okrasnih kovinskih izdelkov, 20. organizem, ki potrebuje kisik za življenje, 22. nigerijska atletinja (Angela), 23. enotni vektor v matematiki, 24. češka pritrtilnica, 25. Krleževa drama, 27. debela palica, 28. konec polotoka, 29. češki teniški igralec (Ivan), 31. sluzničasto tkivo ob zobeh, 34. začetnici češkega pesnika Erbena, 35. moka iz gomolja manioka, 37. pasja trakulja, 39. pritok reke Inn, 40. prevozno sredstvo, 41. osebni zaimek, 42. prisotnost angleščine v drugem jeziku, 46. najmanjša upravna enota viteškega reda, 50. solmizacijski zlog, 51. strokovnjak za vina, 52. pokrajina v Franciji, 53. površinska mera, 54. nemški dirigent (Werner), 56. voz s plohom, 57. nadav, 58. švedsko ime, 59. ime avstrijskega politika Mocka, 62. luka v Alžiru, 64. mesto v Istri na Hrvaškem, 66. slavna plesalka

italijanskega porekla (Maria, 1804-1884), 68. izpuščaj na koži, 70. slovenski arheolog (Božidar), 71. provinca in mesto v Kostariki.

NAVPIČNO:

1. glavno mesto grške dežele Lakonije, 2. dika, 3. rimska boginja jeze, 4. dvojica, 5. arabski žrebec, 6. glavno mesto Angole, 7. potomec Špancev v južni Ameriki, 8. orel v germanski mitologiji, 9. češki dirigent (Rafael), 10. visoka planota v Somaliji, 11. kemični simbol za element stroncij, 12. ime sovjetske igralke Savine, 13. egipčanska boginja neba, 14. slovenski politik (Igor), 15. obolenje zaradi podganjega ugriza, 16. delež družabnika, 18. slovanski bog živine in pašnikov, 21. mesto v severovzhodni Angliji, 26. ognjenik na Japonskem, 29. mesto v severni Franciji, 30. rdeče barvilo iz katrana za barvanje tkanin, 32. zimbabvijski državnik (Joshua), 33. Beotijec, 36. jadranski otok, 37. izbrano oblečen moški, 38. mongolski vladar, 40. kdor je komu za vzor, 42. zaveznik

(lat.), 43. poudarek, 44. rt pri Bostonu, 45. ime romunske pevke Cotrubas, 46. indijska zvezna država, 47. hvalnica, 48. rimska provinca na območju Donave, 49. puljska znamenitost, 52. mesto v Abesiniji, 55. vinorodni grič nad Veliko Nedeljo, 58. zatočišče, 60.

jezik Bantu črncev, 61. mivka, 63. japonska nabiralka biserov, 64. mesto v Franciji v Pirenejih, 65. švedsko smučarsko središče, 67. kratica za osnovno šolo, 69. začetnici slovenskega pripovednika in publicista Jana.

Dimitrij Grlj

NAGRADO,
VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU,
za aprilsko križanko prejme:

VESNA KALC
Trpčane 40, 6250 ILIRSKA BISTRICA

ČESTITAMO SREČNI NAGRAJENKI IN JI ŽELIMO "DOBER TEK".

Mali oglasi

Prodam eno polovico sadovnjaka-vrt v Trnovem. Skupna izmera cca 1800 m². Interesenti naj se oglasijo na telefon: 05 7100860 ali 05 7100861.

V Ilirski Bistrici ugodno prodamo adaptirano 3-sobno stanovanje, 55 m² v podprtiljiču bloka na Župančičevi ulici; Informacije na tel.: 041/329-475

Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici od 50 - 70 m² v Prešernovi, Župančičevi, Gregorčičevi ulici ali na Vojkovem drevoredu. Ponudbe na tel.: 041/ 345 -753.

Prodamo dvosobno stanovanje cca. 60 m². Ponudbe na telefon: 00492331330500 ali v uredništvo Snežnika.

V Vrbi pri Ilirski Bistrici prodam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti

3.035 m² in 1.600 m².
Telefon 041/449 688.

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, PRODAM starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča. Informacije na tel. 05/ 71 41 842 aLi 05/ 71 45 129

IŠČEM kupca za polovico vikenda na Sviščakih. Ponudbe na tel: 041 52 89 79

NUDIM INŠTRUKCIJE IZ PREDMETOV MATEMATIKA IN FIZIKA ZA OSNOVNO TER 1. IN 2.

REŠITEV
MAJSKE
KRIŽANKE

nam pošljite do
20. junija 2002,
na naš naslov:
UREDNIŠTVO
ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi
pravilnimi rešitvami
bomo izžrebali nekoga,
ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE
OSEBI V GOSTIŠČU
GRILL DANILU

GRILL
DANILO

REŠITEV
APRILSKE
KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. OŠTARIJA, 9. POSEST, 15. STARINAR, 16. ALKANI, 17. TI, 18. ALAROD, 20. GANEV, 21. IVE, 23. K(AREL) H(AVLIČEK), 24. MASA, 26. EDO, 27. NANDE, 29. KARE, 30. OSEL, 31. ANKA, 32. BATUJCI, 34. ŽI, 35. AVION, 37. VIOLA, 39. SK, 41. OTROČAD, 43. EDOM, 46. TROS, 48. INAR, 49. NJASA, 50. ROM, 51. AKIM, 52. LA, 53. MAR, 54. EKART, 56. KADOSA, 59. RI, 60. LAMARR, 62. RABELAIS, 64. ARAMIS, 65. ALEKSIJA.

PRODAJNA MESTA
ČASOPISA SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH
ILIRIJE, V TRGOVINI
BALASTY, V
PAPIRNICI LINEA ART,
V TOBAKU,
V PAPIRNICI "POD
LIPO", NA
BENCINSKEM
SERVISU ISTRABENZA
IN V TRGOVINI TUŠ.

LETNIK SREDNE ŠOLE.
INFORMACIJE DOBITE NA
TELEFON: 031/278-353

INŠTRUKCIJE iz angleškega jezika
za osnovne in srednje šole.
tel.: 05/714-43-84

V najem damo pisarno površine 15 m²,
v OIC Trnovo, Vilharjeva 35;
Informacije TELES d.o.o, telefon: 71
10 100;
GSM 041 616 411

OBVESTILO

CZNI CIVILNO ZDRUŽENJE
ZA NADZOR INSTITUCIJ

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana..

CZNI ustanavlja območni odbor južne Primorske.

Informacije na Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/ 681 26 31

UGOVOR ZOPER OBTOŽNICO

Lipolt Franc, se je z vstopom v politiko odločil, da bo postal javna oseba, ki bo deležna pohval, pa tudi kritik. To si pač mora vzeti v zakup.

Dogodki o katerih pišem so se pač dogodili in jih bom skozi dokazni postopek tudi dokazal. Nekatere dokumente že posedujem, nekatere trditve bom lahko dokazal s pomočjo prič, za nekatere pa vem kje so, so mi pa nedostopne. Zato pa ima dostop do njih sodišče. Na kakšen način prezentirati bralcem Lipoltova ravnanja, sem se pravzaprav naučil od Lipolta samega, saj je pravi mojster za manipuliranje z podatki. Povedano drugače. Zasebni tožilec odlično manipulira s podatki. V ta namen, bom na sodišču samem podal cca 100 fotokopij njegovih izjav, ki dokazujejo, da se Lipolt pogosto poslužuje laži. Poleg tega bom predstavil cca 1 uro audio posnetkov.

V obrazložitvi je zapisano, da imam kot član občinskega sveta vpogled v poslovanje občinskega sveta in v poslovanje vseh gospodarskih subjektov v občini Ilirska Bistrica. To seveda ni res. Niti nisem član občinskega sveta, pa tudi člani občinskega sveta nimajo vpogleda v poslovanje gospodarskih subjektov. Izjema so seveda javno objavljene bilance stanja in uspeha, kar pa nimajo nobene zveze z napisanim člankom.

Časopis Snežnik je lokalni časopis, ki izhaja izključno na področju občine Ilirska Bistrica, Ima tudi nekaj naročnikov naših rojakov po svetu. To

pa je tudi vse. Kako je lahko o pisanju seznanjena širša slovenska javnost?

Zasebni tožilec se ima za uspešnega gospodarstvenika in župana. Dejstva govorijo drugače. V članku KDO VODI OBČINO sem jasno naštel podjetja, ki so propadla in v katerih je igral ključno vlogo prav Lipolt. A je to slučaj? Verjetno je nekaj resnice tudi v tem, saj me za te trditve ne toži. Poleg tega se ima za »glednega, dobrega imena in častnega«.

Pa je res takšen? Pisanje časopisov in postopek pred vašim sodiščem dajejo dvom o njegovem dobrem imenu. Pošteno in prav bi bilo, če bi vaše sodišče reševalo kazenske ovadbe po istem vrstnem redu kot jih je prejelo.

Pričakujem, da boste najprej rešili kazensko ovadbo zoper Lipolt Franca, saj je bila ta prej vložena in je za državo tudi pomembnejša saj obravnava sum utaje davkov. Na takšne vrste kaznivih dejanj, pa je občutljiva tudi Evropska Unija, v katero se vključujemo. Prav izid tega postopka, bo jasno povedal, kako pošten in časten je zasebni tožnik?

Kot primer mnogih člankov, ki govorijo o »gospodarski uspešnosti« našega župana prilagam dva članka.

Prilogi:

-članek v Primorskih novicah z dne 18.08.2000

-članek v Mag-u z dne 24.10.2001

Vojko Tomšič

POLETJE BO PRIJAZNEJŠE V TRGOVINI ANA

Ob peti letnici poslovanja TRGOVINE ANA v Ilirski Bistrici, smo za naše zveste stranke pripravili 30% popust.

Z veseljem vas pričakujemo.

Da bodo počitnice še lepše, poiščite v trgovini Ana

-ženske dvodelne in enodelne kopalke (tudi košarice C,D in E)

v modnih barvah znanih slovenskih proizvajalcev

-otroške kopalke (novost so samo spodnji deli kopalke za otroke do 8 let)

-moške kopalke (slip, pa tudi s hlačniki in oprizete)

-ženske modne bluze s kratkimi rokavi in topi za močnejše postave
-polo majice (kratek rokav) v vseh barvah...

Garantiramo Vam kvaliteto Slovenskih proizvajalcev tekstila!

**POLETJE BO PRIJETNEJŠE V
OBLAČILIH, IZBRANIH V
TRGOVINI ANA! Vabljeni!**

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE NA POTOVANJH V TUJINI Z ASISTENCO

Tudi pri skrbno načrtovanih potovanjih ali na kratkih izletih se lahko zgodi kaj nepredvidenega-nezgod ali bolezen. Stroški, ki so povezani z zdravljenjem so navadno visoki, ponekod v svetu pa ustrezne zdravstvene storitve sploh niso na voljo. Z zdravstvenim zavarovanjem na potovanjih v tujini z asistenco, pa so lahko izleti in potovanja v tujini bistveno brezskrbnejši.

Poleg finančne varnosti za kritje stroškov nujnega zdravljenja in stroškov prevoza zaradi bolezni ali nezgode, nudi zdravstveno zavarovanje na potovanjih v tujini tudi brezplačno pomoč oziroma asistenco, ki jo zagotavlja naš poslovni partner Mercur Assistance. Zaupajo mu največje evropske zavarovalnice z milijoni sklenjenih zavarovanj in zadovoljnih zavarovancev.

Zavarovanje lahko sklenete

na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav

in pomembnejših turističnih agencijah, tudi tik pred potovanjem.

PLAMING

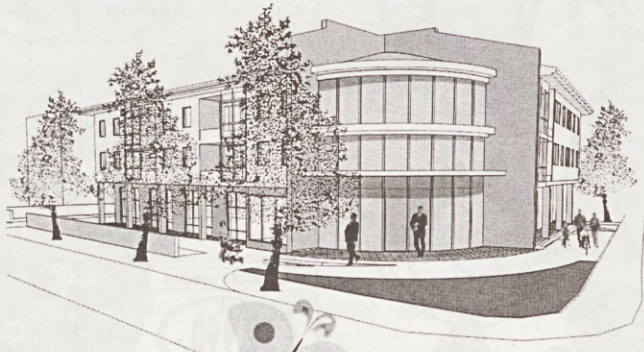
Plaming, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

* ORTOPEDSKA OBUTEV
* MERILNIKI
KRVNEGA PRITISKA
* INKONTINENČNI PROGRAM
* NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
* VSI OSTALI
ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

Izberite prvi!

18& ALADIN

V centru Postojne,
med Cesto na Kremenco
in Ulico 1. maja,
Primorje gradi moderen
poslovno stanovanjski
objekt Ribnik.

Poleg odlične lokacije se objekt ponaša z estetsko dovršeno zunanjo podobo in dobro premišljeno razporeditvijo prostorov. Pritličje je namenjeno poslovnim prostorom, v dveh nadstropjih pa so manjša in večja stanovanja. Predvideni rok vselitve je začetek pomladi 2002.

Nikar ne čakajte.
Izberite zdaj,
ko lahko izbirate.
Bodite prvi.

primorje

Primorje Ajdovščina d.d.,
05 36 90 351, 36 90 331.

kalister avto

Dolenje 2a
6254 Jelšane

OPEL

Nudimo veliko izbiro:

- avtoplaščev,
- amortizerjev,
- izpušnih sistemov,
- zavornih sistemov,
- alu-platišč in
- servisne usluge

Pooblaščen servis

Prodaja vozil

Originalni rezervni deli

Dodatna oprema

TRGOVINA: 05/788-60-10, AVTOSALON: 05/788-60-09
PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

DRAGI JOŽKO!

Z velikim zanimanjem sem prebral tvoj članek FONTANA NA PLACI. Nisem pa popolnoma razumel ali je to tvoje pisanje nakaj v kaj verjameš, ali pa majhna provokacija.

Vsi Bistričani, kot vidim, s tabo v red, pogrešamo vsaj nek znak, da je Bistrica – že po imenu – oaza vode, na osnovi vode je tudi nastala in jo celo pošiljamo v bližjo okolico, celo v tujino. Lepo si zapisal, da so včasih vzdolž Bistrice bile postavljene javne »špine«, da so Italijani nekaj njih odvzeli, ampak so vsaj na Placi postavili dokaj smiselno »fontano«.

No prišli so vojni časi, časi strahote, požigi in divjanje fašistov, ki so ob tej fontani – to sem tudi sam videl – obesili dva domačina. Po vojni so postavili v spomin na ta zločin iz leta 1942 spomenik. Smatram, da sta si to ta dva reveža zaslužila in naj bo to tudi spomin na vse protifašistično delovanje primorskega ljudstva.

Po mojem pa je prišlo tukaj do dveh napak. Prva je bila ta, da so postavili spominsko obeležje na vodnjak in ga tako uničili in drugo, da so nam vsilili na to obeležje zvezdo, kajti na Primorskem, še posebno leta 1942 niso bili vsi uporniki komunisti in bi lahko podvomil, da so tokratne žrtve to tudi bile.

Ko so pred par leti preurejali razne napeljave po Bistrici, so od glavne napajalne cevi odrezali dotočno cev, ki je dajala vodo vodnjaku na Placi. Bil sem prisoten, se trudil, da bi to preprečil z upanjem, da bo ta priključek še kdaj koristil, a zaman. Z mlajšimi Bistričani, ki so zaposleni največ v naši prestolnici smo se nakako dogovorili, da bi sprožili pri oblasteh pobudo za obnovitev te

fontane, da bi poskrbeli načrt za obnovitev te fontane ali načrt za novo. Poskrbeli naj bi tudi za denarno plat, nekaj z osebnimi prispevki, nekaj pa z iskanjem zainteresiranih sponzorjev. Na žalost je bil to le pomenek ob hladnem pivu, mnogo dlje pa ni prišlo.

Všeč mi je Jožkova pohvala vseh iniciativ za lepšanje Placa, bojim pa se, da sklicevanje na Žnidaršičev osnutek ureditve, ki je zelo lep, ja za zdaj čista iluzija in ne vem, če bo kdaj uresničljiv. Bojim se, da ni dovolj denarja, ali pa tudi ne dovolj volje, da bi se uredilo stvar, ki stanejo neprimerno manj, a smatram, da bi bile zelo nujne.

Ne pomnim, da bi v povojnem času kdajkoli očistili strugo, ki teče pod Placem. Vodna struga od Hodnikovih pa do bivših Vencinovih je umazana in zanemarjena. Del Vencinove hiše, ki je baje v javni lasti, propada. Zakaj se je ne podari nekemu pod pogojem, da jo bo popravil in olepšal... Saj ta del hiše nad vodo je včasih krasil bistriške razglednice... pa Starčeva hiša, ki razpada in kot slišim Guranji kraj, katerega obnovo ovira Zavod za kulturno dediščino, ki je poleg tega v Novi Gorici in mi ni jasno kakšen vpogled ima v našo stvarnost. Pa parki in zelenice, ki po smrti g. Kindlerja so očitno spremenili podobo.

Mislím, da v naši Bistrici je še marsikaj za postoriti in moramo si prizadevati vsi ki v njej, ali z njo živimo, da z našo pomočjo postane lepša in prijaznejša.

Ne bi bilo slabo, če bi se s tem v zvezi še kdo oglašil.

Lepo pozdrave
Lado Milostnik

PISMO

Objavljamo pismo ga. Marije iz okolice Ilirske Bistrice, ki se nam je potožila glede cepljenja psov. Upamo, da bo njeno pismo pristojnim v pomoč, kako naj v bodoče organizirajo cepljenja po vaseh.

Lepo pozdravljeni!

Leto je naokoli in prišla je pomlad. Kot vsako leto bomo morali tudi letos svoje ljubljence – pse cepiti proti steklini. Minili so zlati časi, ko smo pred 20 leti in več, vozili svoje pse na cepljenje na zbirno mesto.

Zbirno mesto je bilo na enem kraju za dve ali tri vasi skupaj, točno po datumu od te do te ure. Plakate so izobesili po vseh gostilnah in vaških drevesih, tako da ni bil problem o kakšni neobveščeni. Pa tudi lepo je bilo videti vse pse na zbirnem mestu. Zdaj že več let tega ni več, zdaj gredo z avtomobilom po vaseh od hiše do hiše, kjer imajo pse in cepijo.

A v zadnjih dveh treh letih se dogaja, da se ustavijo le tu pa tam, kakor se jim zazdi. Tako, da če ne veš kdaj je cepljenje ali če nikogar ni doma, potem ostane pes necepljen. S plakati – obvestili lansko leto ni bilo nič in tudi letos ni nikjer nobenega obvestila kdaj bo cepljenje. V

eliko ljudi je starejših in iz odročnih vasi in problem je potem voziti psa v Ilirsko Bistrico posebno še, če je velik in napovrh še hud. Lepo bi bilo, da bi se to uredilo kot je bilo včasih in da bi plakate dali na oglasne deske vsaj en teden prej, da bi bili vsi obveščeni. Veliko psov sedaj ni cepljenih ravno zaradi tega nereda.

POJASNILO

»Vaš kotichek« je rubrika v kateri objavljamo mnenja oziroma mišljenja bralcev, ta niso stališča glavnega in odgovornega urednika, uredništva ter uredniškega odbora in se od njih distanciramo.

DRAGI LADO!

Ob tvojem zadnjem obisku v Bistrici sva načela temo urejanja Placa, ker sva pa oba hitela, nisva razprave zaključila. Pa saj jo lahko tudi v Snežniku.

Ne vem ali si opazil, da je serija o bistriških fontanah nastala na osnovi predloga Turističnega društva, da bi na placu postavili fontano. Smatral sem, da bo za Bistričane zanimivo izvedeti, kaj se je s podobnimi fontanami dogajalo v preteklosti, zato sem poskušal predstaviti vse fontane in bazenčke in njihov kaj klavrn konec.

Ker slišim, da nas bo občinska oblast kaj kmalu razveselila s preasfaltiranjem placa, pa mislim, da nam je vsem takih dekoracij dovolj in sem samo izrazil mnenje prenekaterega Bistričana iz okolice placa, ki si želi sodobnejše in prometno varnejše ureditve, kot bo sama preplastitev, saj bo to le kozmetičen popravek današnjega stanja. Če vprašaš na občini, kaj menijo o strugi pod asfaltom, te bodo potolažili, da je to v pristojnosti države in da bo ta že očistila strugo, če se bo zamašila.

Vsekakor si želim, da bi občina ali krajevna skupnost kdaj zbrala dovolj volje in denarja in vrnila placu vodo, Belušičev projekt si to zasluži.

Tudi staro špino bi lahko nazaj uredili in postavili pod kostanje domačinom spodoben spomenik, saj prostor okrog spomenika kar kliče po pametnem posegu, saj ga s samo preplastitvijo trga ne bo mogoče rešiti. Našel sem staro sliko, ki kaže fontano v zimi 1952 leta. Da bi bilo danes vsaj malo podobno urejena okolica spomenika.

To priliki želim tudi izkoristiti in ti čestitam ob tvoji donaciji bistriški godbi na pihala in upam, da bo tvoja gesta spodbudila še kakega domačina, ki si je v zadnjem času opomogel in bi lahko kraju kaj tudi povrnil.

Lep pozdrav in čimprej zajadraj spet v naše kraje
Jožef Štenc

Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVNIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel: +385(0)5/714-15-04

Obveščamo svoje poslovne partnerje,
da selimo sedež podjetja
SUMA INŽENIRING d.o.o.
in podjetja
SPONSOR INŽENIRING d.o.o.
na Bazoviško 32,
v nov poslovni center MIKOZA.
Začetek poslovanja
v novih prostorih
bo predvidoma
04. 03. 2002.

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-41-362

PREPOVED

Prepovedujem g. Zlatanu Kovačeviću, da piše o uspehih in neuspehih moje hčere Mateje Hrvatín.

Za to je pristojen njen Klub Sokol, predsednik kluba Peter Šircelj ter njen trener Kristofer Štemberger.

Jadranka Hrvatín

Prijazni nakupi v ERI

Za televizorje GORENJE in EVELUX - možnost nakupa na 6 ali 12 obrokov (TOM + 0%)

VESELITE SE Z NAMI
IN SODELUJTE V
NAGRADNI IGRI!

Poišite kupone v
prodajalnah Era
s tehničnim blagom.

Nagrade: Pralni stroj, barvni televizor,
Hladilnik in še sto dobikov...

Žrebanje 8. junija 2002

NAVIJAJMO SKUPAJ

Videorekorder Philips VR402

2 glavi, turbo timer, mor...

32.990,-

Učesnice reprezentance
za otroke in odrasle

6.990,-

Barvni televizor Gorenje 72 FSC

72 cm diagonala, popolnoma ravna
slikovna cev, tika v sliki, top teletext,
OST, Virtual dolby surround

139.990,-

+ DARILNO žoga

Nogometna žoga
Zlatko Zahovič

3.490,-

Barvni televizor

Samsung CR 20 F12T R A

Diagonala 51 cm, avtomatsko

programiranje, teletext, srebrna barva

+ DARILNO majica

40.990,-

Barvni televizor Evelux M14 BK

diagonala 37 cm, avtomatsko

programiranje, teletext, srebrna barva

+ DARILNO majica

32.990,-

Barvni televizor Gorenje 51 MT

diagonala 51 cm, teletext,

samodejni izklop,

100 programskih mest

+ DARILNO majica

40.990,-

AVTO RALLY ČEH 2002 – SREČANJE PETDESETIH NAJLEPŠIH LJUBLJANA – KRK- 186 KILOMETROV

V iskanju nečesa posebnega, smo si zamislili srečanje petdesetih najlepših z obiskom otoka Krka in doživljanje nečesa lepega in nepozabnega.

Avto rally se je začel 17.05.2002 v Ljubljani, s prvim postankom v Ilirski Bistrici pri Avtohiši Smrdelj. Tam so si rallyisti postregli s prigrizkom in pijačo. Bistričani smo imeli možnost, da si ogledamo najlepših petdeset avtov v Evropi. Med udeleženci, so bili poleg Slovencev še Italijani, Avstici, Nemci, na Reki so se jim pridružili še Hrvati in mnogi drugi.

Karavana lepotcev se je iz Ilirske Bistrice odpeljala proti reki in naprej na otok Krk. Tam so se zadržali dva dni in si, na dobro organiziranih izletih, ogledali celotno okolico otoka in sosednje otoke.

Zanimivost udeležencev na rallyju je bila tudi, da so bili vozniki in njihovi sopotniki ali sopotnice oblečeni v narodne noše države iz katere so prišli

Mercedes, ki je bil pred mnogimi leti protokolarno vozilo tovariša Tita

Legendarni hrošč kabrio star približno 35 let

in iz leta v katerem je bil izdelan avtomobil s katerim so se pripeljali.

Za vse tiste, ki si niste uspeli ogledati udeležencev rallyja in njihove jeklene konjičke, vam v nadaljevanju predstavljamo nekaj najlepših med njimi.

Naši oglaševalci se predstavijo

AVTOHIŠA SMRDELJ -PREDSTAVITEV TESTNE VOŽNJE RENAULTOVH VOZIL PRI TPC MIKOZA

Pri njih pa lahko kupite tudi avtoprevleke, avtoakustiko, izpušne lonce, akumulatorje, spojlerje in prtljažnike, ki vam jih na vaše vozilo tudi montirajo.

Avtohiša Smrdelj je v soboto 25. maja 2002, pri Trgovskem centru Mikoza, organizirala predstavitev in testne vožnje z avtomobili Renault.

Predstavili so tudi novo vozilo AVANTIME.

Vsi udeleženi so lahko sodelovali v nagradnih igrah, katerih žrebanje bo v soboto 1. junija v prostorih Avtohiše v Ilirski Bistrici.

Prihod udeležencev. Na fotografiji je avtobus Opel Olimpia iz leta 1958

Bistričani so si na parkirišču Avtohiše Smrdelj lahko ogledali posamezne modele.

Pred salonom avtomobilov Renault, so si udeleženci postregli s pijačo in prigrizkom ter se zadovoljni nastavliali radovenim obiskovalcem

Avtohiša Smrdelj je družinsko podjetje. Nahaja se v Ilirski Bistrici, ob glavni cesti proti mejnemu prehodu Jelšane. Začetki delovanja Avtohiše segajo v leto 1991, ko je začel lastnik opravljati svoje storitve kot samostojni obrtnik.

Servisiral je vse vrste vozil, nato pa je svoje prostore razširil in zgradil nov sodoben servis. Leta 1993 je sklenil z Revozom d.d. iz Novega Mesta. Istega leta sat se k podjetju priključila še žena in sin.

Od takrat posluje Avtohiša Smrdelj kot pooblaščen servis za vsa vozila RENAULT. Prostori prvotne mehanične delavnice so preurejeni v salon za prodajo vozil in trgovino z nadomestnimi deli ter ostalo dodatno opremo.

Avtohiša zaposluje štiri delavce. Pri njih si lahko priskrbite nova ali rabljena vozila za katera vam opravijo tudi prepis. V servisu vam nudijo različne servisne usluge, kot so: servisiranje in vzdrževanje vozil, optika za vsa vozila, ne samo znamke Renault.

Ob prihodu poletja pa lahko v vaše vozilo vgradijo klimatsko napravo. Vaša vozila vam bodo oskrbeli tudi z novimi avtoplašči, montažo avtostekel na vseh vozilih, kontrolirajo vam lahko amortizerje in opravijo kontrolo zavor ter očistijo hladilni sistem.

Na razpolago so vam tudi takrat, ko potrebujete avto vleko, nudijo pa tudi kleparske in ličarske usluge. V njihovi trgovini z originalnimi rezervnimi deli

in z avto deli skupine Motrio vam nudijo dodatno opramo za vaše jeklene konjičke. Na voljo imajo tudi aluminijasta platišča, ki vam jih v servisu lahko zamenjajo.

Lepo vabljeni v Avtohišo Smrdelj v Ilirsko Bistrico, kjer vam bodo prisluhnili in na vašo željo oskrbeli vaše vozilo, da boste odšli zadovoljni in brezskrbni. **Srečno vožnjo!**

DRŽAVNO PRVENSTVO ZA DEČKE IN DEKLICE V KARATEJU

V soboto, 25. maja je v telovadnici Osnovne šole A. Žnideršiča potekalo državno prvenstvo za dečke in deklice v karateju. Prvenstvo, ki ga je organiziral Karate klub Sokol je potekalo za vse starostne kategorije do 15 let. Tekmovanja so potekala v katah posamezno, v katah ekipno in v borbah. Prvenstva se je udeležilo 310 tekmovalcev iz 39 klubov iz cele Slovenije.

Po potrditvi prijav in tehtanju so se v dopoldanskem delu pričela tekmovalna v katah za vse starostne kategorije. Tekmovanje je potekalo na treh boriščih, prvi pa so se pomerili malčki in malčice ter mlajše deklice v nadaljevanju pa še mlajši dečki in starejše deklice, ter st. dečki.

V katah posamezno so tekmovalci KK SOKOL nastopili takole:

Malčki:
Tomaž Povalec in Dominik Saftič sta dobro opravila z svojimi nastopi vendar nista uspela uvrstiti v nadaljnje tekmovalje.

Toni Šircelj pa se je z dvema zmagama in enim tesnim porazom uspel zavihteti na 5-8 mesto, kar je precej več od pričakovanega.

Malčice:
Amanda Frlež je v svojem prvem nastopu dobro nastopila vendar pa je za nasprotnico dobila precej boljšo

Kategorija mlajše deklice ekipno: popoln triumf Bistričank

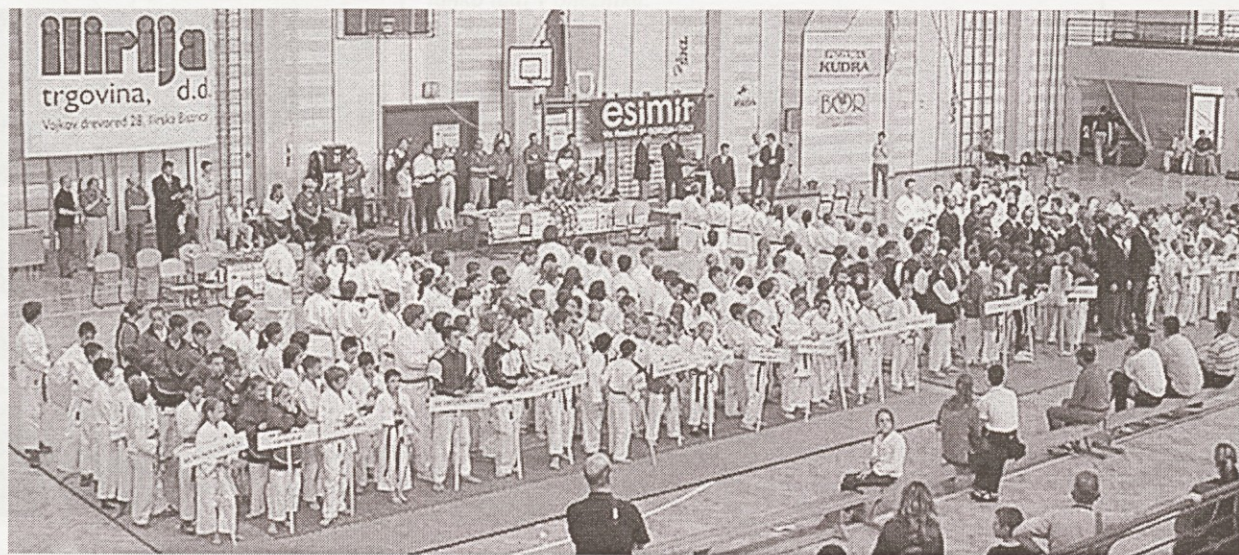
Darjan Smajla: prva zvezda prvenstva

1. mesto kate posamezno
1. mesto borbe (mlajši dečki -40 kg)
2. mesto ekipno (mlajši dečki)

Tine Maljevac:

2. mesto kate posamezno (starejši dečki)
3. mesto borbe (starejši dečki -40 kg)

Otvoritev tekmovalja

tekmovalko tako da je svoj nastop končala že v prvem kolu.

Mlajše deklice:

V tej kategoriji so nastopile štiri tekmovalke, Saša Štefančič, Mateja Hrvatina, Doris Brne in Rosana Uljan. Najbolje se je odrezala Saša Štefančič ki je na koncu osvojila 5-8 mesto. Ostale tekmovalke pa so s svojimi nastopi končale že prej.

Mlajši dečki:

Pri mlajših dečkih je bila konkurenca največja saj se je za nastop prijavilo preko 60 tekmovalcev. Pa vendar ima ta kategorija velikega zmagovalca in sicer Darijan Smajla, ki je suvereno zmagal in priboril prvo medaljo za Sokole.

V konkurenci sta nastopila še Tilm Muha in Andrej Spetič.

Starejši dečki:

Tine Maljevac drugo mesto. Tine je v pravem trenutku na pravem mestu iz sebe iztisnil svoj maksimum in dosegel brez dvoma rezultat karijere.

Starejše deklice:

Anja Čekada tretje mesto. V močni konkurenci je Anja pokazala, da je izjemno napredovala in da se razvija v eno najboljših karateistk. V konkurenci sta nastopila še Tina Markovič in Maja Kožar.

Po končanem tekmovalju v katah posamezno je bila na vrsti svečana otvoritev prvenstva. Na otvoritvi so bili kot posebni gosti prisotni: direktor Ilirije gospod Žarko Logar (predstavniki generalnega pokrovitelja), župan občine Il. Bistrica g. Franc Lipold, poslanca DZ g. Vojko Čeligoj, Igor Štemberger, predsednik karate zveze Slovenije g. Hrušovar Marijan. Otvoritev se je pričela z slavnostnim govorom župana in pa govorom predsednika.

Karate zveze, po sodniškem pozdravu so še nastopile plesne skupine osnovnih šol Dragotina Ketteja in Antona Žnideršiča in navdušile nabito polno dvorano.

Sledila je svečana podelitev odličij za tekmovalce v katah. Medalje je podelil župan in pa oba prisotna poslanca.

Po otvoritvi pa je sledilo tekmovalje v katah ekipno ki je Sokolom prinesel veliko uspeha.

Mlajše deklice kate ekipno:

Prvo mesto ekipa SOKOL A v postavi Mateja Hrvatina, Saša Štefančič, Doris Brne

Drugo mesto ekipa SOKOL B v postavi Monika Tomažič, Samanta Mikuletič, Karin Boštjančič.

Mlajši dečki:

Dečki so prav gotovo eno od večjih pesenečenj prvenstva. Ekipa Darjan Smajla, Andrej Spetič, in Tilm Muha je presenetljivo a zaslužno osvojila drugo mesto.

Tekmovanje se je nadaljevalo v bojih:

Mlajše deklice - 40 kg

Mateja Hrvatina tretje mesto.

Mlajše deklice + 48 kg:

Saša Štefančič drugo mesto

Mateja Hrvatina: 3. mesto v borbah (mlajše deklice -40 kg)

Doris Brne tretje mesto
Mlajši dečki:

Darjan Smajla prvo mesto. Darjan je z osvojitvijo še drugega naslova postal najuspešnejši tekmovalcec prvenstva. Na tem prvenstvu je bil Darjan preprosto nepremagljiv.

Starejši dečki -40 kg:

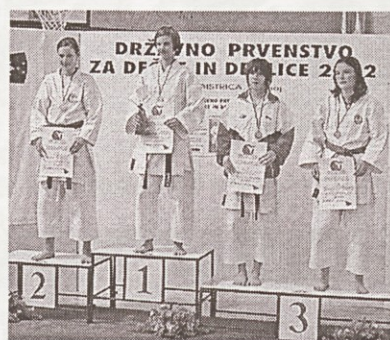
Tine Maljevac tretje mesto.

Starejše deklice - 53 kg

Anja Čekada tretje mesto. Dve izjemno naporni borbi in zaslužena medalja.

Vsem Sokolom je potrebno čestitati za dobre in borbene nastope.

Prvenstvo se je zaključilo v poznih večernih urah saj so se tekmovalja

Anja Čekada:

3. mesto kate posamezno (starejše deklice)

3. mesto borbe (starejše deklice -53 kg)

Saša Štefančič in Doris Brne: Srebro in bron v borbah (mlajše deklice + absolutno)

Presenečenje:

2. mesto mlajši dečki ekipno

zavlekla zaradi res velikega števila udeležencev. Za organizacijo prvenstva so organizatorji - domači klub Sokol prejeli številne čestitke in pohvale, na kar smo posebej ponosni. Lahko zapišemo, da je bilo prvenstvo v organizacijskem smislu res vrhunsko izvedeno in upamo se trditi, da smo v organizacij tovrstnih tekmovanj postavili nove mejnike. Seveda je uspeh rezultat velikih prizadevanj, želje in znanja vseh članov kluba, saj so prav vsi, ki so sodelovali pri pripravi prvenstva v to vložili svoj maksimum in na to smo zelo ponosni.

Seveda pa ne smemo izpustiti tudi trenerjev Kristoferja, Špela in Branka, kajti tekmovalni rezultat: trije naslovi državnega prvaka, štiri srebrne medalje in pet bronastih medalj je postavil karate klub Sokol med najboljše v državi.

Zahvaljujemo se vsem sponzorjem

(razvrščeni so po abecednem vrstnem redu): Ilirija trgovina d.d., - generalni sponzor, Avtopralnica-Koren Joško s.p., Esimit d.o.o., Grafična delavnica Bor, Grafični Atelje, Alma Zejnulović s.p., Inženiring Plus, Kulinarika - Slavica Smrdel s.p., KTŠ Prem, Lesonit d.d., Mary art-Čekada Marjanca s.p., Metropolis d.o.o., Mladinski center Sokolski dom, Papirnica Linea art, PCX d.o.o., Point electronic d.o.o., Pizzeria Kudra, Sadje Bonita, Soboslikarstvo-Vojimir Bradelj s.p., Soboslikarstvo-Anton Rutar s.p., Triglav pub, Turistična agencija Oaza, Unilever Slovenija d.o.o., Vultes Brne Aleš s.p., Zoran Valenčič s.p., Župan občine Il. Bistrica

Zahvala pri organizaciji in izvedbi prvenstva: OŠ Anton Žnideršič, OŠ Dragotin Kette, Domu starejših občanov, Debevec Zdravku, Škerlavaj Mitji, Zdravnici Tei Apat, Teji Šircelj, Mateji Frank, Plesni skupini pod vodstvom Martine Sakelšek; Vsem staršem in trenerjem ki so pomagali pri organizaciji in izvedbi prvenstva Zahvala tudi vsem ostalim, ki so bili v pomoč

ŠPELA MUHA DRŽAVNA PRVAKINJA

V Žalcu je 20.04.2002, je potekalo državno prvenstvo za člane in članice v katah in borbah.

Prvenstva so se udeležila tudi SOKOLA, Špela Muha in Ivo Tijan. Oba sta nastopila v katah.

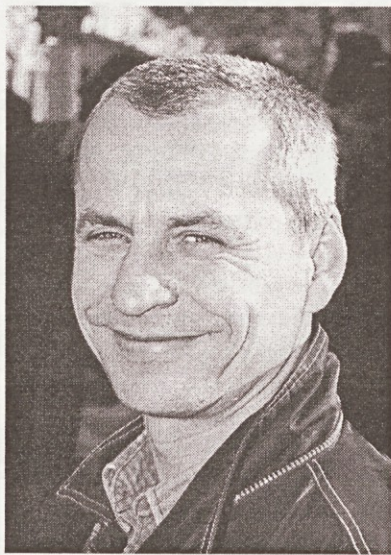
Ivo Tijan, ki je po štirih letih abstinence ponovno pričel tekmovali je se je z eno zmagom in enim porazom uvrstil med šesnajst najboljših.

ŠPELA MUHA pa je dobesedno pometla z konkurenco in suvereno osvojila naslov državne prvakinje. V štirih nastopih je Špela Več kot prepričljivo zmagala in pravzaprav potrdila dejstvo da je prva dama slovenskega karateja. In velika čast je da Špela trenira in dela v Domačem klubu.

S ŠPORTOM DO ZDRAVEGA ŽIVLJENJA

Vratar NK Plama iz Podgrada, Ivan Ivanič, je v triindvajsetletni nogometni karieri pridobil bogate izkušnje, katerega še danes držijo med začaranimi vratarji nogometne igre. Nogomet je začel igrati v Trdi reki pri Bjelovarju, nato pa pri mladinski šoli NK Zagreb. Pot ga je pripeljala v Ilirsko Bistrico, kjer si je osnoval družino. Začeto pot nogometaša nadaljuje v Plami iz Podgrada, nato v NK Transportu in Postojni, da bi se po isti poti vrnil tja kjer je začel, v Podgrajsko Plamo, kjer tudi danes uspešno brani svoje vratnice.

"Kot osnovnošolec sem se v svojem rojstnem kraju opredelil za nogomet. V nogometni sekciji mi je bilo lepo, tam sem začel delati prve nogometne korake."

Ivan Ivanič (foto P.Nikolič)

V želji, da igram nisem izbral kje bi igral. Izbral sem Plamo iz Podgrada, kjer sem dobil nove prijatelje in doživljal lepe trenutke. Po Plami sem se preselil v Bistrico in zaigral za NK Transport. Želja za večjo afirmacijo me je vodila k takratnem slovenskem ligašu NK Postojna,

kjer sem ostal dve sezoni. Sledila je vrnitev v Bistrico, potem pa k Plami, kjer tudi danes branim.

Po vaših korakih stopa tudi vaš sin Patrik. Kot vratar ali kaj drugega?

Mali ima rad nogomet. V tem sva si enaka. Patrik se je odločil, da igra nogomet, toda ne kot vratar ampak kot napadalec. On je še majhen in ima še časa za premislek.

Ivan, do kdaj v kopačkah?

Zame je nogomet kot »duda« za majhnega otroka. Igral bom, dokler bo z zdravjem vse v redu, končno pa sem še mlad saj imam komaj devetintrideset let.

Priporočilo mladim?

Vsakemu predvsem pa mlademu človeku bi priporočil, da se čim več ukvarja s športom, saj s športom prihaja do zdravega življenja.

NK PLAMA

TAMARA KOVAČEVIČ DRŽAVNA PRVAKINJA

Najslajša zmaga v življenju

V soboto 25/5-2002 je na državnem prvenstvu v karateju, ki se je odvijalo v športni dvorani OŠ Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici članica KK Samuri Nova Gorica Tamara KOVAČEVIČ postala državna prvakinja v katah v kategoriji mlajših deklic. V konkurenci 33 deklet je pokazala največ znanja in gladko osvojila zlato kolajno. V popoldanskem delu tekmovanja je nastopila tudi v športnih bojih, kjer si je zaslužno priborila drugo mesto. Prvo zmago z »domačega tatamija« pa karateistka posveča svojemu sponzorju Stanku Baričiču iz Zabič, lastniku družbe MAKSER D.O.O.

Intervju s Tamaro KOVAČEVIČ bo zaradi pomanjkanja prostora objavljen v junijski številki Snežnika.

11 EVROPSKO POKALNO TEKMOVANJE FERRARA 2002

Tamara Kovačević zmagovalka

18 in 19/5-2002 se je v Italijanskem mestu Ferrara odvijalo tradicionalno že enajsto Evropsko pokalno tekmovanje v karateju za mlajše kategorije do 14 leta starosti bolj znano kot pokal Topolino. Tekmovanja, na katerem je v dveh dneh nastopilo preko 3000 tekmovalcev iz Cipra, Izraela, Makedonije, Romunije, Poljske, Belorusije, Rusije, Jugoslavije, Švice, Nemčije in Italije so se udeležili tudi člani primorskih Samurai klubov.

Tekmovanje se je odvijalo v veliki dvorani v predmestju Ferrare na kar 14 boriščih, kjer je sodilo 75 mednarodnih sodnikov.

V ekipi Samurajev je zelo uspešno nastopila tudi Bistričanka Tamara KOVAČEVIČ. V kategoriji mlajših

deklic je suvereno premagala vso konkurencijo in osvojila zlato medaljo. To je že njena tretja zaporedna zmaga na tem velikem tekmovanju.

Nastopila pa je tudi v tekmovanju trojk. V izredno močni konkurenci kar 24 ekip je s klubskima kolegom iz Nove Gorice Luko Mozetičem in Tomažem Vuličem zasedla 3 mesto. Z. K.

DRŽAVNO PRVENSTVO V KARATEJU

Ana Kresevič mlajša mladinka zelo uspešna v članski konkurenci

Karate zveza Slovenije je 20/4-2002 v Žalcu organizirala Državno prvenstvo za člane in članice. Tekmovalo je preko 160 članov in članic iz 36 Slovenskih karate klubov.

V tekmovanju v katah je za svoj klub Samurai Koper nastopila tudi Bistričanka Ana Kresevič sicer še mlajša mladinka. Kljub mladosti se je zelo uspešno kosala s starejšimi in mnogo bolj izkušenimi tekmovalkami.

Na tekmovanje se je podala predvsem zaradi nabiranja izkušenj in le z malo več sreče bi se z državnega prvenstva v članski konkurenci vrnila celo z medaljo. Na koncu je osvojila visoko 4. mesto v konkurenci 17 tekmovalk.

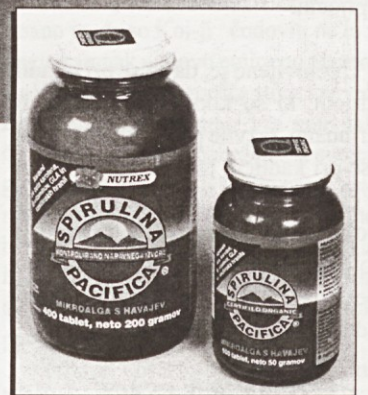
Dne 18/5 je nastopila tudi na Pokalu Jame v Postojni, kjer je zasedla 3. mesto. Z.K.

HTC ŠPORT
ŠPORTNA TRGOVINA
PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47
TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST!

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano z mikroalga iz oceanskih globin, ki je naravni vir vitaminov, mineralov, antioksidantov in vseh esencialnih aminokislin.

Spirulino PACIFICO lahko kupite v vseh dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.

NAROČILNICA

Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, po faksu 05/71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št: 05/71 00 320 ali na elektronski naslov: ga-commerce@siol.net

IME IN PRIIMEK

NASLOV

POŠTA

DATUM

PODPIS

OMNIA ŠPORT

TRGOVINA OPREME ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

VABIMO VAS NA UGODNE NAKUPE OBLAČIL IN OBUTVE IZ KOLEKCIJE POMLAD - POLETJE 2002.

TRGOVINA ILIRSKA BISTRICA TPC MIKOZA
Bazoviška 32, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7101057, faks: 05/7101058

Policija svetuje

MAMILA HUDIČEVA LEKARNA III.DEL

MARIHUANA IN NJENI UČINKI

MOTIVACIJA

Strokovnjaki ugotavljajo, da zaradi dolgotrajnega, intenzivnega uživanja marihuane prihaja do nezainteresiranosti, utrujenosti, apatije, pasivnosti, brezbriznosti, družbenega zanemarjanja in zmanjšane zagona, kar vse rahljaja motive za vztrajna prizadevanja, s tem pa je tudi povezan izraz amotivacijski sindrom.

J.H. Kaplan, ki je imel izkušnje v Vietnamu z ameriški vojniki, je ugotovil, da so bile pri moških, ki so uživali marihuano, funkcije hudo prizadete, to pa je vodilo do pasivnega vedenja, neodgovornosti, pomankanja ambicij, trme, zavlačevanja in želje po samoti. Taki posamezniki so kazali razdražljivost, slabo koncentracijo, pomankanje kompleksnih ciljev, nizko frustracijsko toleranco, prizadeto verbalno komunikacijo in umik od dejavnosti, ki zahtevajo vzdrževan napor. Kaplan je ocenil, da so taki vojniki komaj lahko funkcionirali kot učinkovite vojaške osebe.

DELOVANJE NA PLJUČA

Kajenje marihuane prizadene pljuča mnogo bolj kot kajenje običajnega tobaka, ker se marihuana kadi brez običajnega filtra in ker je za uživalce marihuane značilno inhaliranje, pri katerem se poskuša dim zadržati v pljučih čim dlje in čim globlje. Dim zato dlje časa draži pljučno tkivo in ga poškoduje. Dim marihuane vsebuje več deset različnih eteričnih olj, poleg njih pa tudi ogljikov monoksid in katran. Prav zaradi tega so pri uživalcih marihuane pogostejša vnetja dihalnih organov, pogoste so težave pri dihanju in povečana je možnost razvoja vseh pljučnih bolezni, vključno z rakom na pljučih.

Ugotovljeno je, da so se pri mladih kadilcih, ki so kombinirali tobak in marihuano, razvile predrakaste tvorbe, ki se pri kadilcih tobaka normalno ne bi pojavile vse do srednjih let. Strokovnjaki so na podlagi raziskav ugotovili, da je učinek 3-5 jointov na teden enak učinku 16 navadnih cigaret na dan 7 dni na teden.

DELOVANJE NA SRCE

Uživanje marihuane močno pospeši srčni utrip, podobno kot stres ali

razburjenje. Povečan srčni utrip je lahko tudi za 50% večji od normalnega, povečanje pa je odvisno predvsem od vnešene količine THC. Ta učinek se doseže najkasneje 30 minut po zaužitju, traja pa več kot 40 minut. Zato je marihuana še posebno nevarna za osebe z motnjami v delovanju srca in tiste z zvišanim krvnim tlakom.

DELOVANJE NA REPRODUKTIVNI SISTEM

Ugotovljeno je, da uživanje marihuane povzroča pri moških zmanjšanje ravni testosterona in število ter gibljivost spermijev. V poročilu iz bolnice v Kingstonu na Jamajki je zapisano, da je 20% moških pacientov, ki so kadili marihuano 5 ali več let, tožilo zaradi impotence. V neki drugi raziskavi, ki je zajela 500 moških v starosti od 18 do 30 let, pa so ugotovili, da so mnogi imeli po šestih ali sedmih letih kajenja močno zmanjšano spolno aktivnost. Strokovnjaki ugotavljajo, da je uživanje marihuane še posebej nevarno za mladostnike v letih od 12 do 17 let, ko so v fazi spolnega razvoja. V tem obdobju se pri moških, zaradi znižane ravni testosterona, začnejo okrog prsnega tkiva nabirati dodatne maščobne obloge.

Pri ženskah pa je ravno obratno, saj uživanje marihuane povzroča povečanje ravni testosterona, kar privede do zmanjšanja ženskih karakteristik. Ženskam začnejo rasti dlake na prsih, hrbtu, obrazu in lahko imajo tudi resne probleme z aknami. Poleg tega se v času pubertete, pri ženskah, zaradi uživanja marihuane začne na bokih, zadnjici, prsih in na zgornjem delu rok nalagati maščobne obloge.

Pri ženskah pride ob dolgotrajnemu uživanju marihuane tudi do motenj v menstruacijskem ciklusu. Pri nosečih materah prehaja THC prek placente v krvni obtok otroka. To povzroči počasno rast zarodka, slabo povečanje teže, podaljšan porod in vedenjske abnormalnosti pri novorojenčku. Uživanje marihuane pri nosečnicah lahko povzroči pri zarodku mentalne učinke, kot so prizadet spomin, kratka pozornost, slabo presojanje in slaba sposobnost učiti se iz izkušenj. THC se na otroka prenaša tudi preko mleka med

dojenjem matere, ki uživa marihuano.

DELOVANJE NA IMUNSKI SISTEM

Študije kažejo, da pogosto kajenje marihuane zmanjša odpornost telesa za vse vrste bolezni. Poleg tega pa je ugotovljeno, da se zaplete tudi potek zdravljenja običajnih bolezenskih težav.

PRAVNI OKVIR GOJENJA KONOPJE

Slovenija je z aktom o ratifikaciji nasledstva glede konvencij OZN (Mednarodne pogodbe št. 9/92) sprejela naslednje konvencije OZN, ki se nanašajo na področje prepovedanih drog:

-Enotna konvencija o mamilih sprejeta v New Yorku leta 1961

-Enotni Protokol o spremembi enotne konvencije o mamilih iz leta 1961 sprejet v Ženevi leta 1972;

-Konvencija o psihotropnih substancah sprejeta 1971 na Dunaju;

-Konvencija Združenih narodov zoper nezakonit promet z mamili in psihotropnimi snovmi sprejeta 1988 na Dunaju.

Te konvencije so z aktom o ratifikaciji postale takšne mednarodne pogodbe, ki se jih uporablja neposredno. Tudi sedaj še veljavni Zakon o proizvodnji in prometu mamil (Ur.l. SFRJ, št. 70/78) je nastal na podlagi zgoraj omenjenih konvencij OZN.

Odločba o seznamu mamili (Ur. List SFRJ 70/78) v skladu z Zakonom o proizvodnji in prometu mamil (ZPPM) določa, da je kanabis oziroma konoplja mamilo in sicer kanabis rastlina, smola kanabisa, ekstrakti in tinkture kanabisa. V skladu z Enotno konvencijo o mamilih iz leta 1961, ki v 1. členu opredeljuje rastlino kanabis kot vsako rastlino iz rodu Kanabis, tudi naš zakon o nedovoljenih drogah uvršča pod zaporedno številko 69 med nedovoljene droge vsako rastlino kanabis iz rodu Kanabis, ne glede na koncentracijo aktivne komponente THC.

Glede na to, da je kanabis oziroma konoplja mamilo, se sme proizvajati -gojiti le v skladu s pogoji za proizvodnjo prepovedanih drog, ki jih

Zakon o proizvodnji in prometu mamil natančno opredeljuje. Tako med drugim ta zakon v 5. členu določa, da se sme proizvodnja opravljati le na podlagi dovoljenja pristojnega organa.

Zakon nadalje v 6. členu pravi, da se mamila smejo proizvajati le v medicinske, veterinarske, učne in znanstvene namene. Zakon torej ne dovoljuje gojenja v nikakršne druge namene kot so recimo industrijski. Poleg tega pa 7. člen tega zakona pravi, da se s proizvodnjo, uvozom in izvozom mamil smejo ukvarjati le tisti, ki imajo dovoljenje pristojnega organa in so registrirani za to dejavnost.

V javnosti je bilo velikokrat napačno tolmačeno, da Zakon o proizvodnji in prometu mamil ne zadeva samega gojenja konopje, ker bi sicer bilo to posebej naznačeno kot je v primeru rastline koka. Vendar, ker je mogoče uporabljati odraslo rastlino konopljo brez kakršnekoli nadaljne predelave ali obdelave kot marihuano, torej kot mamilo, se sajenje in gojenje konopje lahko šteje kot proizvodnja mamila iz 3. točke 1. odstavka 4. člena ZPPM, ki pa je po istem zakonskem določilo prepovedana ter kot taka tudi sankcionirana v 1. točki 2. odstavka 33. člena istega zakona.

Da ne bi več prihajalo do nejasnosti glede gojenja konopje je v predlogu novega zakona o nedovoljenih drogah, ki čaka na parlamentarno obravnavo, zapisano, da gojenje mamil (po vsej verjetnosti se bo ta termin "mamila" v predlogu zakona zamenjal z ustrežnejšim) obsega gojenje rastline konopje, rastline koke, opijskega maka, khata ter pridobivanje opija z zarezovanjem makovih glav.

V praksi se velikokrat pojavi tudi vprašanje, kdaj gre pri proizvodnji konopje za prekršek in kdaj za kaznivo dejanje. S samo neupravičeno proizvodnjo po členu 196 KZ RS so že podani znaki kaznivega dejanja. V konkretnem primeru ni pomembno ali gre za proizvodnjo za promet ali lastno uporabo. Temeljni kriteriji za razlikovanje med kaznivim dejanjem in prekrškom so:

- kakšen je način storitve
- količina proizvedene nedovoljene

droge

-stopnja družbene nevarnosti.

Če torej gre za trajnejše, kontinuirane procese neupravičene proizvodnje večjih količin nedovoljenih drog, so torej podani znaki kaznivega dejanja.

V zadnjem času smo priča vedno glasnejšim zahtevam po bolj liberalnem odnosu do proizvodnje konoplje ter tudi do uživanja konoplje. Dejstvo pa je, da je Slovenija kot podpisnica mednarodnih konvencij o nedovoljenih drogah, obvezna, da v primeru substanc iz Tabele I navedenih v Enotni konvenciji o mamilih iz leta 1961, kjer se nahaja tudi konoplja, prepove sleherni uporabo, razen v znanstvene namene ali v zelo omejene medicinske namene.

Prihodnič pa Ecstasy

P.E.K.A.R.N.E.
MLINOTEST
d.o.o. AJDOVŠČINA

Pekarna Ilirska Bistrica
Cankarjeva 24
6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/ 714 10 38

KROVSTVO
majla
decra® MONTAŽA
PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

DECRA
EKSPERT

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

Ilirska Bistrica: vroči m² naprodaj

Pohititel
V stanovanjskem objektu S 20 v Ilirski Bistrici je na voljo nekaj lepih stanovanj.

primorje Primorje Ajdovščina d.d., 05 36 90 351, 36 90 331

PIZZERIA
KUDRA

Vrbovo 22
6250 Ilirska Bistrica
710-0-710

INSTALACIJE
KOVAČIČ STOJAN s.p.
Koseze 69a, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-370, fax: 05/71-00-371
GSM: 041/642-868

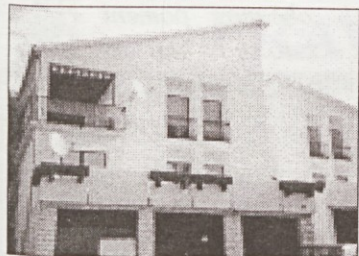
KOLEDAR PRIREDITEV

Prireditev	Kraj	Datum	Ura	Organizator	Informacije
Društveni dogodki					
Srečanje numizmatikov	Pizzerija Park Ilirska Bistrica	23.6.2002	od 9.00 do 12.00	Primorsko numizmatično društvo Ilirska Bistrica	05/7142 639
4.Kneški tek za Primorski pokal	Mašun	22.6.2002	ob 11.00 uri mladinci ob 12.00 uri otroci ob 13.00 uri odrasli	Društvo Piškotek Knežak	Mihelj Vojko 05/7880 452 Bilc Stojan 05/7880 120
Mednarodni rokometni turnir kategorije - starejše delce	Igrišče OŠ. Antona Žnidaršiča	1. in 2.6.2002	od 9.00 ure dalje	RK Ilirska Bistrica	Dragan Grubič 031/529 355
Kultura					
Občinska revija pevskih zborov v treh delih	OŠ Kuteževo OŠ. Podgrad dvorana Pregarje	2.6.2002 9.6.2002 16.6.2002	ob 17.00 uri ob 17.00 uri ob 17.00 uri	Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica	05/711 00 90
Slavnostna seja občinskega sveta s kulturnim programom in podelitvijo občinskih priznanj	v Domu na Vidmu	1.6.2002	ob 18.00 uri	Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica	05/711 00 90
Občinski praznik	Ilirska Bistrica	1.6.2002	cel dan	Ovčar Ilirska Bistrica	05/71419 610
Krajevna revija pevskih zborov "Knežak v pesmi"	OŠ Knežak	23.6.2002	ob 18.00	Osnovna šola Knežak KS Knežak MePZ Tabor Kalc 1869	Irena Rep 05/7880 002 Mihelj Vojko 05/7880 452
Razstave					
Razstava izdelkov učencev OŠ Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica v Predverju Doma na Vidmu	Dom na Vidmu	od 10.-30.6.	cel dan	Osnovna šola Antona Žnidaršiča in TIC	05/710 1 384
Silkarska razstava akvarelov Jože Šajin, Ilirska Bistrica	Dom na Vidmu RC in TIC	Junij-september	8-16.00 ure	Jože Šajin in TIC Ilirska Bistrica	TIC 05/710 1 384 05/714 59 70
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Gostilna-pizzerija Škorpiljon Il.B.	cel mesec	10.-22.00 ure	Jože Šajin in gostilna -pizzerija Škorpiljon	05/7141 332 05/714 59 70
Likovna razstava Rajka Kranjca	Pivovarna in Gostilna Pek Dolenje	cel mesec	10.-22.00	Pivovarna in pivnica Pek Ter Rajko Kranjec	05/788 50 29 05/7145 360
Razstava izdelkov likovnih delavnic Likovne pedagoginje Ester Mršnik	V galeriji Doma na Vidmu	7.6.2002	ob 20.00 uri	Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica in Ester Mršnik	05/711 00 90 05/7141354
Razstava fotografij -Ilirska Bistrica skozi zgodovino (pomembni dogodki in osebnosti v Ilirski Bistrici)	V bistroju Baladur	stalna razstava	od 8.00-23.00	Ilirska Ilirska Bistrica Igor Štemberger	05/7141 935
Prodajna razstava slik Jožeta Šajna	Okrepčevalnica Grill Danilo	cel mesec	9-23.00 ure vsak dan, razen ponedeljek	Jože Šajin in gostišče Danilo	05/714 59 70 05/7141 517
Rekreacija					
Bridge vsak ponedeljek v Ilirski Bistrici izmenično v Postojni	Kavarna Jadran v Postojni in Sport bar v Il.B.	Izmenično	18.00	Bridge klub Ilirska Bistrica	05/7145 280
Naravna in kulturna dediščina					
Ogled gradu Prem s stalno razstavo prazgodovinskih gradšč	Prem	po dogovoru	vsak dan	Ogledi pod strokovnim vodstvom TIC Mojca Memon	05/710 1 384 05/7860 400
ogled muzejsko urejene sponinske sobe Dragotina Ketteja	Prem	po dogovoru	vsak dan	ogledi pod strokovnim vodstvom vodnika TIC Marija Dolgan, Prem	05/710 1 384 05/7860 374
ogled muzejsko urejene pomožne Pošte "Pri Poštarjevih" v Harijah	Harije	po dogovoru	vsak dan	Alenka Penko	05/71 00 360
Ogled učne poti "na Goliče", predstavitev z diapozitivi, slikovnim gradivom in herbarijem	Jelšane	po dogovoru	po dogovoru	Osnovna šola Jelšane TIC	05/788 50 01 05/710 1 384
ogled Hodnikovega mlina -etnološke posebnosti mesta	Ilirska Bistrica	po dogovoru	vsak dan	Turistično društvo Ilirska Bistrica	05/7145 280
Dogodki v področju dediščine					
Shod ob sv.Antonu Padovanskem s tradicionalno prodajo krače-vabljeni	Podstenje	16.6.2002	ob 10.00 uri	vaščani Podstenj	
Shod ob sv.Petru v Trnovem	Trnovo (Ilirska Bistrica)	30.6.2002			
Shod ob sv.Janezu Krstniku	Smrje	23.6.2002			
Shod ob sv.Antonu Padovanskem	Trpčane	16.6.2002			
"Janezovi dnevi" ob sv.Janezu Krstniku zabava s plesom	Zabiče	22.6.in 23.6.	ob 20.00 uri	vaščani Zabič	
Shod ob sv.Vidu	Nova vas ali Smrdeče	16.6.2002			
Shod ob sv.Janezu Krstniku	Sušak	23.6.2002			
Letni koncert mlakega pevkega zbora Dragotin Kette Ilirska Bistrica	Jelšane cerkev sv.Marije Nebovzete	16.6.2002	ob 19.00 uri	mlaki pevski zbor Dragotin Kette	Ivan Šuštar 041/562 727
Shod ob sv.Vidu	Sembije	16.6.2002			
Prireditve na otročjih foli					
Zaključna prireditev	OŠ Pregarje	20.6.2002	ob 18.00 uri	Osnovna šola Pregarje	05/789 51 60

Lep pozdrav do prihodnjic!

Svetovalka v turistično informacijskem centru
Mojca Memon

OBIŠČITE NAS

Naša hiša se nahaja v Oriju - 18 km od Splita proti jugo-vzhodu. Od morja je oddaljena 200 m. Mir, tišina, zelenje, čist zrak, milo podnebje, prekrasen pogled na morje in otoke. Skratka nekaj, kar bo impresioniralo vsakega obiskovalca. Oddajama dva apartmaja. Vsak ima približno 100 m². Prvi ima tri sobe (6 postelj), kopalnico, WC, kuhinjo in teraso. Drugi ima štiri sobe (8 postelj), dve kopalnici, kuhinjo in teraso.

Informacije na telefon:
00385 21 734 138 ali na e-mail:
leana.vavzik@st.hinet.hr

Dobrodošli!

Pri nakupu olja na našem servisu, menjava brezplačno

OMV ISTRABENZ
MATKO VINCENC s.p.

Bistriški ZOO kotiček

KOI KRAPI IN VODNI VRTOVI

Le kdo si ne bi namesto puste zelenice, marjetic in par cvetočih rožic tu in tam želel pred hišo čudovit vodni rajski vrt obdan z žalujočimi vrhami, bonsai drevesci, potočki, skalnjaki in seveda, vrtno utico...hmmmm! Kupljeni veliki vodni vrtovi in najeti strokovnjaki so drag šport. Vendar, da bi zgradili majhen 1000l ribnik z zlatimi ribicami ne potrebujemo velikega premoženja, le malo dobre volje, šest rok in tri lopate.

Poleg slednjega potrebujemo še; livel, plosko kamenje, ki ga najdemo na obrežjih rek, cement 25kg, pesek cena cca.: 700,00 sit, folijo in podlago cca. 2m² za ribnik dimenzij 0.8x1.5x1.5 m cena cca.:4.000,00 sit, fontana set cena 7.000,00 sit ali set črpalka+filter cena 12.000,00 sit

- košarica za rastline 220,00 sit + šota, rastline; lokvanj cena cca.:3.300,00 sit

Najprej poiščemo primeren prostor za ribnik, ki naj bo na prostem, delno senčnem prostoru. Ne v bližini ali pod drevesi, ker bi nam odpadlo listje povzročalo prglavice.

1. Označimo prostor za izkop luknje.

2. Izkopljemo luknjo dimenzij 1.5m široko 1.5m dolgo in 0.8m globoko. Ribnik lahko po želji oblikujemo. Pomembno je, da iz zemeljskega oboda odstranimo vse kamenje in morebitne korenine, ki bi lahko poškodovale ali predrle folijo. Da bi preverili ali bo vodna gladina res vodoravna čez luknjo položimo desko in z livelom preverimo vodoravnost. Ribnik tako premerimo po dolgem in počez. Če ne boste natančni voda ne bo segala povsod do roba in s tem kvarila esteski videz vašega ribnika.

3. Vanj položimo podlago iz pene, ki naj bo čim debelejša (vsaj 1.5 cm). Robov še ne obrežemo ampak najprej čez podlago položimo folijo

4. Tako pokrit ribnik nato začnemo polniti z vodo.

5. Ribnik napolnimo do vrha in preverimo ali voda sega povsod do roba. Če je temu tako ste opravilo natančno merjenje z livelom. Sedaj rob ribnika okrasimo z čim težjim ne ostrim kamenjem. Kamenje polagamo čez folijo. Pred tem odrežemo podlago vsaj 20 cm čez rob. Rob folije naj sega čez rob ribnika 30 cm. Rob prepognemo in naj položimo kamenje.

6. Ne pozabimo na prostor za rastline. Če želimo zasaditi rastline ob robu ribnika to napravimo med polaganjem kamenja. Vodne lilije in hijacinte, ter vodenke bodo najbolje uspevale v neposredni bližini vode. Lahko jih zasadimo direktno v zemljo v vodo.

KOI krapi so daljni sorodniki zlatih ribic, njihovi predhodniki pa so rečni krapi (Cyprinus carpio). Prvi so jih vzgojili Japonci že pred 200 leti in jih poimenovali Nishikigoi. V 17. st. so jih gojili v prehrabene namene, saj so bogat izvor proteinov.

Prvi fosili so bili odkriti na severu Kitajske in so prvdidoma stari 20 milijonov let. Ta prekrasna bitja imenovana tudi "living jewels" (živi dragulji) živijo v ribnikih, ki pa so bolj podobni bazenom, saj dosežejo velikost tudi do 90 cm. So nekoliko bolj zahtevni kot zlate ribice, saj potrebujejo dober prezračevalni in filtrirni sistem v vodi. Vse to vpliva na pravilen razvoj rib, ki ob pravilni negi zrastejo v prelepe živobarvne plavajoče orjake. Njigova maksimalna starost je 200 let, vendar povprečno kot zunanji hišni ljubljenci

živijo do 35 let. Koi krapi z razliko od njihovih predhodnikov rečnih krapov živijo le v izredno čistih vodah, zato je vodno potrebno redno filtrirati skozi več različnih filtrov; mehanski, biološki. Prehranjujejo se z vsem kar jim prileti pred usta, vendar so pretežno rastlinojedi. Preživijo tudi v mrzlih vodah; pod ledom. Takrat so v stanju mirovanja. Ne prenašajo pa hitrih temperaturnih sprememb. Smrtnost je mnogo večja pri majhnih še ne doraslih krapih, zato lahko v trgovinah povečini vidimo le že velike odrasle primerke, ki pri nas dosežajo ceno čez 50.000,00 sit za velikost nad 20 cm. Cene pa so tudi zelo odvisne od barve; večbarvni so dražji; najdražji so tisti, ki upodabljajo Japonsko zastavo in so beli z veliko živordečo piko na glavi. Najdražji Koi na svetu je bil prodan za ceno \$250.000. Drugače so znani po svoji trdoživosti, saj lahko preživijo daljše obdobje zunaj vode zaviti v mokro krpo. Zlate ribice in druge tropske ribe so dobra družba krapom, če le niso premajhne, ker bi jih pojedli in preveč agresivne.

Ali ste vedeli da:

Koi krapi slišijo; večina rib ne sliši frekvence nad 1,000 herza. Koi-ji slišijo trikrat višje frekvence, torej 3,000 herzov. Njihov slušni sistem ni tako zapleten kot človeški, vendar je že sestavljen iz 4 parov ušesnih kosti, ki tvorijo zunanje in notranje uho z tremi pari ušesnih kamnov, podobno kot pri človeku.

Koi krapi lahko okušajo; njihovo celotno telo je prekrito z okušalnimi brbončicami (papile).

Imajo jih na ustnicah, v ustni votlini, na ustnih mrenah v koticah ust in tudi po telesu vključno z plavutnicami in repom.

Zato lahko postanejo izbirni in radi jedo posebj pripravljeno hrano (Koi royal, Koi plus, Midigram).

Koi krapi lahko sramežljivo zrdijo; zanje je namreč značilno, da se na stresne situacije odzivajo z dobesednim zrdevanjem plavutic.

In zakaj bi se odločili za Koi-ja?! Znano je, da so Koi-ji čudoviti ne le na pogled ampak njihovo umirjeno plavanje služi relaksaciji in sprošča stres, kar velja za večino rib. Vendar vse niso tako čudovite. Koi-ji se navežejo na svojega gospodarja in ker tudi slišijo prepoznajo njegov glas in se odzivajo nanj. Njihov hranitelj jih lahko boža, ker jim to ugaja in zanj lahko priredijo prave delfinje atrakcije, saj veljajo za skoraj tako pametne kot delfini sami.

Znajo biti nagajivi in tudi ljubosumni. Če jim lastnik ne posveča dovolj pozornosti se spravijo na vsa manjša plavajoča bitja.

Koi krape si lahko ogledate v vseh večjih Tukano zoo in vrtnih centrih (Ljubljana, Koper; Nova Gorica)

Če si ne želite mokre družbe potem se nam pridružite naslednjič ko bomo govorili o negi in vzgoji pasjih mladičev in sezonski nadlogi imenovani klopi in bolhe.

Feniks zoo Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2 Ilirska Bistrica
gsm 031-607459 tel.:05/710 13 63

ILIRIKA
BORZNO POSREDNIŠKA
HIŠA D.D.

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER 05/672-72-32	AJDOVŠČINA 05/366-14-94	POSTOJNA 05/726-10-50
SEŽANA 05/734-14-10	NOVA GORICA 05/333-42-43	ILIRSKA BISTRICA 05/714-19-35
		LJUBLJANA 01/425-80-74

PREGLJED BORZNEGA DOGAJANJA

Zadnji mesec je trgovanje na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev zaznamovala vsesplošna rast tečajev, pri kateri so še posebej izstopale delnice pooblaščenih investicijskih družb, katerih vrednost se je od začetka aprila v povprečju zvišala za več kot 20 odstotkov. Splošnega trenda rasti cen je bila deležna tudi večina delnic ostalih družb, ki kotirajo na borzi. Rast PID-ovskih delnic se je napovedovala že precej časa, saj je knjigovodska vrednost večine le-teh presegala njihovo tržno vrednost od dva do šest krat. Z višanjem vrednosti delnic družb v katerih imajo PIDI svoje naložbe se je posredno višala vrednost PID-om, kar je razkorak med dejansko in tržno ceno samo še povečevalo. Zaradi tega povečanega diskonta se je povpraševanje po podcenjenih delnicah pooblaščenih investicijskih družb močno povišalo, kar se je odrazilo v rasti tečajev. Vendar je premoženje pooblaščenih investicijskih družb tudi po tokratni rasti še vedno mnogo višje od cene, ki jo delnice PID-ov trenutno dosegajo pri trgovanju na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Gibanje tečajev vrednostnih papirjev je v veliki meri odvisno tudi od količine denarja, ki je na voljo na trgu oziroma denarja, ki so ga lastniki pripravljene investirati v nadaljnje nakupe na trgu kapitala. Glede na vse boljše rezultate, ki jih dosegajo podjetja, vse večjega zanimanja tujcev za slovenske finančne instrumente in pričakovanja, da se bo zaradi padajočih bančnih obrestnih mer varčevalci vse bolj odločali za naložbe v vrednostne papirje, se bo tudi v prihodnosti na trgu pojavljalo veliko presežnega kapitala, kar bo vsaj še nekaj časa višalo cene vrednostnim papirjem.

Prisotnost tujega kapitala se v slovenskih podjetjih vztrajno viša in je že skoraj na nivoju rekordne vrednosti iz maja leta 1998. Konec aprila tega leta so tujci obvladovali nekaj več kot 12 odstotkov celotnega organiziranega trga, kar je znašalo okrog 216 milijard tolarjev tržne kapitalizacije. Rast tujih naložb je predvsem rezultat prevzemnih aktivnosti oziroma povečevanja lastniškega deleža v določenih družbah (Banka Koper, Krekova banka, Valkarton, Pivovarna Union), hkrati pa se je vidno povečal tudi obseg tujih portfeljskih naložb. Do sedaj so se tujci v okviru portfeljskih naložb odločali predvsem za delnice Leka in Krke, sedaj pa je videti pozitiven trend tudi v povpraševanju po tudi ostalih slovenskih »blue chipih«, predvsem po Mercatorju, Gorenju, Intereuropi in Luki Koper.

Na obseg vlaganj tujih subjektov v slovenske gospodarske družbe v določeni meri vplivajo tudi raznovrstne objave in študije tako tujih kot domačih organizacij o gospodarskih gibanjih, pričakovanem razvoju in varnosti naložb v Slovenijo. Obseg vlaganja vzpodbujajo tudi nagrade in priznanja, ki na kakršenkoli način dokazujejo uspešnost družb. V minulem tednu sta na Finančni konferenci v Portorožu Ljubljanska borza, d.d. in poslovni tednik Gospodarski vestnik podelila priznanje za najbolj odprto družbo na slovenskem kapitalskem trgu, ki si jo je prislužil Lek. Izdajatelj vrednostnih papirjev so skozi leto opazovali skozi tako imenovano »skrito kamero«, kriteriji za ocenjevanje pa so med drugimi vključevali ažurnost obveščanja, redno posredovanje prospektov, letnih poročil, splošna politika informiranja, kooperativnost, kakovostno obveščanja na internetnih straneh.

Nina Pulko
Ilirika borzno posredniška hiša d.d.
nina.pulko@ilirika.si

ZAČETEK AKCIJE MARKIRAMO SLOVENIJO

Akcija Markiramo Slovenijo je skupen projekt Olimpijskega komiteja Slovenije – združenja športnih zvez, poslovnega sistema Helios iz Domžal in Planinske zveze Slovenije, kot izvajalca akcije.

Omenjena akcija poteka ob mednarodnem letu gora, ki ga je razglasila OZN z namenom povečati vedenje o pomenu gora in ohranjanju gorskih ekosistemov. Planinska zveza Slovenije je po številu članov in ljubiteljev gora in pohodništva ena izmed največjih organizacij v Sloveniji, ki združuje 183 planinskih društev ter skrbi za vzdrževanje okoli 7.000 kilometrov slovenskih planinskih poti.

Po besedah Danila Sbrizaja, strokovnega sodelavca PZS, bo markiranje in obnova planinskih poti potekala v treh sklopih, prvi se je že končal, drugi bo v začetku julija v visokogorju in zadnji sklop septembra v sredogorju.

Označbe planinskih poti oziroma markacije so potrebne vzdrževanja in pobuda OKS-a, ter njegovega partnerja Heliosa iz Domžal je več kot dobrodošla, saj njihova planinska organizacija za ureditev vedno bolj obiskanih planinskih poti dobi od države zelo malo sredstev.

7 NOVOROJENČKOV

V mesecu aprilu je v postojnski porodnišnici prijokalo na svet 81 novorojenčkov. V Ilirsko Bistrico je odšlo sedem novorojenčkov in sicer ena deklica ter šest fantov.

V Trpčane je prišel Leo, v Bač Andraž, v Čelje David, v Ilirsko Bistrico Roman, Miha ter Kristjan ter ena deklica v Vrbovo.

Iskrenečestitke.
Urh Bojana

VABILO NA SHOD KOALICIJE SLOVENIJA JUŽNO PRIMORSKE REGIJE

Na Tatrah 23. 06. 2002
s pričetkom ob 11.00 uri
z naslednjim programom:
-slavnostna maša
-slavnostna govora predsednikov strank
g. J. JANŠE in
g. A. BAJUKA
-kulturno družabno srečanje
VLJUDNO VABLJENI
OO SDS IL.BISTRICA

KOLONIJA »PACUG«

2. avgust do 12. avgust 2002

Kje ta kraj se nahaja, ki nam polepša poletne dni?

V zalivčku med Fieso in Strunjanom. Vklasan je v strmo pobočje, poraščeno s cvetočimi pinijami oljkami in cipresami.

Kaj vse nam ta raj na naši obali ponuja?

Manjši bazen z namenom učenja plavanja. Urejene plaže, igrišča za športne in zabavne prireditve, izlete z ogledi (solin, vrta kaktusov sladkovodni jezerci, akvarij ali pomorski muzej)

Brez česa ne gre – CENA LETOVANJA

Cena letošnjega desetdnevnega letovanja je 49.300,00SIT. Otroci, ki letujejo preko predloga za zdravstveno in socialno indikacijo predvidoma prispevajo 17.780,00SIT.

Če le malo te mika pridi po podrobnejše informacije in prijavnico.

Čakajo te na tvoji osnovni šoli.

Obvezno prinesite s seboj:

- DOBRO VOLJO
- SMEHA OBILO
- NORČAVOST & RAZVEDRILO
- OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA
- informacije tel. 05 71 44 715

ZAHVALA

Časopis Snežnik se zahvaljuje Krajevni skupnosti Topolc in Kulturnemu društvu Franjo Kranjec za podarjeno priznanje in lepe misli izrečene v njem

Uredništvo

PRIZNANJE

KS Topolc in kulturno društvo Franjo Kranjec dajeta uredništvu časopisa Snežnik priznanje za uspešno, dolgoletno - desetletno delo, ki je botrovalo rednemu izhajanju časopisa Snežnik. Tudi v prihodnje vam želimo veliko lepih in uspešnih in srečnih trenutkov. Še naprej stopajte po začrtani poti, še naprej skrbite za objektivno in nepristransko obveščanje naših občanov. Poleg informiranosti naših občanov pomeni časopis Snežnik trajen zapis – zato se ni bati za ohranitev narodnih izročil in običajev z našega področja.

ČLANI SVETA KS TOPOLC:

Tomaž Novak,
Miloš Šajn,
Matija Vičič,
Anton Barbiš,
Jožef Kalčič,
Ado Barbiš,

ČLANI K. D. FRANJO KARNJEC:

Sonja Škrlič Počkaj,
sestra Romana,
Zdravka Batista,
Darja Mežnar,
Novak Joža,
Milivoj Kaluža,
Tomaž Novak,
dr. Rafko Valenčič,
Tomo Šajn,
Boštjan Škrlič,
Vojko Četigoj,
Ado Barbiš,

Topolc, 10. 05. 2002

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3
Ilirska Bistrica
tel: 040/240-118

URNIK
8:00 - 18:00
sobota 8:00 - 16:00
nadelja zaprto

ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL